

JELGAVAS PILSĒTAS ILGTERMIŅA ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJAS

2007. - 2020.GADAM,

JELGAVAS PILSĒTAS TERITORIJAS PLĀNOJUMA

2009. - 2021.GADAM GROZĪJUMI,

JELGAVAS PILSĒTAS INTEGRĒTĀS ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS

2014. - 2020.GADAM

ĪSTENOŠANAS IETEKMES UZ VIDI MONITORINGA

ZIŅOJUMS

Plānošanas dokumentu monitoringa ziņojuma
izstrādātāji un kontaktinformācija:

Jelgavas pilsētas Dome,
Lielā iela 11, Jelgava, LV-3001,
tālr. 63005522, 63005537
e-pasts: dome@dome.jelgava.lv

SIA "Reģionālie projekti",
Rūpniecības iela 32b
Rīga, LV-1045,
tālr. 67320809,
e-pasts: birojs@rp.lv.

SATURS

Saīsinājumi un apzīmējumi	7
Ievads	8
1. Plānošanas dokumentu veikto darbību saistība ar vides jomām un īstenošana.....	9
1.1. Jelgavas pilsētas ilgtermiņa attīstības stratēģija 2007. - 2020.gadam.....	10
1.2. Jelgavas pilsētas teritorijas plānojums 2009. - 2021.gadam ar grozījumiem.....	18
1.3. Jelgavas pilsētas integrētās attīstības programma 2014.-2020.gadam.....	31
2. Jelgavas pilsētas plānošanas dokumentu īstenošanas ietekmes novērtējuma indikatoru izvērtējums.....	44
2.1. Vides (dabas) faktori	45
2.2. Sociālekonomiskie faktori.....	78
2.3. Ekonomiskie faktori.....	81
Galvenie secinājumi un ieteikumi	84
Izmantotie informācijas avoti	85

ATTĒLU SARAKSTS

1. attēls.	Jelgavas pilsētas kaimiņu novadi	14
2. attēls.	Ekspluatācijā pieņemtās būves Jelgavas pilsētā.....	28
3. attēls.	Emitētās piesārņojošās vielas (t/g) Jelgavas pilsētā bez smakām.....	45
4. attēls.	Smaku apjoms Jelgavas pilsētā, tonnas/gadā	46
5. attēls.	CO ₂ apjoms Jelgavas pilsētā, tonnas/gadā	46
6. attēls.	Gaisu piesārņojošās vielas	47
7. attēls.	SIA "Fortum Jelgava" katlu mājas Ganību ielā 71, emisiju dinamika, t/g.....	47
8. attēls.	Transportlīdzekļu sadalījums Jelgavas pilsētā.....	49
9. attēls.	Ūdens lietošana Jelgavas pilsētā tūkst. m ³	59
10. attēls.	Ūdens novadīšana vidē tūkst. m ³	60
11. attēls.	Aplūstošās teritorijas Jelgavas pilsētā.....	66
12. attēls.	Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, biotopi un reģistrētie aizsargājamie koki	68
13. attēls.	Piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas Jelgavas pilsētā.....	71
14. attēls.	A un B kategorijas piesārņojošo darbību veicēju iekārtas Jelgavas pilsētā.....	72
15. attēls.	Atkritumu šķirošanas infrastruktūra Jelgavas pilsētā	75
16. attēls.	Reģistrētās latvāņu invadētās teritorijas Jelgavas pilsētā.....	76
17. attēls.	Iedzīvotāju skaits pēc darbības grupas gada sākumā Jelgavas pilsētā	79
18. attēls.	Subjektu reģistrācijas dinamika Jelgavas pilsētā Uzņēmumu Reģistra reģistros.....	81
19. attēls.	Bezdarba līmenis % Jelgavas pilsētā.....	83

TABULU SARAKSTS

1. tabula.	IAS īstenošana un veikto darbību saistība ar vides jomām	11
2. tabula.	IAS ilgtermiņā sasniedzamie stratēģiskā mērķa rezultatīvie rādītāji	16
3. tabula.	TP īstenošana un veikto darbību saistība ar vides jomām.....	19
4. tabula.	Teritorijas attīstības plānošanas dokumenti un zemes ierīcības projekti.....	28
5. tabula.	Ekspluatācijā pieņemtās jaunbūves Jelgavas pilsētā, tūkst. m ²	29
6. tabula.	Ekspluatācijā pieņemto jauno dzīvokļu skaits un platība Jelgavas pilsētā	29
7. tabula.	Attīstības programmas īstenošana un veikto darbību saistība ar vides jomām.....	32
8. tabula.	Emitējošo piesārņojošo vielu iekārtu skaits Jelgavas pilsētā	45
9. tabula.	Izlietotais kurināmais siltuma vai elektroenerģijas ražošanai	48
10. tabula.	Atjaunojamo energoresursu īpatsvars no kopējiem energoresursiem pilsētas siltumapgādē	49
11. tabula.	Satiksmes intensitāte Jelgavas pilsētā (vid.auto sk./dnn, %-kravas transports)	50
12. tabula.	Pilsētas maršrutos pārvadāto pasažieru skaits, milj./gadā.....	51
13. tabula.	Attīstības programmas rezultatīvie energoefektivitātes rādītāji.....	53
14. tabula.	Lielupes baseina apgabala apsaimniekošanas plāna ūdensobjekti Jelgavas pilsētā.....	56
15. tabula.	Iedzīvotāju īpatsvars, kuriem ir pieejama centralizētā ūdensapgāde	58
16. tabula.	Iedzīvotāju īpatsvars, kuriem ir pieejama centralizētā kanalizācija	60
17. tabula.	Paliekošais piesārņojums Jelgavas pilsētā pēc notekūdeņu attīrīšanas t/g	61
18. tabula.	Pieņemamo ūdeņu kvalitātes monitoringa rezultāti lejpus no emisijas vietas – Jelgavas pilsētas NAI Driksas upē	62
19. tabula.	Skvēru, parku un iekšpagalmu labiekārtošanas darbi, m ² /gadā Jelgavas pilsētā.....	69
20. tabula.	Savāktais atkritumu daudzums (t) Jelgavas pilsētas pašvaldībā.....	73
21. tabula.	Šķiroto atkritumu apjoma īpatsvars Jelgavas pilsētā, %	74
22. tabula.	Dalītajā atkritumu apsaimniekošanā iesaistīto māsaimniecību īpatsvars Jelgavas pilsētā, %	74
23. tabula.	Iedzīvotāju skaits un tā izmaiņas Jelgavas pilsētā	78

24. tabula.	Ārstniecības personu skaits Jelgavas pilsētā 2012. – 2019.gadam.....	79
25. tabula.	Trūcīgo ģimeņu un personu skaits Jelgavas pilsētā.....	80
26. tabula.	Ceļu satiksmes negadījumu sadalījums Jelgavas pilsētā.....	80
27. tabula.	Izglītojamo skaits izglītības iestādēs Jelgavas pilsētā.....	80
28. tabula.	Kultūras pasākumu un apmeklētāju skaits Jelgavas pilsētā.....	81
29. tabula.	Ekonomiski aktīvi uzņēmumi Jelgavas pilsētā.....	82
30. tabula.	Tirgus sektora ekonomiski aktīvi uzņēmumi Jelgavā sadalījumā pa uzņēmumu lieluma grupām pēc nodarbināto skaita.....	83

SAĪSINĀJUMI UN APZĪMĒJUMI

AP – attīstības programma

BSP – bioķīmiskā skābekļa patēriņš

CE – cilvēku ekvivalents

CO₂ – oglekļa dioksīds

CSNg- ceļu satiksmes negadījumi

CSP – Centrālās statistikas pārvalde

DL – dabas liegums

ES – Eiropas Savienība

GPS – globālās pozicionēšanas sistēmas

GWh - gigavati

Ha – hektāri

IAS – ilgtspējīgas attīstības stratēģija

IT – informācijas tehnoloģijas

IVN – ietekmes uz vidi novērtējums

ĪADT – īpaši aizsargājamās dabas teritorijas

JPPI – Jelgavas pilsētas pašvaldības iestāde

Km – kilometri

ĶSP - ķīmiskais skābekļa patēriņš

LVĢMC – VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs"

MK – Ministru kabinets

NAI – notekūdeņu attīrīšanas iekārtas

Natura 2000 - vienots Eiropas Savienības nozīmes aizsargājamo teritoriju tīkls

Nkop – kopējais slāpeklis

Nr. - numurs

NVA – Nodarbinātības valsts aģentūra

NVO – nevalstiskās organizācijas

ouE – smakas vienības

PII – pirmskolas izglītības iestāde

Pkop – kopējais fosfors

RPV – reģionālā vides pārvalde

SIA – sabiedrība ar ierobežotu atbildību

SIVN – stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums

SV – suspendētās vielas

t.sk. – tai skaitā

t/g – tonnas gadā

TP – teritorijas plānojums

tūkst.m³ – tūkstotis kubikmetru

u. c. – un citi

utt. – un tā tālāk

VID – Valsts ieņēmumu dienests

VPVB – Vides pārraudzības valsts birojs

VRAA – Valsts reģionālā attīstības aģentūra

VSIA – valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību

ZREA – Zemgales reģionālā enerģētikas aģentūra

IEVADS

Jelgavas pilsētas ilgtermiņa attīstības stratēģijai 2007.-2020.gadam, Jelgavas pilsētas teritorijas plānojumam 2009.-2021.gadam, Jelgavas pilsētas teritorijas plānojuma 2009.-2021.gadam grozījumiem un Jelgavas pilsētas attīstības programmai 2014.-2020.gadam jāveic īstenošanas monitorings, kura nepieciešamību un kārtību nosaka saskaņā ar MK noteikumiem Nr.157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums" (23.03.2004.) un Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk VPVB) atzinumu Nr.13 "Par Jelgavas pilsētas ilgtermiņa attīstības stratēģijas 2007.-2020.gadam, Jelgavas pilsētas teritorijas plānojuma 2008.-2020.gadam un Jelgavas pilsētas integrētās attīstības programmas 2007.-2013.gadam Vides pārskatu" (izstrādāts stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros) (06.05.2009.).

2013.gadā tika izstrādāts un iesniegts VPVB "Jelgavas pilsētas ilgtermiņa attīstības stratēģijas 2007.-2020.gadam, Jelgavas pilsētas teritorijas plānojuma 2008.-2020.gadam un Jelgavas pilsētas integrētās attīstības programmas 2007.-2013.gadam īstenošanas ietekmes uz vidi monitoringa ziņojums.

Pašvaldības vietējā līmeņa plānošanas dokumentu monitorings tiek veikts, lai noteiktu tiešu vai netiešu ietekmi uz vidi, kas nav bijusi paredzēta izstrādājot dokumentus, kā arī, lai nekavējoties novērstu kādas rīcības īstenošanas negatīvās sekas, un pēc nepieciešamības, veiktu grozījumus plānošanas dokumentos.

Monitoringa izstrādei tiek izmantota informācija, kas iegūta izstrādājot Vides pārskatu, valsts statistikas datus un pašvaldībai pieejamo informāciju, salīdzinot vēsturiskos un aktuālos datus par Jelgavas pilsētas teritoriju no tematiskajiem plānojumiem, pārskatiem un citiem dokumentiem.

Ziņojumā iekļauta informācija par laika posmu no 2012. līdz 2019.gadam un notikušajām izmaiņām, plānošanas dokumentu īstenošanas laikā (2014. – 2019.g.) un ietekmi, kura identificējama, izmantojot pieejamo informāciju. Sagatavojot monitoringa ziņojumu, izmantoti VPVB metodiskie norādījumi "Plānošanas dokumenta realizācijas ietekmes uz vidi novērtējums (stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma monitorings) metodika", pamatojoties uz plānošanas dokumentu stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskatā ietvertu informāciju, Jelgavas pilsētas attīstības programmā 2014.-2020.gadam konstatētajām problēmām saistībā ar teritorijas attīstību vides kontekstā, plānošanas dokumentā risināmajiem uzdevumiem un ieteikumiem.

Monitoringa ziņojumā tiek ietverta informācija par attīstības plānošanas dokumentu rezultativajiem rādītājiem, dabas un sociāli ekonomiskajiem faktoriem. Monitoringa pārskata periodā ir izstrādāts jauns vidēja termiņa plānošanas dokuments – Attīstības programma, kurā noteikti jauni rezultativie rādītāji, kuri tiek apkopoti no 2014.gada, līdz ar to ziņojumā tiek attēloti pieejamie dati no 2014.gada. Dati, kas pieejami ilgākā laika posmā tiek apkopoti no 2012.gada, kas attēloti arī 2013.gadā izstrādātajā monitoringa ziņojumā.

Monitoringa ziņojuma izstrādi veica SIA "Reģionālie projekti" (valdes priekšsēdētāja - Līna Dimitrijeva, vides speciāliste – Inese Brūvere, kartogrāfs – Jānis Ozols).

1. PLĀNOŠANAS DOKUMENTU VEIKTO DARBĪBU SAISTĪBA AR VIDES JOMĀM UN ĪSTENOŠANA

1.1. JELGAVAS PILSĒTAS ILGTERMIŅA ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2007. - 2020.GADAM

Jelgavas pilsētas ilgtermiņa attīstības stratēģija 2007.-2020.gadam (turpmāk IAS) izstrādāta 2007.gadā un aktualizēta 2013.gadā.¹

Jelgavas ilgtermiņa attīstības **STRATĒGISSKĀIS MĒRĶIS** - nodrošināt ilgtspējīgu Jelgavas ekonomiskās un sociālās vides attīstību, iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanu, izmantojot pieejamos resursus, un pozicionēt pilsētu kā Zemgales plānošanas reģiona, Latvijas un Eiropas Savienības attīstības centru.

Jelgavas ilgtermiņa **ATTĪSTĪBAS PRIORITĀTES**:

- ✓ prioritāte: izglītots, konkurētspējīgs, vesels, sociāli aktīvs un radošs iedzīvotājs;
- ✓ prioritāte: ekonomiski attīstīts zināšanu, tehnoloģiju un jauninājumu centrs;
- ✓ prioritāte: pilsēta ar mūsdienīgu un ilgtspējīgu dzīves vidi.

Jelgavas **SPECIALIZĀCIJA**:

- ✓ Ekonomiski attīstīts zināšanu, tehnoloģiju un inovāciju centrs ar specializāciju pārtikas, kokapstrādes, mašīnbūves un metālapstrādes nozarēs;
- ✓ Izglītības, kultūras, tūrisma un sporta centrs ar Eiropas nozīmes augstskolu, reģionālas nozīmes profesionālās un mūžizglītības centru, starptautiskas un nacionālas nozīmes kultūras un sporta objektiem un pasākumiem;
- ✓ Starptautiskas un nacionālas nozīmes loģistikas centrs Eiropas transporta tīkla – TEN-T pamattīkla un visaptverošā tīkla autoceļu un dzelzceļu mezgla punktā un augstām mobilitātes iespējām.

Jelgavas **TELPISKĀS ATTĪSTĪBAS PERSPEKTĪVAS GALVENIE VIRZIENI**:

- ✓ policentriskas, modernas un kvalitatīvas pilsētībūvnieciskās struktūras attīstība un pilsētas - lauku sadarbības un funkcionālo saikņu veidošana;
- ✓ vienlīdzīgas piekļuves un izmantošanas iespēju infrastruktūrai un pakalpojumiem nodrošināšana;
- ✓ dabas un kultūras mantojama ilgtspējīga apsaimniekošana un saglabāšana.

Jelgavas pilsētas attīstības programmas 2014.–2020.gadam Stratēģiskā daļa un rīcības plāns nosaka stratēģiskos uzstādījumus un rīcības to īstenošanai, kas saistītas ar LR likumā "Par pašvaldībām" noteikto pašvaldības autonomo funkciju realizāciju.

IAS noteiktais redzējums un saistība ar vides jautājumiem aprakstīta 1. tabulā.

¹Aktualizētā redakcija - 23.05.2013, Jelgavas pilsētas domes sēdē, lēmums Nr.5/4.

PLĀNOŠANAS DOKUMENTA/ SIVN UZDEVUMI, PLĀNOTAIS STĀVOKLIS/ NORMATĪVAJOS AKTOS NOTEIKTS	REZULTĀTI, SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS, KOMENTĀRI
<p><u>Pakalpojumu pieejamība un pilsētas atpazīstamība</u></p> <p>Jāturpina publiskās ārtelpas un rekreācijas teritoriju labiekārtošana un attīstīšana, nodrošināt ne tikai brīvā laika pavadīšanas iespējas pilsētas iedzīvotājiem un viesiem, bet arī veicinot pilsētas atpazīstamību.</p> <p>Jāveicina dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana un iekļaušana jaunu tūrisma produktu radīšanā.</p>	<p>Jelgavas pilsētā tiek īstenotas aktivitātes publiskās ārtelpas un rekreācijas teritoriju labiekārtošanā un attīstīšanā, kas ne tikai uzlabo pilsētvidi, bet veicina arī pilsētas atpazīstamību, kā arī dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu un iekļaušanu jaunu tūrisma produktu radīšanā (projekti – “Pasta salas labiekārtošana un upju kā tūrisma un aktīvās atpūtas produkta veidošana Jelgavā”, “Nozīmīga kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana un attīstība kultūras tūrisma piedāvājuma pilnveidošanai Zemgales reģionā”, Starptautiskais kultūras tūrisma ceļš “Baltu ceļš” u. c.). Pašvaldībai sakārtojot kultūrvēsturiskā mantojuma objektus un izveidojot mūsdienu prasībām atbilstošu un objektu funkcionēšanai nepieciešamo infrastruktūru Vecpilsētā, radīta iespēja attīstīt konkurētspējīgu uzņēmējdarbību, tūrisma un kultūras aktivitātes. Atjaunotais un labiekārtotais Vecpilsētas kvartāls veido pievilcīgu vidi dažādu pilsētas pasākumu organizēšanai – amatnieku tirdziņiem, nacionālo kultūras biedrību pasākumiem, mākslinieku un mūziķu priekšnesumiem, veicinās sadarbību ar citiem Zemgales reģiona kultūras un tūrisma pakalpojumu sniedzējiem.</p> <p>Uzdevumi un rīcības pakalpojumu pieejamībai un pilsētas atpazīstamībai noteiktas Jelgavas pilsētas attīstības programmas 2014-2020.gadam Rīcības plāna rīcībpolitikās: Izglītība mūža garumā un konkurētspēja darba tirgū (RP1), Veselības un sociālo pakalpojumu kvalitāte un pieejamība (RP2), Atpazīstams un konkurētspējīgs piedāvājums kultūras, tūrisma un sporta jomās (RP3), Mobilitāte un pilsētas sasniedzamība (RP4).</p>
<p><u>Apbūves teritorijas</u></p> <p>✓ Savrupmāju apbūves teritorijas - jānodrošina šo teritoriju inženiertehniskā infrastruktūra un transporta saiknes (t.sk. sabiedriskais transports) ar pakalpojumu centriem un darba vietām.</p> <p>✓ Esošajām daudzstāvu dzīvojamām teritorijām (gan ēkām, gan iekšpagalmiem) jānodrošina revitalizācija – jāveic ēku pilna energoefektīva renovācija, iekšpagalmu</p>	<p>Visā plānošanas perioda laikā Jelgavas pilsētā īstenoti nozīmīgi inženiertehniskās infrastruktūras sakārtošanas un attīstīšanas projekti, t.sk. sakārtota un attīstīta ūdenssaimniecības un transporta infrastruktūra arī savrupmāju apbūves teritorijās. Uzdevumi un rīcības apbūves teritoriju (t.sk. savrupmāju apbūves teritorijās) inženiertehniskās infrastruktūras un transporta saikņu attīstībai noteiktas Jelgavas pilsētas attīstības programmas 2014-2020.gadam Rīcības plāna rīcībpolitikās: Mobilitāte un pilsētas sasniedzamība (RP4) un Kvalitatīva un droša pilsētvide (RP5).</p> <p>Jelgavas pilsētā ik gadu tiek īstenoti gan pašvaldības ēku, gan daudzdzīvokļu ēku energoefektivitātes uzlabošanas pasākumi, lai veicinātu efektīvāku energoresursu izmantošanu pilsētā. Daudzdzīvokļu dzīvojamo māju dzīvokļu īpašnieku kopības, kuras vēlas veikt mājām piesaistīto zemesgabalu labiekārtošanu, var saņemt Jelgavas pilsētas pašvaldības līdzfinansējumu saskaņā ar Jelgavas pilsētas pašvaldības saistošajiem noteikumiem Nr.16-7 “Par Jelgavas pilsētas pašvaldības līdzfinansējumu daudzdzīvokļu dzīvojamām mājām piesaistīto zemesgabalu labiekārtošanai”. Pašvaldības līdzfinansējumu daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas</p>

PLĀNOŠANAS DOKUMENTA/ SIVN UZDEVUMI, PLĀNOTAIS STĀVOKLIS/ NORMATĪVAJOS AKTOS NOTEIKTS	REZULTĀTI, SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS, KOMENTĀRI
<p>publiskās infrastruktūras un rekreācijas zonu atjaunošana.</p> <p>✓ Pie ražošanas apbūves teritorijām veidojamas pārejas zonas uz dzīvojamo apbūvi, iespējamo industriālo teritoriju izmantošanas blakusfaktoru (trokšņi, kravas transportu plūsmas utt.) ietekmes mazināšanai un novēršanai.</p>	<p>tehniskās apsekošanas veikšanai un tehniskās apsekošanas atzinuma sagatavošanai, daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas energosertifikāta un tā pārskatu sagatavošanai un daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas būvprojekta vai apliecinājuma kartes vai ēkas fasādes apliecinājuma kartes un būvdarbu tāmes sagatavošanai var saņemt saskaņā ar pašvaldības saistošiem noteikumiem Nr.17-12 "Par Jelgavas pilsētas pašvaldības līdzfinansējumu energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumu veikšanai daudzdzīvokļu dzīvojamās mājās". Daudzstāvu dzīvojamo teritoriju sakārtošanai un attīstībai Jelgavas pilsētā noteikti uzdevumi un rīcības Jelgavas pilsētas attīstības programmas 2014.-2020.gadam Rīcības plāna rīcībpolitikās: Atpazīstams un konkurētspējīgs piedāvājums kultūras, tūrisma un sporta jomās (RP3), Mobilitāte un pilsētas sasniedzamība (RP4), Kvalitatīva un droša pilsētvide (RP5).</p> <p>Jelgavas pilsētas teritorijas plānojuma 2009.-2021.gadam grozījumos Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos (TIAN) kā viena no prasībām teritorijas labiekārtojumam - rūpnieciskās apbūves (R), tehniskās apbūves (TA), laukumu un autostāvlaukumu teritorijās, kas robežojas ar ceļu vai dzīvojamo un/vai publisko apbūvi, jāizvieto aizsargstādījumi, ko veido blīvas divpakāpju (koku un krūmu) joslas. Laukumu un autostāvlaukumu teritorijās jāparedz kokaugu apstādījumu joslu ierīkošana.</p> <p>Rūpnieciskās apbūves teritorijā (R) jau būvprojekta izstrādē jāparedz pasākumus apkārtējo teritoriju pasargāšanai no kaitīgiem faktoriem, trokšņiem, smakām, kā arī jānosaka pasākumi vides atveseļošanai, kā arī, lai šo teritoriju lietotāji būtu pasargāti no visa veida kaitīgiem faktoriem.</p> <p>Apbūves teritoriju sakārtošanai un attīstībai Jelgavas pilsētā noteikti uzdevumi un rīcības Jelgavas pilsētas attīstības programmas 2014.-2020.gadam Rīcības plāna rīcībpolitikās: Atpazīstams un konkurētspējīgs piedāvājums kultūras, tūrisma un sporta jomās (RP3), Mobilitāte un pilsētas sasniedzamība (RP4), Kvalitatīva un droša pilsētvide (RP5).</p>
<p><u>Industriālās teritorijas</u></p> <p>✓ Jāturpina industriālo teritoriju inženiertehniskās infrastruktūras izveide un uzlabošana.</p> <p>✓ Jāizbūvē Ziemeļu pārvads pār Driksu un Lielupi.</p>	<p>Jelgavā ir vēsturiski izveidojušās rūpnieciskās teritorijas, kuras šobrīd pilnvērtīgi netiek izmantotas un daļēji ir pārvērtušās par degradētajām teritorijām. Ar Eiropas Savienības fondu atbalstu, pašvaldībai mērķtiecīgi sakārtojot un attīstot transporta un inženiertehnisko infrastruktūru industriālajās teritorijās, ir izdevies radīt priekšnosacījumus agrāko ražošanas objektu un degradēto teritoriju atjaunošanai un privāto investīciju piesaistei, tādējādi dodot iespēju uzņēmējiem koncentrēt savus resursus uzņēmumu darbības attīstībai. Sadarbībā ar uzņēmējiem plānots sakārtot Smiltnieku un Graudu ielas tehnisko infrastruktūru. 2018.gadā uzsākta industriālas degradētās teritorijas revitalizācija pie Lielupes, kvartālā starp Garozas, Prohorova un Neretas ielām, plānots ieguldīt publiskajā infrastruktūrā ~12,5 milj. euro, kā rezultātā komersanti, izveidos vismaz 111 jaunas darba vietas. Prohorova ielā 13 sakārtota infrastruktūra pieslēgumam 3,5 hektāriem zemes, jaunas ražotnes izveidei, radot vismaz 61 jaunu darba vietu.</p>

PLĀNOŠANAS DOKUMENTA/ SIVN UZDEVUMI, PLĀNOTAIS STĀVOKLIS/ NORMATĪVAJOS AKTOS NOTEIKTS	REZULTĀTI, SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS, KOMENTĀRI
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Jānodrošina ražošanas teritoriju sasaiste ar pilsētas tranzītielām un valsts galvenajiem autoceļiem, pēc iespējas mazāk šķērsojot dzīvojamās teritorijas. ✓ Jāveicina atjaunojamo energoresursu izmantošana. 	<p>Ziemeļu pārvads pār Driksu un Lielupi līdz 2020.gadam nav izbūvēts, 2021.gadā tiks uzsākti tehniskās projektēšanas un būvniecības darbi.</p> <p>Veikta transporta infrastruktūras sakārtošana un izbūve Aviācijas un Cukura ielu posmos Jelgavā, lai nodrošinātu publisko pakalpojumu un industriālo teritoriju sasniedzamību, Lietuvas šosejas rekonstrukcija no Miera ielas līdz Rūpniecības ielai, Lietuvas šosejas asfalta seguma atjaunošana posmā no Viskaļu ielas līdz pilsētas administratīvajai robežai, Loka maģistrāles pārbūve posmā no Kalnciema ceļa līdz Jelgavas pilsētas administratīvajai robežai, piekļuves uzlabošana Rubenų ceļa industriālās zonas attīstībai.</p> <p>Bijušā lidlauka teritorija ir viens no perspektīvākajiem industriālo teritoriju rajoniem Jelgavā ar vislielākajām pašvaldībai piederošajām brīvajām zemes platībām ~300 ha. Šobrīd tā ir degradēta teritorija bez uzņēmējdarbības vajadzībām atbilstošas tehniskās infrastruktūras. Lai teritorija tiktu iekļauta ekonomiskajā aprītē, nepieciešama Ziemeļu pārvada pār Driksu un Lielupi izbūve, kas nodrošinātu smagā transporta piekļuvi teritorijai un sasaisti ar pilsētas apvedceļiem tālākai transporta virzībai uz Rīgu un citiem attīstības centriem, kā arī samazinātu transporta trokšņu un piesārņojuma slodzi pilsētas centrā.</p> <p>Pilsētā tika īstenots projekts "Videi draudzīgas sabiedriskā transporta infrastruktūras attīstība Jelgavā", kura ietvaros plānots veikt četru videi draudzīgu sabiedrisko transportlīdzekļu (elektroautobusu) un trīs uzlādes stacijas iekārtu iegāde.²</p> <p>2017.gadā Jelgavas pilsētas dome, Fortum un Zemgales reģionālā enerģētikas aģentūra (ZREA) sadarbojas, ieviešot ES Horizon 2020 programmas projektu THERMOS. Projekta mērķis ir izstrādāt atvērtā koda (<i>open source</i>) programmatūru, kas ļautu pašvaldībām un siltumapgādes uzņēmumiem veikt vienkāršāku un efektīvāku siltumapgādes sistēmas attīstīšanu un plānošanu.</p> <p>2014.gadā tika iegādāti trīs elektromobiļi JPPI "Jelgavas pilsētas pašvaldības policija" un viens elektromobilis – JPPI "Pilsētsaimniecība" vajadzībām.</p> <p>2013.gadā SIA "Fortum Latvia" izbūvēja biokurināmā koģenerācijas elektrostaciju Rūpniecības ielā 73A, kurā tiek izmantoti atjaunojamie energoresursi – šķelda.</p> <p>Industriālo teritoriju sakārtošanai un attīstībai uzdevumi un rīcības noteiktas Jelgavas pilsētas attīstības programmas 2014.-2020.gadam Rīcības plāna rīcībpolitikās: Mobilitāte un pilsētas sasniedzamība (RP4), Kvalitatīva un droša pilsētvide (RP5), Pētniecība, inovatīva uzņēmējdarbība un industriālā attīstība (RP6).</p>
<p><u>Pilsētas - lauku mijiedarbība</u></p>	<p>Jelgavas pilsēta robežojas ar Jelgavas novadu un Ozolnieku novadu (1. attēls). Jelgavas kvalitatīva sasniedzamība, t.sk. ar sabiedrisko transportu, nodrošina Jelgavas kā nacionālas nozīmes attīstības centra</p>

²Pašvaldībai bija jāpārtrauc līgums par elektroautobusu piegādi, jo uzņēmums nepildīja līguma saistības.15.01.2020. Uzsākta atkārtota iepirkumu procedūra. 30.06.20202.

**PLĀNOŠANAS DOKUMENTA/ SIVN
UZDEVUMI, PLĀNOTAIS STĀVOKLIS/
NORMATĪVAJOS AKTOS NOTEIKTS**

- ✓ Jānodrošina pilsētas un lauku pašvaldību sadarbība izglītības, veselības aprūpes, uzņēmējdarbības, t.sk. tūrisma, attīstības un vides aizsardzības jautājumos.

REZULTĀTI, SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS, KOMENTĀRI

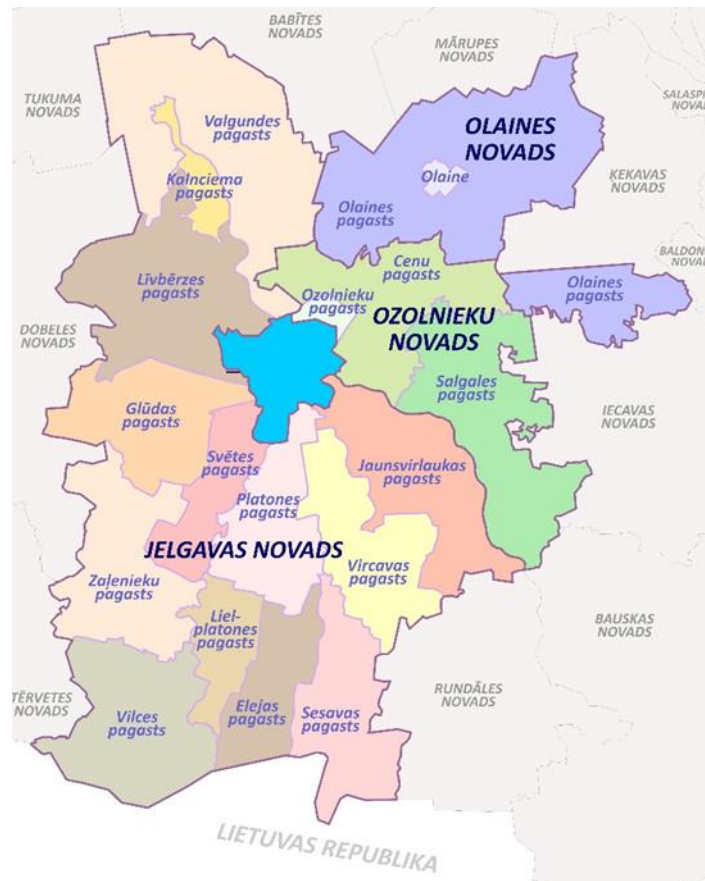
pakalpojumu pieejamību. Jelgava ir ērti sasniedzama darba vieta iedzīvotājiem no citiem novadiem, kā arī pilsētā ir pieejams plašs dažādu finanšu un tirdzniecības iestāžu pakalpojumu klāsts.

Pieguļošo teritoriju iedzīvotāji Jelgavas izglītības iestādēs iegūst pirmsskolas, pamata, vidējo, profesionālo un interešu izglītību, t.sk. piedalās mūžizglītības programmās. Visas Latvijas iedzīvotājiem tiek piedāvāts apgūt unikālas augstākās izglītības programmas Latvijas Lauksaimniecības Universitātē.

Jelgava ir pievilcīga dzīvesvieta ar kvalitatīvu dzīves vidi un iedzīvotājiem nepieciešamajiem komunālajiem pakalpojumiem, t.sk. kvalitatīva dzeramā ūdens apgāde, atkritumu apsaimniekošana.

Jelgavā pieejami primārās un sekundārās veselības aprūpes, neatliekamā medicīniskās palīdzības pakalpojumi, pilsētā atrodas reģionālā daudzprofilu slimnīca un valsts SIA "Slimnīca "Ģintermuiža".

Pilsētā atrodas Zemgales reģiona kompetenču attīstības centra (ZRKAC) Uzņēmējdarbības atbalsta nodaļa, kas veido atbalsta sistēmu uzņēmējdarbības uzsākšanai un attīstībai, organizē sadarbības tīklu veidošanu uzņēmējdarbības vidē Jelgavas pilsētā un Zemgales reģionā, sekmē sasaisti starp izglītību, pētniecību un uzņēmējdarbību, veicot informācijas un zināšanu pārnesi.

1. attēls. Jelgavas pilsētas kaimiņu novadi

Jelgavas pilsētas pašvaldības iestāde "Jelgavas reģionālais tūrisma centrs" darbojas ar mērķi - veicināt kompleksu tūrisma un kultūrizglītības piedāvājuma attīstību Jelgavas pilsētā, Jelgavas novadā un Ozolnieku novadā.

PLĀNOŠANAS DOKUMENTA/ SIVN UZDEVUMI, PLĀNOTAIS STĀVOKLIS/ NORMATĪVAJOS AKTOS NOTEIKTS	REZULTĀTI, SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS, KOMENTĀRI
<p>✓ Jelgavas multimodālais sabiedriskā transporta termināls kalpos kā veiksmīgs sabiedriskā transporta mezgls starp Rīgu un pārējiem reģioniem, ļaujot pasažieriem izvēlēties ērtāko un izdevīgāko sabiedriskā transporta veidu.</p>	<p>Jelgavas pilsētas bibliotēka ir reģionālais bibliotēku mācību centrs, Starpbibliotēku abonementa centrs Zemgalē un veic Jelgavas un Ozolnieku novadu pašvaldību bibliotēku galvenās bibliotēkas funkcijas, darbojas kā koordinējošais un metodiskais centrs, nodrošina kopkataloga kvalitāti. Jelgavas pilsētas bibliotēka veido publisko un skolu bibliotēku elektronisko kopkatalogu pilsētas, novadu un skolu bibliotēkām.</p> <p>Jelgavas pilsētai, Jelgavas novadam un Ozolnieku novadam izstrādāts vienots civilās aizsardzības plāns un izveidota apvienotā Jelgavas pilsētas, Jelgavas novada un Ozolnieku novada civilās aizsardzības komisija.</p> <p>Jelgavas pašvaldībā notiek pārrobežu sadarbība Latvijas un Lietuvas kaimiņu reģionos cīņai pret plūdu izraisīto ietekmi un apzinātas nepieciešamās rīcības plūdu draudu samazināšanai.</p> <p>Kopīgi ar Ozolnieku novada pašvaldību veiksmīgi risināta Rubeņu ceļa industriālās zonas inženiertehniskās infrastruktūras attīstība.</p> <p>Jelgavas multimodālā sabiedriskā transporta termināla izveidošanai 2019.gadā apstiprināts Lokālplānojums zemesgabaliem Zemgales prospektā 19A, Sporta ielā 2B un Sporta ielā 2C, Jelgavā, kuru teritorija ir viena no prioritāri attīstāmajām, un tajā ir paredzēts izvietot arī saistīto infrastruktūru, un tirdzniecības un pakalpojumu objektus. Izstrādāts stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums, kurā secināts, ka Lokālplānojuma teritorijas attīstībai, atbilstoši izvērtētajam Lokālplānojumam, nav paredzamas būtiskas nelabvēlīgas ietekmes uz vidi, bet jāņem vērā, ka blakus atrodas "Jelgavas dzelzceļa stacija", kas ir valsts nozīmes A kategorijas paaugstinātas bīstamības objekts.³</p> <p>2015.gadā veikta plānotā satiksmes termināla apkalpošanai nepieciešamās infrastruktūras izbūve, projekta izpildes rezultātā tika sakārtota ielu infrastruktūra ap dzelzceļa staciju 1900 metru kopgarumā, aptverot septiņus ielu posmus.⁴</p> <p>Pilsētas - lauku mijiedarbība jomas attīstību veicina noteiktie uzdevumi un rīcības Jelgavas pilsētas attīstības programmas 2014.-2020.gadam Rīcības plāna rīcībpolitikās: Mobilitāte un pilsētas sasniedzamība (RP4), Kvalitatīva un droša pilsētvide (RP5), Pētniecība, inovatīva uzņēmējdarbība un industriālā attīstība (RP6).</p>

³Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums lokālplānojumam zemesgabaliem Zemgales prospektā 19a, Sporta ielā 2b un Sporta ielā 2c Jelgavā. SIA "Enviroprojekts", 2019.

⁴Jelgavas pilsētas pašvaldības iestāde "Pilsētsaimniecība", Realizētie projekti.16.11.2015.www.pilsētsaimnieciba.lv

IAS noteikti ilgtermiņā sasniedzamie stratēģiskā mērķa rezultatīvie rādītāji, skat 2. tabulu. Ar to palīdzību var novērtēt pilsētas attīstību kopumā, tie raksturo pozitīvas vai negatīvas izmaiņas, kā arī ļauj salīdzināt Jelgavas pilsētas attīstību ar citām pilsētām un novadiem Latvijā.

2. tabula. IAS ilgtermiņā sasniedzamie stratēģiskā mērķa rezultatīvie rādītāji⁵

Nr.	Rezultatīvais rādītājs	Bāzes gads, rādītājs	2013.g. rādītājs	Perioda tendences 2013./2007.	2018.g. rādītājs	Perioda tendences 2018/2014.	2019.g. rādītājs	Ilgtermiņā sasniedzamais indikators (2020.g.)	Avots
1.	Iedzīvotāju skaits pilsētā kā apliecinājums pievilcīgai dzīves un darba videi	2006.g. 66 051	57 332 (01.01.2014.)	☹️	55 972 (01.01.2019.)	☹️	56 062 (01.01.2020.)	>58 000	CSP
2.	Jelgavā strādājošo skaits	2006.g. 22 400	22 408	☹️	24 063	😊	25 099	>25 000	VID
3.	Strādājošo jelgavnieku skaits	2012.g. 31 936	32 610	😊	34 002	😊	34 651	>32 000	VID
4.	Komerscābiedrību un individuālo komersantu skaits uz 1000 iedzīvotājiem	2005.g. 18	37	😊	43	😊	-	>33	CSP
5.	Apstrādes rūpniecības produkcijas apgrozījums, tūkst. EUR	2006.g. 86 506,3	140 246,2	😊	206 304,1	😊	226 853,4	>142 287	CSP
6.	Bezdarba līmenis, pilsētā, %	2006.g. 5,50%	7,4	☹️	3,5%	dati nav salīdzināmi	3,5%	<5%	NVA
7.	Vidējā bruto darba alga pilsētā, EUR	2012.g. 595	614	😊	970	😊	1043	>711	CSP
8.	Teritorijas attīstības indekss	2005.g. 0,467	-0.236 (3.rangs)	☹️	-0,080 (4.rangs)	☹️	0,235 (3.rangs)	>0.030	VRAA
9.	Iedzīvotāju apmierinātība ar izglītības, kultūras, sporta, sociālo, veselības aprūpes u.c. pašvaldības pakalpojumu kvalitāti	2006.g. Dati nav pieejami	94%* 69%**	😊	95%* 72%**	😊	95%* 61**	Iedzīvotāju apmierinātības līmenis >70%	Iedzīvotāju aptauja

⁵Pārskats par Jelgavas pilsētas stratēģisko plānošanas dokumentu īstenošanu 2018.g.

*Dati iegūti, veicot pašvaldības Klientu apkalpošanas centra apmeklētāju aptauju - gan klātienē, gan elektroniski **socioloģiskā aptauja, aptaujājot 500 Jelgavas iedzīvotājus.

☹️ - neitrāla, nav būtisku izmaiņu 😊 - pozitīva, situācija uzlabojusies

IAS kā viens no vides kvalitātes rādītājiem Jelgavas pilsētā tika noteikts iedzīvotāju skaits, kas ir kā apliecinājums pievilcīgai dzīves un darba videi. No 2007.gada līdz 2018.gadam iedzīvotāju skaits pilsētā ik gadu samazinājās, kas saistīts ar negatīvajiem dabiskā pieauguma un mehāniskās kustības rādītājiem. Bet 2020.gada sākumā iedzīvotāju skaits pilsētā pieauga, salīdzinot datus, 01.01.2020. pilsētā bija 56 062 iedzīvotāji, kas bija par 0,16% jeb 90 iedzīvotājiem vairāk nekā uz 01.01.2019.⁶

Nozīmīgs dzīves vides faktors pilsētā ir jaunu darbavietu rašanās, kas liecina par teritorijas ekonomisko aktivitāti un attīstību. Jelgavā strādājošo skaits, apskatot tikai bāzes gada rādītāju un sasniegtos starprādītājus, norāda uz to, ka rezultatīvā rādītāja tendenci var vērtēt kā pozitīvu. Laika posmā no 2006.gada līdz 2019.gadam Jelgavā strādājošo skaits bijis mainīgs, ievērojami samazinoties 2010. un 2011.gadā, bet būtiski palielinoties 2012.gadā un tad samazinoties pakāpeniski līdz 2015.gadam. No 2016.gada līdz 2019.gadam Jelgavā strādājošo skaits sāka pieaugt.⁷ Strādājošo jelgavnieku skaits kopš 2012.gada ir bijis mainīgs, augstāko rādītāju sasniedzot 2013.gadā – 32 610, tad līdz 2016.gadam strādājošo jelgavnieku skaitam ik gadu samazinoties līdz 31 846 strādājošajiem. Pēdējos gados strādājošo skaits pieaug, 2019.gadā - 34 651. Jelgavā strādāja 37,3% jelgavnieku, bet Rīgā 36,7% jelgavnieku.⁸

Komerccabiedrību un individuālo komersantu skaits uz 1000 iedzīvotājiem Jelgavas pilsētā pēdējos gados pieaug, 2018.gadā – 43. Vidējā bruto alga arī pilsētā pēdējos gados pieaugusi, 2019.gadā sasniedzot – 1043 eiro, būtiski pārsniedzot ilgtermiņā sasniedzamo rādītāju (>500 eiro). Pilsētā pieaudzis apstrādes rūpniecības produkcijas apgrozījums, 2019.gadā - 226 853,4 tūkst. eiro. Jelgavas pilsētā attīstās tādas ražošanas jomas kā metālapstrāde, mašīnbūve, kokapstrāde, pārtikas ražošana un plastmasu pārstrāde.

Bezdarba līmeņa samazināšanās pilsētā norāda uz situācijas uzlabošanos darba tirgū, 2019.gadā Jelgavas pilsētā vidējais bezdarba līmenis bija 3,5%, zemāki rādītāji no republikas pilsētām bija tikai Valmierā (3,1%) un Rīgā (3,2%).⁹

Teritorijas attīstības indekss Jelgavas pilsētai 2019.gadā bija 0,235, rangā starp republikas pilsētām ieņemot trešo vietu.

Iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības sniegto publisko pakalpojumu kvalitāti 2018.gadā veiktajās iedzīvotāju aptaujās norāda uz to, ka vairāk kā 70% aptaujāto ir apmierināti.

Kopumā lielākā daļa rādītāju norāda uz to, ka Jelgavas pilsēta virzās uz nospraustā mērķa sasniegšanu, nodrošinot ilgtspējīgu Jelgavas ekonomiskās un sociālās vides attīstību, iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanu, izmantojot pieejamos resursus, un pozicionējot pilsētu kā Zemgales plānošanas reģiona, Latvijas un Eiropas Savienības attīstības centru.

⁶Jelgavas pilsētas pašvaldības publiskie pārskati, 2019.gads. Centrālās statistikas pārvaldes dati.

⁷Pārskats par Jelgavas pilsētas stratēģisko plānošanas dokumentu īstenošanu 2018.g.

⁸Pārskats par Jelgavas pilsētas stratēģisko plānošanas dokumentu īstenošanu 2019.g.

⁹Pārskats par Jelgavas pilsētas stratēģisko plānošanas dokumentu īstenošanu 2018.g.

1.2. JELGAVAS PILSĒTAS TERITORIJAS PLĀNOJUMS 2009. - 2021.GADAM AR GROZĪJUMIEM

Jelgavas pilsētas teritorijas plānojums 2009.–2021.gadam grozījumi (turpmāk TP) ir teritorijas plānošanas dokuments, kurā attēlota Jelgavas pilsētas pašreizējā izmantošana, noteikta plānotā (atļautā) izmantošana un izmantošanas aprobežojumi ar ilgtermiņa perspektīvu līdz 2021.gadam.

TP grozījumu daļa - teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un grafiskā daļa apstiprināta ar Jelgavas pilsētas pašvaldības 2017.gada 23.novembra saistošajiem noteikumiem Nr. 17-23 "Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu un grafiskās daļas apstiprināšana".

TP grozījumu izstrādē ievērotas Teritorijas attīstības plānošanas likuma un citu teritorijas attīstības plānošanu reglamentējošo normatīvo aktu prasības. Pēc Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumiem Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" prasībām izstrādāti teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, noteikts atļautās izmantošanas funkcionālo zonu iedalījums.

TP grozījumi ir izstrādāti saskaņā ar MK 2014.gada 14.oktobra noteikumiem Nr.628 "Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem" noteikto kārtību. Teritorijas plānojuma grozījumu izstrādē ievēroti institūciju sniegtie nosacījumi un izanalizēti juridisko un fizisko personu priekšlikumi un ieteikumi.

TP grozījumos, ievērojot pēctecības principu, tika noteiktais funkcionālo zonu un apakšzonu iedalījums iespēju robežās maksimāli saglabājot teritorijas plānojumā noteikto teritorijas plānoto (atļauto) izmantošanu un ņemot vērā normatīvo aktu regulējumu attiecībā uz teritorijas izmantošanu un apbūvi.

TP grozījumi paredz turpināt teritorijas plānojuma uzdevumos izvirzīto mērķu sasniegšanu:

1. nodrošināt pilsētas teritorijas, dabas un materiālo resursu racionālu izmantošanu, kas veicina līdzsvarotu attīstību;
2. radīt labvēlīgus apstākļus uzņēmējdarbības attīstībai un investīciju piesaistei;
3. veicināt augstas kvalitātes dzīves vides veidošanu, nodrošinot pakalpojumu un publiskās infrastruktūras pieejamību;
4. nodrošināt vides kvalitātes saglabāšanu, rūpniecisko un vides risku novēršanu;
5. nodrošināt optimālas transporta sistēmas izveidošanu un funkcionēšanu;
6. saglabāt dabas un kultūrvēsturisko mantojumu, ainavas un bioloģisko daudzveidību;
7. nodrošināt sabiedrības iespēju iegūt informāciju un izteikt savu viedokli par teritorijas attīstību.

TP saistība ar vides jautājumiem apskatīta 3. tabulā.

PLĀNOŠANAS DOKUMENTA/ SIVN UZDEVUMI, PLĀNOTAIS STĀVOKLIS/ NORMATĪVAJOS AKTOS NOTEIKTS	REZULTĀTI, SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS, KOMENTĀRI
<p>1. Teritorijas plānojuma grozījumu izstrādē ir ņemts vērā ilgtspējīgas attīstības princips un ar plānojumu ir paredzēts sabalansēt vides un sociālekonomiskās intereses.</p>	<p>TP noteiktais funkcionālo zonu un apakšzonu iedalījums veidots, ievērojot pēctecības principu, iespēju robežās maksimāli saglabājot teritorijas plānojumā noteikto teritorijas plānoto (atļauto) izmantošanu un ņemot vērā normatīvo aktu regulējumu attiecībā uz teritorijas izmantošanu un apbūvi.¹⁰</p> <p>Izstrādātais TP turpina iepriekš spēkā esošā teritorijas plānojuma uzdevumos izvirzīto mērķu sasniegšanu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. nodrošināt pilsētas teritorijas, dabas un materiālo resursu racionālu izmantošanu, kas veicina līdzsvarotu attīstību; 2. radīt labvēlīgus apstākļus uzņēmējdarbības attīstībai un investīciju piesaistei; 3. veicināt augstas kvalitātes dzīves vides veidošanu, nodrošinot pakalpojumu un publiskās infrastruktūras pieejamību; 4. nodrošināt vides kvalitātes saglabāšanu, rūpniecisko un vides risku novēršanu; 5. nodrošināt optimālas transporta sistēmas izveidošanu un funkcionēšanu; 6. saglabāt dabas un kultūrvēsturisko mantojumu, ainavas un bioloģisko daudzveidību; 7. nodrošināt sabiedrības iespēju iegūt informāciju un izteikt savu viedokli par teritorijas attīstību.¹¹ <p><u>Dzīvojamās apbūves teritorijas</u></p> <p>TP grozījumos savrupmāju dzīvojamās apbūves teritorijas, ņemot vērā normatīvo aktu prasības, noteiktas kā Savrupmāju apbūves teritorijas (DzS). Galvenais izmantošanas veids ir savrupmāju un rindu māju apbūve, bet kā papildizmantošana atļauti vairāki publiskās apbūves veidi (tirdzniecības un/vai pakalpojumu objektu apbūve, tūrisma, izglītības, veselības aprūpes u. c.) un labiekārtota publiskā ārtelpa, kuru veido publiski pieejamas teritorijas, ietverot apstādījumus un labiekārtojuma infrastruktūru atpūtas, veselības un fizisko aktivitāšu nolūkam un citu publiskās ārtelpas funkciju nodrošināšanai. Noteikta apakšzona - Savrupmāju apbūves teritorija (DzS1), kurā galvenais atļautais izmantošanas veids - vasarnīcu un dārza māju apbūve.</p> <p>Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzM) ir ar apbūvi līdz trīs stāviem, galvenie izmantošanas veidi - savrupmāju apbūve, rindu māju apbūve un daudzdzīvokļu māju apbūve. Kā papildizmantošana atļauti vairāki publiskās apbūves veidi un labiekārtota publiskā ārtelpa.</p>

¹⁰Jelgavas pilsētas teritorijas plānojuma 2009.-2021.gadam grozījumi, 1.paskaidrojuma raksts. Jelgavas pilsētas pašvaldība. 2017.g.

Jelgavas pilsētas teritorijas plānojuma 2009.-2021.gadam grozījumi, redakcija 1.1. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi. Jelgavas pilsētas pašvaldība. 2017.g.

¹¹Jelgavas pilsētas teritorijas plānojuma 2009.-2021.gadam grozījumi, 1.paskaidrojuma raksts. Jelgavas pilsētas pašvaldība. 2017.g.

Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzD) ir ar apbūvi no četriem un vairāk stāviem. Galvenie izmantošanas veidi - daudzdzīvokļu māju apbūve (līdz 6 stāviem), kā papildizmantošana atļauti vairāki publiskās apbūves veidi, labiekārtota publiskā ārtelpa un transporta apkalpojošās infrastruktūras apbūve. Noteiktas apakšzonas - Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzD1) ar apbūvi no septiņiem un vairāk stāviem un Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzD2) ar apbūvi no četriem un vairāk stāviem.

Publiskās apbūves teritorijas

Publiskās apbūves teritorija (P) tiek noteikta, lai nodrošinātu gan komerciālu, gan nekomerciālu publiska rakstura iestāžu un objektu izvietojumu, paredzot atbilstošu infrastruktūru, kā papildizmantošana atļauts daudzdzīvokļu māju apbūve. Jaunu publisku ēku apbūve veicama pēc individuāli izstrādātiem būvprojektiem, respektējot apkārtējās vides un pilsētņēmnieciskās struktūras īpatnības. Pirms būvatļaujas izsniegšanas publiskas ēkas būvniecībai Būvvalde var pieprasīt veikt būvniecības ieceres publisko apspriešanu vai metu konkursa organizēšanu.

Noteiktas apakšzonas - Publiskās apbūves teritorijās (P1), kurā galvenā izmantošana ir labiekārtota publiskā ārtelpa, netiek noteikta papildizmantošana, aizliegts izvietot jebkādas ēkas, izņemot labiekārtojuma elementus un autostāvlaukumu infrastruktūras elementus. Publiskās apbūves teritorijās (P2) galvenie izmantošanas veidi - tirdzniecības un/vai pakalpojumu, tūrisma un atpūtas, kultūras iestāžu apbūve un labiekārtota publiskā ārtelpa (labiekārtoti parki, publiski pieejamas teritorijas, ietverot apstādījumus un labiekārtojuma infrastruktūru), atļauts atsevišķi iekārtotu atklātu autostāvvietu izvietojumu. Publiskās apbūves teritorijās (P3) galvenie izmantošanas veidi ir tūrisma un atpūtas, kultūras, tirdzniecības un/vai pakalpojumu, biroju, sporta, izglītības un zinātnes iestāžu apbūve un labiekārtota publiskā ārtelpa, kā arī atļauts atsevišķi iekārtotu atklātu autostāvvietu izvietojumu. Publiskās apbūves teritorijās (P4) galvenais izmantošanas veids ir labiekārtota publiskā ārtelpa (publiski pieejamas teritorijas, ietverot apstādījumus un labiekārtojuma infrastruktūru). Apakšzonā P4 aizliegts izvietot jebkādas ēkas un būves, izņemot labiekārtojuma un infrastruktūras elementus (gājēju un velosīrijas, inženierkomunikācijas, mazās arhitektūras formas u. tml.) un teritorijas nav atļauts iežogot, tām jābūt publiski brīvi pieejamai.

Jauktas centra apbūves teritorijas

TP grozījumos līdz tam esošās Jauktas dzīvojamās un darījumu apbūves teritorijas, ņemot vērā to atrašanās pilsētņēmnieciskajā struktūrā un dominējošo apbūves funkciju, tika iedalītas funkcionālajās zonās - Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijās (DzD), Jauktas centra apbūves teritorijās (JC) un Publiskās apbūves teritorijās (P). Sabiedriskās un darījumu apbūves teritorijas tika iekļautas funkcionālajās zonās - Publiskās apbūves teritorijas (P), darījumu teritorijas tika izvērtētas pēc to izvietojuma pilsētvidē un dominējošās apbūves un iedalītas funkcionālajās zonās - Publiskās apbūves teritorijās (P), Rūpnieciskās apbūves teritorijās (R) un Jauktas centru apbūves teritorijās (JC un JC1).

Jauktas centra apbūves teritorijā (JC) tiek noteikta, lai nodrošinātu gan daudzdzīvokļu māju apbūvi, komerciālu, gan nekomerciālu publiska rakstura iestāžu un objektu izvietojumu, paredzot atbilstošu infrastruktūru, kā papildizmantošana atļauta vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve un transporta apkalpojošā infrastruktūra.

Apakšzonā Jauktas centra apbūves teritorijā (JC1) galvenā izmantošana - biroju, tirdzniecības un/vai pakalpojumu, sporta ēku un būvju, aizsardzības un drošības, dzīvnieku aprūpes iestāžu apbūve un labiekārtota publiskā ārtelpa (labiekārtoti parki, mežaparki, publiski pieejamas teritorijas, ietverot apstādījumus un labiekārtojuma infrastruktūru). Teritorijas papildizmantošana - vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve un transporta apkalpojošā infrastruktūra. Atļauta noliktavu apbūve.

Jaukta centra apbūves teritorijās jaunu publisku ēku apbūve veicama pēc individuāli izstrādātiem būvprojektiem, respektējot apkārtējās vides un pilsētībūvnieciskās struktūras īpatnības. Pirms būvatļaujas izsniegšanas publiskas ēkas būvniecībai Būvvalde var pieprasīt veikt būvniecības ieceres publisko apspriešanu vai metu konkursa organizēšanu.

Rūpnieciskās apbūves teritorijas

Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R) funkcionālo zonu atļautā izmantošana un izvietojums teritorijas plānojuma grozījumos saglabāts.

Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R) galvenie izmantošanas veidi - vieglās rūpniecības, smagās rūpniecības un pirmapstrādes, atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve, inženiertehniskā un transporta apkalpojošā infrastruktūra, noliktavu apbūve, lidostu un ostu apbūve, energoapgādes uzņēmumu apbūve. Papildizmantošanas veidi - biroju ēku apbūve, tirdzniecības un/vai pakalpojumu objektu apbūve (t. sk. degvielas uzpildes stacijas un automobiļu un motociklu apkopes uzņēmumi).

TIAN nosaka, ka Rūpnieciskās apbūves teritorijās (R) būvprojekta izstrādē jāparedz pasākumi apkārtējo teritoriju pasargāšanai no kaitīgiem faktoriem, trokšņiem, smakām, jānosaka pasākumi vides atveseļošanai, kā arī, lai šo teritoriju lietotāji būtu pasargāti no visa veida kaitīgiem faktoriem. Pilsētas teritorijā aizliegta jaunu atkritumu apglabāšanas poligonu izveide.

Jelgavas pilsēta jau vēsturiski veidojušies plaši rūpnieciskie rajoni, īpaši pilsētas ziemeļu, austrumu daļā un abpus dzelzceļa infrastruktūrai. Rūpnieciskās apbūves teritorijās atļauta vieglā un smagā rūpniecība, kā arī vieglā ražošana atļauta Jaukta centra apbūves teritorijās, kas robežojas ar publisko un dzīvojamo apbūvi pilsētā. Lai pēc iespējas samazinātu negatīvo ietekmi TP TIAN noteikts, ka Rūpnieciskās apbūves (R) teritorijas, kas robežojas ar ceļu vai dzīvojamo un/vai publisko apbūvi, jāizvieto aizsargstādījumi, ko veido blīvas divpakāpju (koku un krūmu) joslas. Rūpniecisko avāriju riska objektiem jāveic rūpniecisko avāriju riska novērtējumu normatīvo aktu noteiktajā kārtībā un jānosaka drošības aizsargjoslas.

SIVN monitoringa ziņojumā 2013.gadā tiek uzsvērts, ka pilsētā paredzēta dažāda veida apbūve teritorijās, kur notekūdeņus nav iespējams novadīt uz pilsētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtām.

Saskaņā ar spēkā esošajiem TIAN "Teritorijās, kur nav izbūvēta centralizētā sadzīves kanalizācijas sistēma, sadzīves notekūdeņu novadīšanai atļauts izbūvēt hermētiskās kanalizācijas krājakas ar minimālo darba tilpumu – 5 m³ vai bioloģiskās attīrīšanas iekārtas", lai novērstu risku piesārņot grunti un gruntsūdeņus, kā arī virszemes ūdeņus.

Jelgavā pēdējos gados aktīvi tiek veikti kanalizācijas tīklu paplašināšanas/rekonstrukcijas darbi, uz 2019.gada sākumu pilsētas kanalizācijas tīklu kopgarums bija 209 783 m. Pilsētā pieaudzis iedzīvotāju īpatsvars, kuriem ir pieejama centralizētā kanalizācija, 2014.gadā - 91,7%, bet 2019.gadā - 93,2%.

Viens no nozīmīgākajiem projektiem Jelgavas pilsētvides kvalitātes uzlabošanai ir 2017.gadā uzsāktais SIA "Jelgavas ūdens" projekts "Ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu attīstība, Jelgavā V kārtā". Projekta ietvaros plānota ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu paplašināšana un rekonstrukcija 61,2 km ielas tīklu kopgarumā 33 posmos pilsētas ielās un to daļās, kas nodrošinās kanalizācijas pakalpojumu pieejamību līdz 99,9% aglomerācijā un ūdensapgādes pakalpojumu pieejamību līdz 99,5% ūdensapgādes pakalpojumu zonā.

2019.gadā iedzīvotāju īpatsvars, kuriem bija pieejama centralizētā ūdensapgāde - 97,6% ūdensapgādes zonā vai 95,3% Jelgavas pilsētas teritorijā un iedzīvotāju īpatsvars, kuriem ir pieejama centralizētā kanalizācija - 97,4% aglomerācijā vai 93,2% Jelgavas pilsētas teritorijā.

2019.gada 31.janvārī (prot. Nr.1, 5.p.) Jelgavas pilsētas pašvaldība izdevusi saistošos noteikumus Nr.19-2 "Par Jelgavas pilsētas pašvaldības līdzfinansējuma piešķiršanu dzīvojamo māju pieslēgšanai centralizētajai kanalizācijas sistēmai".

Ar ES fondu atbalstu Jelgavas pašvaldība sakārto un attīsta infrastruktūru (t.sk. inženiertehnisko infrastruktūru) arī industriālajās teritorijās, veicot arī ūdensvadu un kanalizācijas tīklu izbūvi (projekts "Piekļuves uzlabošana Rubeņu ceļa industriālās zonas attīstībai" (2017.g.), projekts "Tehniskās infrastruktūras sakārtošana uzņēmējdarbības attīstībai degradētajā teritorijā, 1.kārta" kvartālā starp Garozas, Prohorova un Neretas ielām (2020.g.)).

TP TIAN noteiktas prasības inženiertehniskās apgādes tīkliem un objektiem teritorijās, kur nav izbūvēta centralizētā sadzīves kanalizācijas sistēma un tiek izmantoti decentralizētās kanalizācijas sistēmas. Šādās teritorijās sadzīves notekūdeņu novadīšanai atļauts izbūvēt hermētiskās kanalizācijas krājakas vai bioloģiskās attīrīšanas iekārtas. Sadzīves kanalizācijas notekūdeņus no krājakām aizliegts iesūcināt gruntī vai bez attīrīšanas ievadīt novadgrāvjos vai lietot ūdeņu kanalizācijas sistēmā. Ja plānota sadzīves kanalizācijas notekūdeņu novadīšana krājakās, pirms ēku nodošanas ekspluatācijā, pašvaldībā jāiesniedz līguma ar sadzīves notekūdeņu apsaimniekotāju kopija. Ja nav iespējams nodrošināt krājakas hermētiskumu un īpašumam ir iespēja izveidot pieslēgumu sadzīves kanalizācijas sistēmai, tad šāds pieslēgums izveidojams obligāti.

Detālplānojumu un lokālplānojumu teritorijās, kuri izstrādāti pēc 2013.gada, plānots pieslēgties centralizētajai sadzīves kanalizācijas sistēmai vai izbūvēt pagaidu risinājumus - vietējas notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas ietaises, līdz brīdim, kad šo teritoriju tiešā tuvumā tiks izbūvēti centralizētie ūdensvadu tīkli.

2019.gada 25.jūlijā pieņemti Jelgavas pilsētas pašvaldības saistošie noteikumi Nr.19-17 "Par decentralizēto kanalizācijas pakalpojumu sniegšanas un uzskaites kārtību Jelgavas pilsētas pašvaldībā".

Jelgavas pilsētas pašvaldības administratīvajā teritorijā esoša nekustamā īpašuma īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam ir pienākums sniegt ziņas par māsaimniecībā esošo decentralizēto kanalizācijas sistēmu, iesniedzot Jelgavas pilsētas pašvaldībai, kas ir reģistra uzturētājs, pirmreizējo decentralizētās kanalizācijas sistēmas reģistrācija pieteikumu. Ņemot vērā notekūdeņu krājvertnes tilpumu, veidu un iedzīvotāju skaitu, tiek noteikts notekūdeņu izvešanas biežums gadā.

Transporta infrastruktūras teritorijas

Transporta infrastruktūras teritorija (TR) galvenā izmantošana - transporta lineārā un transporta apkalpojošā infrastruktūra, papildizmantošanas veidi - tirdzniecības un/vai pakalpojumu objektu apbūve (t. sk. degvielas uzpildes stacijas un automobiļu un motociklu apkopes uzņēmumi) un noliktavu apbūve.

SIVN monitoringa ziņojumā 2013. gadā, kā viens no uzdevumiem Jelgavas pilsētā, lai samazinātu trokšņu līmeni, nepieciešams izstrādāt kravu transporta maršrutus un noteikt diennakts laiku, kad tos var veikt, lai pēc iespējas samazinātu kravu pārvadājumus laikā, kad pilsētā ir visintensīvākā transporta kustība.

Pilsētā darbojas Jelgavas pilsētas domes izveidota institūcija - Satiksmes kustības drošības komisija, kas īsteno vienotu pašvaldības politiku satiksmes kustības drošības un organizācijas jomā, piedalās Jelgavas pilsētas satiksmes kustības drošības un organizācijas politikas izstrādē un lemj par satiksmes kustības drošības un organizācijas jautājumiem. 2017.gadā izstrādāts kravu transporta pārvietošanās maršruts Jelgavas pilsētā. Tranzīta kravu autotransports no pilsētas centra un dzīvojamās apbūves tiek novirzīts pa apvedceļiem uz maģistrālajām ielām uzstādot zīmes, kas aizliedz iebraukt kravu transportam pilsētas centrā un dzīvojamo māju teritorijās pilsētā.

Tranzītielu un maģistrālo ielu veiktās un aktuālās rekonstrukcijas Jelgavas pilsētā:

- ✓ 2014.g. Lietuvas šosejas posms no Viskaļu ielas līdz pilsētas administratīvajai robežai (asfalta seguma atjaunošana 2,4 km), Lietuvas šosejas posma no Miera ielas līdz Viskaļu ielai (asfaltseguma virskārtas atjaunošana 0,55 km);
- ✓ 2017.g. Atmodas ielas posms no Dobeles šosejas līdz Dambja ielai un Rūpniecības ielas posma no Filozofu ielas līdz Tērvetes ielai (asfalta seguma atjaunošana 2,75 km);
- ✓ 2014. - 2022.g. Loka maģistrāles no pilsētas robežas līdz Kalnciema ceļam rekonstrukcija;
- ✓ 2019. – 2020.g. Garozas ielas no dzelzceļa pārbrauktuves līdz Jelgavas pilsētas robežai rekonstrukcija;
- ✓ 2019. - 2022.g. Miera ielas un Aizsargu ielas asfalta seguma atjaunošana un tilta pār Platones upi pārbūve.

2013. gada SIVN ziņojumā norādīts, ka, lai samazinātu tranzīta autotransporta plūsmu caur pilsētas centru un uzlabotu vides kvalitāti, samazinot trokšņa līmeni un transporta izmešus visblīvāk apdzīvotajā pilsētas teritorijā, Jelgavas pilsētas teritorijas plānojumā 2009. – 2021.gadam ir paredzēta Ziemeļu apvedceļa, tai skaitā Ziemeļu tilta būvniecība pār Lielupi.

Tilta pār Lielupi un Driksas upi un pieeju izbūves kopgarums ir ~ 1376 m. Daļu no tilta posma (aptuveni 730 m) plānots realizēt šķērsojot dabas liegumu "Lielupes palienes pļavas", kas ietverts Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju tiklā Natura 2000. Plānotais pārvads, kā arī neizbūvētais Atmodas ielas posms, ir nozīmīgi Jelgavas pilsētas maģistrālā ielu tīkla fragmenti, kuru būvniecības nepieciešamība tika identificēta jau 1959. gadā, iekļaujot šāda transporta koridora izbūves plānu Jelgavas pilsētas Ģenerālplānā.

Ornitoloģiskais dabas liegums, kuru šķērso plānotais transporta pārvads, ir dibināts 1991. gadā, kas norāda uz to, ka dabas lieguma izveides laikā jau bija pieejama informācija par turpmākajiem nepieciešamajiem risinājumiem optimālai pilsētas transporta infrastruktūras attīstībai. Uz to norāda arī 2008.gada 13.maija MK noteikumi Nr.326 "Dabas lieguma "Lielupes palienes pļavas" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi", kas nosaka dabas lieguma "Lielupes palienes pļavas" individuālo aizsardzības un izmantošanas kārtību. Attiecībā uz plānoto transporta pārvadu dabas lieguma zonā, norādītie MK noteikumi paredz izņēmumu 11.1. punktā, nosakot, ka šajā teritorijā aizliegts veikt darbības, kuru rezultātā tiek mainīta zemes lietošanas kategorija, izņemot plānotā ziemeļu šķērsojuma (Jelgavas ziemeļu–rietumu apvedceļa posms) pār Lielupi un dabas lieguma teritoriju būvniecību atbilstoši normatīvajos aktos par ietekmes uz vidi novērtējumu noteiktajai kārtībai.

2015.gadā pieņemts Vides pārraudzības valsts biroja lēmums Nr. 250 "Par IVN procedūras piemērošanu" transporta pārvada (tilta) izbūvei pār Lielupi un Driksas upi Jelgavas pilsētā, izsniegta IVN programma un 2019.gadā sagatavots ziņojums "Transporta pārvada (tilta) izbūves pār Lielupi un Driksas upi Jelgavas pilsētā ietekmes uz vidi novērtējums". Sabiedriskā apspriešana notika no 2019.gada 28. marta līdz 27. aprīlim.¹²

2019.gada 22. oktobrī izdots MK rīkojums Nr. 526 (prot. Nr. 49 42, §) "Par Jelgavas pilsētas pašvaldības paredzētās darbības – transporta pārvada (tilta) izbūves pār Lielupi un Driksas upi Jelgavas pilsētā – īstenošanu", kas atzīst, ka transporta pārvada (tilta) izbūve pār Lielupi un Driksas upi - ir vienīgais risinājums pilsētas satiksmes organizācijas, kā arī pilsētas ziemeļu daļas sociālās un ekonomiskās attīstības nodrošināšanai. Tilta izbūve nepieciešama sabiedrībai nozīmīgu interešu apmierināšanai.

Paredzētās darbības realizācija pati par sevi ir satiksmes drošības uzlabošanas pasākums Jelgavas pilsētā, jo plānots, ka pēc kustības atklāšanas pa transporta pārvadu, būtiski tiks atvieglota transporta kustība Jelgavas centrā pa Lielo ielu (par orientējoši 5000 automašīnām/diennaktī), kā arī samazināti maršruta garumi, kas nepieciešami, lai apbrauktu/caurbrauktu Jelgavas pilsētu.¹³

¹² IVN, projekti, Vides pārraudzības valsts birojs. www.vpvb.gov.lv. 21.05.2020.

¹³Transporta pārvada (tilta) izbūves pār Lielupes un Driksas upi Jelgavas pilsētā. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums. SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, 2019.

Ziņojumā "Transporta pārvada (tilta) izbūves pār Lielupi un Driksas upi Jelgavas pilsētā ietekmes uz vidi novērtējums" iekļauti pasākumi ietekmju uz "Natura 2000" teritorijas mazināšanai.

Darbus plānots veikt ārpus veģetācijas sezonas (iespēju robežās), būvmateriālu krautuvju izvietošana ārpus biotopu platībām, tilta montāža, neizmantojot sastatnes uz zemes, noņemtās zemes virskārtas uzglabāšana un izlīdzināšana, neizmantojot pievestu melnzemi, veikt mitraiņu atjaunošanu DL "Lielupes palienes pļavas" II teritorijā, fragmentējot veģetāciju, izvēcot daļu nogulu Lielupes palienes pļavās, kā arī īstenot pasākumus plūdu režīma atjaunošanai, barošanās vietu (dubļu un seklūdens laukumi) izveidošana pieaugušajiem putniem un putnu mazuļiem upju un mitraiņu piekrastes zonā u. c.¹⁴ Aktualizētajā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā noteikti pasākumi ietekmju uz *Natura 2000* teritoriju mazināšanai.

Lai samazinātu tilta būvniecības un ekspluatācijas ietekmi uz putniem, ligzdošanu un to dzīves vietām, tehniskā projekta izstrādē 1. alternatīvai, paredz 5 m augstu brīvtempu zem pārvada un vismaz 2,5 m augstas necaurredzamas vai pret sadursmēm efektīvi marķētas barjeras uzstādīšanu visā pārvada garumā. Būvlaukuma sagatavošanas un pārvada būvniecības darbus rekomendējams neveikt laika posmā no 1. aprīļa līdz 1. jūlijam, kā arī šajā periodā noteikt ātruma ierobežojums uz satiksmes pārvada 50 km stundā putnu ligzdošanas laikā, bet 70 km/h pārējā gada laikā. Turpināt zālāju apsaimniekošanas pasākumu un līdz šim neapsaimniekoto vai nepietiekami apsaimniekoto platību atbilstošas apsaimniekošanas uzsākšana DL "Lielupes palienes pļavas" un, īpaši, DP "Svētes palienes" teritorijā, kokaugu apauguma novākšana Lielupes palienē abpus Iecavas grīvai kā pļavās, tā gar Iecavas krastiem (izņemot kokaugu apaugumu, kas pļavas telpiski un vizuāli norobežo no Jelgavas – Kalnciema šosejas) un šo pļavu apsaimniekošana, līdz ar to palielinot putniem optimālo teritoriju platības. Atjaunot mitraines DL "Lielupes palienes pļavas" II teritorijā, fragmentējot veģetāciju, izvēcot daļu nogulu Lielupes palienes pļavās, kā arī īstenot pasākumus plūdu režīma atjaunošanai, barošanās vietu (dubļu un seklūdens laukumi) izveidošana pieaugušajiem putniem un putnu mazuļiem upju un mitraiņu piekrastes zonā, kā arī veikt vēl citus pasākumus, kas samazinās pārvada ekspluatācijas radīto ietekmi uz lokālajām ligzdojošo putnu populācijām un migrējošiem putniem.

Lai novērstu biotopa platību zudumus un kvalitātes samazināšanos dēļ trases noēnojuma zonas, tiek noteikta biotopa 6450 Palieņu zālāji vai 6510 Mēreni mitras pļavas platību atjaunošanas un kvalitātes uzlabošanas plāna izstrāde un ieviešana DL "Lielupes palienes pļavas" IV teritorijā un tās pierobežā (plāns jāsaskaņo ar Dabas aizsardzības pārvaldi).¹⁵

Tehniskās apbūves teritorijas

Tehniskās apbūves teritorijas (TA) funkcionālo zonu atļautā izmantošana un izvietojums teritorijas plānojuma grozījumos saglabāts esošais.

Teritorijas galvenie izmantošanas veidi - inženiertehniskā infrastruktūra, energoapgādes uzņēmumu apbūve un noliktavu apbūve, papildizmantošanas veidi - biroju ēku apbūve, tirdzniecības un/vai pakalpojumu objektu apbūve.

¹⁴Transporta pārvada (tilta) izbūves pār Lielupes un Driksas upi Jelgavas pilsētā. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums. SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, 2019.

¹⁵Transporta pārvada (tilta) izbūve pār Lielupi un Driksas upi Jelgavas pilsētā Aktualizētais ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums. SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, 2020.

Lai samazinātu negatīvo ietekmi TP TIAN nosaka, ka tehniskās apbūves (TA), laukumu un autostāvlaukumu teritorijās, kas robežojas ar ceļu vai dzīvojamo un/vai publisko apbūvi, jāizvieto aizsargstādījumi, ko veido blīvas divpakāpju (koku un krūmu) joslas. Laukumu un autostāvlaukumu teritorijās jāparedz kokaugu apstādījumu joslu ierīkošana.

Dabas un apstādījumu teritorijas

TP noteiktā Dabas un apstādījumu teritorija (DA) un tās apakšzonas (DA1, DA2 un DA3) ietver esošās plānotās (atļautās) izmantošanas - Parku un skvēru teritorijas, Rekreācijas teritorijas, Kapsētu teritorijas un Dabas pamatnes teritorijas, tika noteikti atšķirīgi atļautās izmantošanas veidi un nosacījumi, ņemot vērā teritoriju izvietojuma specifiku pilsētvidē.¹⁶

Dabas un apstādījumu teritorijās (DA) galvenā izmantošana - labiekārtota publiskā ārtelpa un publiskā ārtelpa bez labiekārtojuma, papildizmantošanas veidi - tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve. Pludmales teritorijā atļauta tikai tādu objektu būvniecība, kas paredzēti pludmales apkalpošanai, atļauts ierīkot tikai teritorijas apkalpei un apmeklētājiem nepieciešamās autostāvvietas. Pirms rekreācijas un tūrisma objektu izveides jāizvērtē visi potenciālie vidi ietekmējošie faktori un objekta funkcionēšanai un apkalpošanai nepieciešamās infrastruktūras pieejamība. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijās zemes īpašumu sadalīšana jāveic atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Parkos veidojamo gājēju ceļiņu parametri jāpieņem saskaņā ar normatīvo aktu prasībām, minimālais ceļiņa platums 1,2m. Jāparedz iespējas pārvietoties cilvēkiem ar pārvietošanās problēmām. Pilsētas administratīvajā teritorijā aizliegta dzīvnieku kapsētu ierīkošana.

Apakšzonā Dabas un apstādījumu teritorija (DA1) galvenā izmantošana ir labiekārtota publiskā ārtelpa, kapsētas un tās funkcionēšanai nepieciešamās būves un infrastruktūra. Dabas un apstādījumu teritorijā (DA2) galvenā izmantošana ir labiekārtota publiskā ārtelpa (labiekārtoti parki, mežaparki, pludmales laukumi, publiski pieejamas teritorijas, ietverot apstādījumus un labiekārtojuma infrastruktūru (tai skaitā nedzīvojamās ēkas un būves) atpūtas, veselības un fizisko aktivitāšu nolūkam un citu publiskās ārtelpas funkciju nodrošināšanai. Dabas un apstādījumu teritorijā (DA3) galvenā izmantošana ir labiekārtota publiskā ārtelpa un papildizmantošana ir kultūras iestāžu apbūve (apjuntas vasaras estrādes, izklaides un atpūtas objekti un to darbības nodrošināšanai nepieciešamie objekti un infrastruktūra), tirdzniecības un/vai pakalpojumu objektu apbūve (sezona rakstura tirdzniecības vai pakalpojumu objekti, kafējnīcas).

Bijušā šķidro toksisko atkritumu izgāztuve Meža ceļā, teritorijā, kuras platība ir 23000 m², tika konstatēts gruntsūdeņu piesārņojums ar smagajiem metāliem un naftas produktiem līdz pat 12 m dziļumam. Gruntsūdeņu plūsma bija vērsta uz rietumiem Svētes virzienā, kur starp izgāztuvi un upi bija paredzēta savrupmāju dzīvojamās apbūves teritorija. Izgāztuves sanācijas darbi tika pabeigti 2012.gada nogalē un šķidro bīstamo atkritumu izgāztuves "Kosmos" teritorija tika uzturēta vēl piecus gadus, bet turpmākos 30 gadus tiks veikta tās novērošana.

¹⁶Jelgavas pilsētas teritorijas plānojuma 2009.-2021.gadam grozījumi, 1.paskaidrojuma raksts. Jelgavas pilsētas pašvaldība. 2017.g.

	<p>Īstenojot sanācijas darbus, tika pārtraukta piesārņojošo vielu nokļūšana pazemes ūdeņos un to virzīšanās uz Svētes upi. TP izgāztuves teritorija noteikta kā Dabas un apstādījumu teritorija (DA).</p> <p><u>Mežu teritorija</u></p> <p>Meža teritorijās (M) galvenā ir mežsaimnieciskā izmantošana (meža ilgtspējīga apsaimniekošana, izmantošana, aizsardzībai nepieciešamā meža infrastruktūra, ietverot rekreācijas objektus), labiekārtota un bez labiekārtojuma publiskā ārtelpa. Atpūtas vietu, gājēju taku, parku u.tml. labiekārtotu publisku teritoriju izveidei, nepieciešams izstrādāt teritorijas labiekārtojuma skici vai, ja nepieciešams, Apliecinājuma karti.</p> <p><u>Ūdeņu teritorija</u></p> <p>Ūdeņu teritorijās (Ū) galvenā izmantošana ir ūdenssaimnieciska un ūdens telpas publiska izmantošana (23001), inženiertehniskā infrastruktūra (inženierkomunikācijas un inženiertīkli, hidrobūves). Teritorija var tikt izmantota tikai atbilstoši šo teritoriju īpatnībām un ar to ekspluatāciju saistītām nepieciešamajām būvēm (tilti, slūžas, dambji, aizsprosti, laivu piestātnes, krasta nostiprinājumi, peldētavu laipas u.tml.). Ūdensobjektu krastu līniju atļauts izmainīt tikai krastu nostiprināšanai, lai novērstu to tālāku eroziju. Ūdensteču gultņu izmaiņa un tīrīšana pieļaujama tikai normatīvo aktu noteiktajā kārtībā. Peldbūves aizliegts izmantot kā dzīvojamo apbūvi. Aizliegta jaunu peldbūvju izvietošana: Lielupē posmā no dzelzceļa tilta līdz Pilssalas kanālam, Driksā – no atekas sākuma līdz līnijai, ko nosacīti veido Ausekļa ielas pagarinājums. Peldbūvei ir jāizstrādā un jāsaskaņo Būvvaldē novietojums, peldbūves vizuālais risinājums un plānojums, jāizstrādā arhitektoniski telpiskā analīze. Peldbūve nedrīkst vizuāli pasliktināt upes krastu ainavas un traucēt publisko ūdeņu izmantošanu. Peldbūve ir jānodrošina ar atbilstošu infrastruktūru un tās funkcionēšana nedrīkst radīt apkārtējās vides piesārņojumu.</p>
<p>2. Teritorijas attīstības plānošanas un būvniecības aktivitātes rezultatīvie rādītāji</p>	<p>2013.gadā Jelgavas pilsētas dome apstiprināja Jelgavas pilsētas attīstības programmu 2014.-2020.gadam un aktualizēja Jelgavas pilsētas ilgtermiņa attīstības stratēģiju 2007.-2020.gadam. 2017.gadā izstrādāts Jelgavas pilsētas teritorijas plānojums 2009.-2021.gadam ar grozījumiem.</p> <p>2019.gadā izstrādāts un apstiprināts Publisko ūdeņu tematiskais plāns, kas tiks iekļauts teritorijas plānojumā un kalpos kā pamatojums investīciju piesaistei (Jelgavas pilsētas domes 2019.gada 28.novembra lēmums Nr.14/7).¹⁷</p> <p>Tika uzsākta jauna teritorijas plānojuma izstrāde (~12 gadiem) (Jelgavas pilsētas domes 2018.gada 25.janvāra lēmumu Nr.1/2), Jelgavas pilsētas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2021.–2035.gadam un attīstības programmas 2021.–2027.gadam izstrāde (Jelgavas pilsētas domes 2019.gada 28.marta lēmumi Nr.3/1 un 3/2), bet uzsāktās administratīvi teritoriālās reformas ietvaros, ierobežotas pašvaldību tiesības līdz 2021.gada pašvaldības vēlēšanām izstrādāt un apstiprināt jaunus teritorijas attīstības plānošanas dokumentus, līdz ar to dokumentu izstrāde ir apturēta.¹⁸</p>

¹⁷Jelgavas pilsētas pašvaldības 2019.gada publiskais pārskats.

¹⁸Jelgavas pilsētas pašvaldības 2019.gada publiskais pārskats.

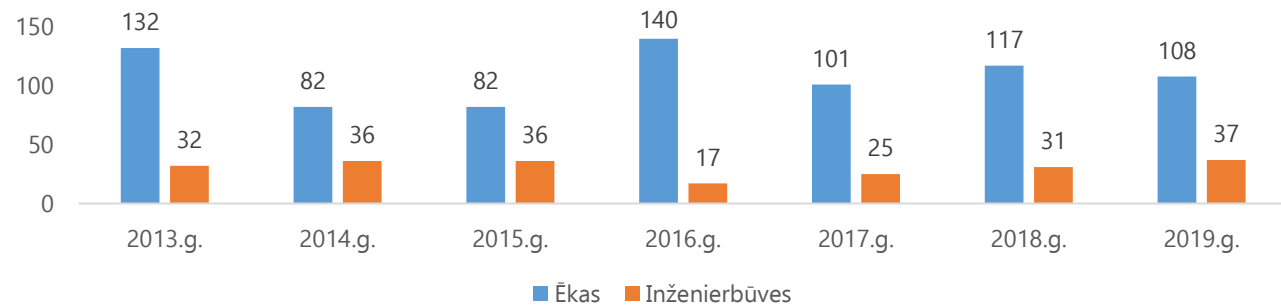
Laika posmā no 2013.gada līdz 2019.gadam Jelgavas pilsētā izstrādāti četri lokālplānojumi un četri detālplānojumi. Zemes ierīcības projektu skaits pieaudzis pēdējos gados (4. tabula).

4. tabula. Teritorijas attīstības plānošanas dokumenti un zemes ierīcības projekti¹⁹

	2013.g.	2014.g.	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	2019.g.
Lokālplānojumi	0	1	0	0	0	1	2
Detālplānojumi	0	0	0	0	1	1	2
Zemes ierīcības projekti	16	19	16	21	27	28	40

2020.gada sākumā Jelgavas pilsētā pēc zemes lietošanas veida zeme zem ēkām un pagalmiem aizņēma 424 ha (6%), bet zeme zem ceļiem 622 ha (10%).²⁰

No 2013.gada līdz 2019.gadam ekspluatācijā pieņemto būvju skaits Jelgavas pilsētā ir bijis svārstīgs. No 2014.gada līdz 2015.gadam to skaits samazinājās, bet 2016.gadā būtiski pieauga, kad pieauga ekspluatācijā nodoto ēku skaits, bet tajā pašā gadā samazinājās inženierbūvju skaits (2.attēls). Pilsētā vairāk ekspluatācijā tiek nodotas jaunas būves, bet mazāk pārbūvētas vai renovētas ēkas. 2019.gadā ekspluatācijā tika nodotas 70 jaunas ēkas, bet pārbūvētas/renovētas 38 ēkas.

2. attēls. Ekspluatācijā pieņemtās būves Jelgavas pilsētā²¹

Pēc platības, kopš 2012.gada, pilsētā ik gadu pieaug ekspluatācijā pieņemto viena dzīvokļa māju, vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības ēku un rūpnieciskās ražošanas ēku un noliktavu platības. Pēdējos gados, 2018. un 2019.gadā ekspluatācijā pieņemts lielākais jaunbūvju platību apmērs pilsētā (19 – 19,1 tūkst. m²) (5. tabula).

¹⁹Jelgavas pilsētas pašvaldības publiskie pārskati.

²⁰Zemes sadalījums zemes lietošanas veidos, statistika no kadastra. Valsts zemes dienests. www.vzd.gov.lv

²¹Jelgavas pilsētas pašvaldības publiskie pārskati.

5. tabula. Eksploatācijā pieņemtās jaunbūves Jelgavas pilsētā, tūkst. m²²²

Gads	2012.g.	2013.g.	2014.g.	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	2019.g.
Viena dzīvokļa mājas	6.6	6	7.9	6.3	11.6	6.5	8.9	6.9
Vasarnīcas, dārza mājas	0.3	0	0.3	0	0.3	0.1	0.3	0.3
Divu vai vairāku dzīvokļu mājas	0	0.7	0.3	0	0	0	0.2	4.2
Dažādu sociālo grupu dzīvojamās mājas	0	0	0	0	0	0	0	0
Viesnīcas un tām līdzīga lietojuma ēkas	0	0	0	0	0	0	0	0
Biroju ēkas	0	0	0	0	0.6	0	0	0
Vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības ēkas	0	0.6	5.7	0	0.7	2.2	1.3	0.6
Satiksmes un sakaru ēkas	0	0	0	0	0.1	0	0	0.1
Rūpnieciskās ražošanas ēkas un noliktavas	7	6.3	0	6	0.9	0.2	6.1	2.6
Plašizklaides pasākumu, izglītības vai veselības aprūpes iestāžu ēkas	0	0	0.1	0.2	0	0	0	2.8
Pārējās nedzīvojamās ēkas	0.4	0.6	0.6	1	2.9	0.7	2.2	1.6
Kopā	14.3	14.2	14.9	13.5	17.1	9.7	19	19.1

Pēdējos gados pēc eksploatācijā pieņemto jauno dzīvokļu skaita pilsētā dominēja viena dzīvokļa mājas, bet 2019.gadā būtiski pieauga divu vai vairāku dzīvokļu māju skaits, bet pēc aizņemtās platības pilsētā dominē viena dzīvokļa mājas (6. tabula).

6. tabula. Eksploatācijā pieņemto jauno dzīvokļu skaits un platība Jelgavas pilsētā²³

Gads	Dzīvokļi, skaits			Platība, tūkst. m ²		
	Pavisam	..vienu dzīvokļa mājas (bez vasarnīcām, dārza mājām)	..divu vai vairāku dzīvokļu mājas	Pavisam	..vienu dzīvokļa mājas (bez vasarnīcām, dārza mājām)	..divu vai vairāku dzīvokļu mājas
2012.g.	29	29	0	6.6	6.6	0
2013.g.	33	29	4	6.7	6	0.7
2014.g.	39	37	2	8.2	7.9	0.3
2015.g.	32	32	0	6.3	6.3	0
2016.g.	59	59	0	11.6	11.6	0
2017.g.	26	26	0	6.5	6.5	0
2018.g.	46	44	2	9.1	8.9	0.2
2019.g.	84	34	50	11.1	6.9	4.2

<p>3. Ietekmes uz vidi samazināšana ieviešanas procesā – pasākumi, kuriem veikts gan ietekmes uz vidi novērtējums, gan stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums.</p>	<p>Saskaņā ar Vides pārraudzības valsts biroja tīmekļa vietnē www.vpvb.gov.lv pieejamo informāciju, Jelgavas pilsētas teritorijā ir pieņemti lēmumi par ietekmes uz vidi novērtējumu šādām paredzētām darbībām:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Kurināmā diversifikācija esošajā biomasas koģenerācijas stacijā Jelgavā (SIA "Fortum Latvia"), lai saražotu plānoto enerģijas daudzumu - 460 GWh enerģijas, sadedzināšanas iekārtā paredzēts izmantot kurināmā veidus – no atkritumiem iegūto kurināmo (~ 30 tūkst. tonnas/gadā), biomasu (220 000 tonnas/gadā), kūdru (15000 tonnas/gadā), dabasgāzi (1100 tūkst.m³/gadā), dīzeļdegvielu (45 tonnas/gadā), paredzot, ka iespējama dažādu kurināmo veidu aizstāšana (piemērots IVN 2019.g., tiek veikts). ✓ Transporta pārvada (tilta) izbūve pār Lielupi un Driksas upi (2015.g., sagatavots IVN ziņojums) <p>Kopš 2013.gada stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtēšanas procedūra piemērota: lokālplānojumam zemesgabaliem Zemgales prospektā 19A, Sporta ielā 2B un Sporta ielā 2C, Jelgavā.²⁴ Izstrādāts vides pārskats un sniegts VPVB atzinums²⁵.</p>
---	--

²²Ekspluatācijā pieņemtās ēkas statistiskajos reģionos un republikas pilsētās, tūkst. m². Centrālās statistikas pārvalde, www.csb.gov.lv.

²³Ekspluatācijā pieņemto jauno dzīvokļu skaits un platība statistiskajos reģionos, republikas pilsētās un novados. Centrālās statistikas pārvalde, www.csb.gov.lv.

²⁴VPVB lēmums Nr. 4-02/63 "Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu". 14.09.2018.

²⁵VPVB atzinums Nr. 4-03/6 "Par lokālplānojuma zemesgabaliem Zemgales prospektā 19a, Sporta ielā 2b un Sporta ielā 2c, Jelgavā, Vides pārskatu". 20.03.2019.

1.3. JELGAVAS PILSĒTAS INTEGRĒTĀS ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA 2014.-2020.GADAM

Jelgavas pilsētas attīstības programma 2014.-2020.gadam (turpmāk – attīstības programma) ir vidēja termiņa plānošanas dokuments, kurā noteikts pasākumu kopums izvirzīto vidēja un ilgtermiņa stratēģisko uzstādījumu īstenošanai pilsētā. Attīstības programma izstrādāta ņemot vērā Jelgavas pilsētas integrētas attīstības programmu 2007.-2013.gadam.

Attīstības programma apstiprināta ar Jelgavas pilsētas pašvaldības 2013.gada 23.maija lēmumu Nr.5/5 "Jelgavas pilsētas attīstības programmas 2014.-2020.gadam apstiprināšana".

Attīstības programmas mērķis - izmantojot pieejamos resursus, plānot ilgtspējīgu Jelgavas attīstību un pozicionēt pilsētu kā nacionālas nozīmes attīstības centru.

Attīstības programma sastāv no – esošās situācijas raksturojuma, stratēģiskās daļas un rīcības plāna, investīciju plāna.

VĪZIJA 2020

Jelgava ir pilsēta, kas piedāvā tās iedzīvotājiem un viesiem darbam un atpūtai harmonisku vidi. Jelgavnieki dzīvo drošā un attīstītā Eiropas pilsētā ar augstu dzīves kvalitāti. Jelgava ir nacionālas nozīmes attīstības centrs Zemgales plānošanas reģionā, kurā koncentrējas izglītības, pētniecības un jauninājumu potenciāls, kas dod pozitīvu ilgtspējīgas attīstības stimulu reģiona un valsts attīstībai kopumā. Jelgavā ir dinamiska, uz zināšanām balstīta ekonomika, plašas izglītības iespējas, labvēlīga sociālā vide un aktīva kultūras un sporta dzīve. Pilsētas iedzīvotāju ienākumi un labklājība pieaug katru gadu.

STRATĒGISKIE MĒRĶI 2020:

1. Izglītots, konkurētspējīgs, vesels, sociāli aktīvs un radošs iedzīvotājs;
2. Ekonomiski attīstīts zināšanu, tehnoloģiju un jauninājumu centrs;
3. Pilsēta ar mūsdienīgu un ilgtspējīgu dzīves vidi.

Noteiktas **HORIZONTĀLĀS PRIORITĀTES**, kuras jāņem vērā, īstenojot pašvaldības noteiktās rīcībpolitikas:

- ✓ horizontālā prioritāte 1 - **ENERGOEFEKTĪVA PILSĒTA**, mērķis ir sekmēt ilgtspējīgu attīstību, panākt efektīvu dabas resursu izmantošanu un vides saglabāšanu nākamajām paaudzēm.
- ✓ horizontālā prioritāte 2 - **ATVĒRTA UN PIEJAMA PILSĒTA**, mērķis ir sekmēt sabiedrības integrāciju, pakalpojumu un vides pieejamību.
- ✓ horizontālā prioritāte 3 - **LABA PĀRVALDĪBA UN INFORMĀCIJAS SABIEDRĪBA**, mērķis ir veidot Jelgavu par inovatīvu pilsētu - informācijas sabiedrības attīstības centru.

Investīciju plāns ir Jelgavas pilsētas attīstības programmas 2014.–2020.gadam sadaļa, kurā ietverta informācija par plānotajiem projektiem stratēģisko uzstādījumu īstenošanai rīcībpolitiku griezumā, sniegta informācija par ekonomisko, demogrāfisko, vides, klimata un sociālo izaicinājumu aktualitāti un plānotajām rīcībām izaicinājumu risināšanai, kā arī pilsētu - lauku mijiedarbības attīstīšanai. Investīciju plāns izstrādāts visam attīstības programmas septiņu gadu periodam, taču tas tiek aktualizēts katru gadu, ņemot vērā pašvaldības budžetu kārtējam gadam.

Lai sasniegtu pilsētas attīstības vīziju 2020 un stratēģiskos mērķus 2020, ir definētas **SEŠAS RĪCĪBPOLITIKAS**, kas iekļauj arī vides jautājumus, skatīt 7. tabulu.

7. tabula. Attīstības programmas īstenošana un veikto darbību saistība ar vides jomām²⁶

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA	REZULTĀTI, SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS, KOMENTĀRI, LIELĀKIE PROJEKTI, AKTIVITĀTES
Rīcībpolitika 1: Izglītība mūža garumā un konkurētspēja darba tirgū (RP1)	
Rīcībpolitikas 1, U1 uzdevuma ietvaros, rīcību īstenošanas ietekmē tiek uzlabota gan pilsētas ārējās vides kvalitāte un pievilcība, gan uzlabota izglītības iestāžu iekštelpu vides kvalitāte. 2019.gadā Jelgavas pilsētā bija 18 energoefektīvas izglītības iestāžu ēkas. Ik gadu tiek veikti kādas izglītības iestādes energoefektivitātes uzlabošanas pasākumi. Īstenojot materiāli tehnisko bāzu un infrastruktūras uzlabošanas pasākumus, izglītības iestādēs tiek uzlabota mācību vide, drošība un pieejamība. Izglītojamajiem ar kustību traucējumiem pieejamo izglītības iestāžu ēku skaits 2018.gadā Jelgavas pilsētā - 13.	
U1: Izveidot ekonomiski efektīvu, attīstību veicinošu izglītības iestāžu tīklu	
R.2. Paaugstināt izglītības iestāžu energoefektivitāti	<p>Izglītības iestāžu energoefektivitātes uzlabošanas pasākumi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ PII "Kāpēcīši" Ganību ielā 66 rekonstrukcija (2014.g.); ✓ PII "Zīļuks" Skautu ielā 1A rekonstrukcija un energoefektivitātes paaugstināšana (2015.g.); ✓ PII "Rotaļa" pārbūve un energoefektivitātes paaugstināšana (2020.g.); ✓ Kompleksi risinājumi siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanai Jelgavas 1.internātpamatskolā (2015.g.); ✓ izbūvēta jauna zema patēriņa ēka - sporta zāle ar rehabilitācijas telpām pie Jelgavas 2.internātpamatskolas (2016.g.); ✓ Jelgavas Valsts ģimnāzijas pilna pārbūve, t.sk. sporta stadiona rekonstrukcija (2017.-2019.g.); ✓ ēdināšanas telpu remonts Jelgavas 2.internātpamatskolā un uzsākti energoefektivitātes paaugstināšanas darbi (2018.g.) ✓ "Jelgavas pilsētas pašvaldības ēkas Zemgales prospektā 7 pārbūve un siltināšana", plānojot izvietot pārbūvētajā ēkā bērnu un jauniešu interešu izglītības centru "Junda" un bērnu bibliotēku; ✓ PII "Sprīdītis" energoefektivitātes paaugstināšana" (2020.g.); ✓ Jelgavas pilsētas pašvaldības izglītības iestāžu pieejamības nodrošināšana, drošības sistēmas izveide (2018.-2020.); ✓ uzsākta divu jaunu pirmskolas izglītības iestāžu izveide (2019.g.); ✓ uzsākti vairāki vispārīzglītojošo izglītības iestāžu infrastruktūras sakārtošanas un attīstības projekti; ✓ u. c.
R.3. Pilnveidot un attīstīt izglītības iestāžu materiāli tehnisko bāzi un infrastruktūru, t.sk. sporta, un	<p>Izglītības iestāžu materiāli tehnisko bāzu un infrastruktūras uzlabošanas pasākumi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Mācību aprīkojuma modernizācija un infrastruktūras uzlabošana Jelgavas Tehnikumā (2014.g.);

²⁶Informācija, projekti un īstenotie pasākumi, kā arī rezultativie radītāji ņemti no pārskatiem par Jelgavas pilsētas stratēģisko plānošanas dokumentu īstenošanu 2014.-2016., 2017.g.,2018.g. pašvaldības publiskajiem pārskatiem un Jelgavas pilsētas attīstības programmas 2014.-2020. Investīciju plāna (aktualizēts 18.06.2020). Jelgavas pašvaldība.

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA	REZULTĀTI, SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS, KOMENTĀRI, LIELĀKIE PROJEKTI, AKTIVITĀTES
labiekārtot izglītības iestāžu teritorijas	<ul style="list-style-type: none"> ✓ rekonstruēta PII "Rotaļa", veikts telpu remonts, uzlabota materiāli tehniskā bāze un, piesaistot valsts finansējumu, iegādāts sporta inventārs, kā arī veikta teritorijas labiekārtošana šādā pirmsskolas izglītības iestādēs: „Zemenīte”, „Ķīpari”, „Vārpiņa”, „Pasaciņa”, „Sprīdītis”, „Lācītis”, „Gaismiņa”, "Ziļuks", "Kamolītis", "Ķīpari" (2014. – 2016.g.); ✓ veikts telpu remonts un uzlabota mācību materiāltehniskā bāze Jelgavas 2.pamatskolā, Jelgavas 3.sākumskolā, Jelgavas 4.sākumskolā, Jelgavas 2.internātpamatskolā, Jelgavas 4.vidusskolā, Jelgavas 5.vidusskolā, Jelgavas 6.vidusskolā, Jelgavas Tehnoloģiju vidusskolā, Jelgavas Valsts ģimnāzijā, Jelgavas Spīdolas ģimnāzijā, Jelgavas vakara (maiņu) vidusskolā (2014. – 2016.g.); ✓ Mācību aprīkojuma modernizācija un infrastruktūras uzlabošana Jelgavas Tehnikumā (2015.g.); ✓ Jelgavas 2.internātpamatskolas zema enerģijas patēriņa sporta zāles ar rehabilitācijas telpām būvniecība (2016.g.); ✓ PII "Lācītis" atjaunotas vienas grupiņas telpas, veicot guļamtelpas, ēdamzāles, virtuvītes un sanitārā mezgla remontdarbus, bērnu dārza teritorijas ziemeļu un austrumu pusē nomainīts žogs, ierīkojot iebraucamos vārtus un pārceļot pagalma ieeju Māras ielas pusē (2017.g.); ✓ PII "Zemenīte" teritorijā tika nojaukta nefunkcionējoša ēka un labiekārtota paplašinātā teritorija (2017.g.); ✓ Veikts ēdināšanas telpu remonts Jelgavas 2.pamatskolā un Jelgavas 2.internātpamatskolā, veikti nozīmīgi remontdarbi Jelgavas 5.vidusskolā, rekonstruētas centrālās kāpnes un kāpņu telpas četru stāvu augstumā, padarot skolas apmeklētāju pārvietošanos drošāku un ērtāku, veikta Jelgavas 1.internātpamatskolas jumta nesošo konstrukciju nomaiņa (2017.g.); ✓ Uzlabota telpu infrastruktūra un inženiertikli PII "Lācītis", PII "Kamolītis", PII "Pasaciņa", PII "Vārpiņa", PII "Gaismiņa", PII "Zemenīte"; ✓ Mācību vides uzlabošana Jelgavas Valsts ģimnāzijā un Jelgavas Tehnoloģiju vidusskolā (2018.g.); ✓ Jelgavas Amatu vidusskolas infrastruktūras uzlabošana un mācību aprīkojuma modernizācija, 2. kārtā (2018.g.); ✓ veikti telpu remontdarbi un uzlabots mācību vides nodrošinājums Jelgavas 4.vidusskolā, Jelgavas 5.vidusskolā, Jelgavas Spīdolas Valsts ģimnāzijā, Jelgavas 2.pamatskolā, Jelgavas 3.sākumskolā, Jelgavas 4.sākumskolā, arī Jelgavas 6.vidusskolā uzlabota mācību vide un ugunsdrošības sistēma; ✓ u. c.
Rīcībpolitika 2: Veselības un sociālo pakalpojumu kvalitāte un pieejamība (RP2)	
<p>Rīcībpolitikas 2, U1, U2 ietvaros tiek uzlabota Jelgavas pilsētas sociālā vide, attīstot veselības un sociālo iestāžu infrastruktūru, materiāli tehnisko bāzi, infrastruktūru un pakalpojumus. Pašvaldības un NVO organizēto veselības veicināšanas pasākumu un dalībnieku skaits ik gadu pieaug, 2014.gadā notika 8 pasākumi, kuros piedalījās 436 dalībnieki, bet 2018.gadā notika 103 pasākumi ar 6075 dalībniekiem. Pilsētā pieaug sociālo pakalpojumu skaits (t.sk. sadarbībā ar sociālajiem partneriem), 2014.g. – 17, 2018.g. – 38. Tiek nodrošināta pieejamība cilvēkiem ar kustību traucējumiem sociālajās un veselības iestādēs.</p>	
U1: Nodrošināt kvalitatīvus un pieejamus veselības aprūpes pakalpojumus	
R.1. Pilnveidot un attīstīt veselības aprūpes pakalpojumus un nodrošināt to pieejamību	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Jelgavas pilsētas poliklīnikā pakalpojumu pilnveidošanai attīstīts IT resursu tīkls (2014.g.);

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA	REZULTĀTI, SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS, KOMENTĀRI, LIELĀKIE PROJEKTI, AKTIVITĀTES
R.2. Pilnveidot un attīstīt veselības iestāžu infrastruktūru un materiāli tehnisko bāzi	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Jelgavas pilsētas slimnīcā renovēts B korpuss (2014.g.); ✓ Jelgavas pilsētas slimnīca iegādātas jaunas iekārtas (kompjūtertomoģrāfs, videoendoskopijas komplektu, Premium klases ultrasonogrāfijas iekārtu); ✓ Jelgavas pilsētas poliklīnikai iegādātas jaunas iekārtas (fundus kamera, asins bioķīmijas aparāts, pakalpojumu pilnveidošanai attīstīts IT resursu tīkls); ✓ pašvaldības SIA "Medicīniska sabiedrība "Optima 1" atjaunota fasāde un nomainīti logi, kapitāli rekonstruēts vienas ēkas jumts un uzstādītas vairākas jaunas iekārtas (rentģena diagnostikas iekārta, zobu rentģena iekārta un attīstītājs, ieviests rindu reģistrs reģistratūrā, rentģena kabinetam un procedūru kabinetam (2014.g.); ✓ SIA "Jelgavas pilsētas slimnīca", pārbūvēts C korpuss (2018.g.); ✓ u.c.
R.3. Paaugstināt speciālistu kvalifikāciju un nodrošināt jaunu speciālistu piesaisti veselības aprūpes jomā	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Jauno mediķu programma Jelgavas poliklīnikas Akadēmijā; ✓ Pašvaldības veselības aprūpes uzņēmumos praktizējošā medicīniskā personāla kvalifikācijas paaugstināšana; ✓ Veselības aprūpes iestāžu IT resursu tīkla attīstība (E-veselība); ✓ Datortīkla izveide RTG attēlu digitalizētai nosūtīšanai speciālistiem uz kabinetiem"Med.sab. OPTIMA".
R.4. Veicināt iedzīvotāju izpratni par veselības veicināšanas pasākumiem un veselīgu dzīves veidu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Lietpratīga pārvaldība un Latvijas pašvaldību veiktspējas uzlabošana, izstrādāts vidēja termiņa plānošanas dokuments "Jelgavas pilsētas pašvaldības Veselības veicināšanas programma 2016.-2022.g." (2016.g.); ✓ Kompleksu veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumu īstenošana Jelgavas pilsētā, 1.kārta (2017.-2020.g.).
U2: Nodrošināt kvalitatīvu sociālo pakalpojumu pieejamību un nepieciešamo sociālo palīdzību iedzīvotājiem	
R.5. Sniegt kvalitatīvus un pieejamus sociālos pakalpojumus un nepieciešamo sociālo palīdzību	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Projekts "Atver sirdi Zemgalei" (2015.-2022.g.), pakalpojums "Atelpas brīdis"; ✓ projekta "PROTI un DARI" (2016.g. - 2019.g.) ietvaros tiek sniegti atbalsta pasākumi jauniešiem (no 15 līdz 29 gadiem), kuri nemācās, nestrādā, neapgūst arodu un nav reģistrēti NVA; ✓ projekts "Elastīga bērnu uzraudzības pakalpojuma nodrošināšana darbiniekiem, kas strādā nestandarta darba laiku" (2016.g. - 2018.g.); ✓ u. c.
R.6. Pilnveidot un attīstīt sociālo pakalpojumu sniedzēju infrastruktūru un materiāli tehnisko bāzi	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Jelgavas PPI "Jelgavas sociālo lietu pārvalde" iegādāti un uzstādīti - stacionārais diagonālais pacelājs un 3 mobilo kāpurķēžu pacelāji (2016.g.); ✓ struktūrvienībai "Dienas centrs pilngadīgām personām ar smagiem funkcionāliem traucējumiem" veikts telpu remonts (2016.g.); ✓ Tiek veikta sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu infrastruktūras izveide Jelgavā (2017.-2022.); ✓ Tiek veikta naktspatversmes infrastruktūras un pakalpojumu kvalitātes uzlabošana (2016.-2022.); ✓ Sociālajam riskam pakļauto bērnu un jauniešu integrācija Jelgavas un Šauļu pilsētu pašvaldībās, tiek veikta Jauniešu dienas centra izbūve un aprīkošana Loka maģistrālē 25; ✓ u.c.

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA	REZULTĀTI, SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS, KOMENTĀRI, LIELĀKIE PROJEKTI, AKTIVITĀTES
R.7. Paaugstināt speciālistu kvalifikāciju un nodrošināt jaunu speciālistu piesaisti sociālajā jomā	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Projekts "Ģimenes asistenti", 2016.g. 24 pensijas un pirmspensijas vecuma cilvēki sagatavoti ģimenes asistenta profesijā, uzsāka darba attiecības Jelgavas Sociālo lietu pārvaldē kā ģimenes asistenti; ✓ Sociālo darbinieku dalība grupu supervīzijās, kvalifikācijas celšanas pasākumos.
Rīcībpolitika 3: Atpazīstams un konkurētspējīgs piedāvājums kultūras, tūrisma un sporta jomās (RP3)	
<p>Rīcībpolitikas 3, U1, U2, U3 ietvaros tiek uzlabota Jelgavas pilsētas kultūras, tūrisma un sporta vide. Kultūras pasākumu apmeklētāju skaitam pilsēta kopumā ir tendence pieaugt. Apmeklētāju skaits pieaudzis no 325 356 apmeklētājiem 2014.gadā līdz 442 454 apmeklētājiem 2019.gadā. Lai saglabātu kultūras mantojumu tiek īstenoti Jelgavas muzeju attīstības pasākumi, uzturēti mākslinieciskie kolektīvi, papildus ikgadējiem pilsētas pasākumiem organizēti jauni pasākumi u. c. Sporta klubu aktivitātēs iesaistīto jelgavnieku īpatsvars no kopējā iedzīvotāju skaita pēdējos gados pieaudzis (2014.g. – 5,6%, 2018.g. 6,3%). Energoefektīvo sporta iestāžu ēku īpatsvars no kopējā ēku skaita 2018.gadā sastāda 40%. Jelgavas pilsētā tiek īstenoti pasākumi kultūrvēsturiskā mantojuma un dabas resursu saglabāšanā un izmantošanā tūrisma attīstībā. Apmeklētāju skaits Tūrisma informācijas centrā 2014.g. – 9478, bet 2019.g. - 16 255. 2019.gadā apmeklētākie tūrisma objekti pilsētā ir Lielupes palienes plavas, Karameļu darbnīca, Jelgavas Sv. Trisvienības baznīcas tornis un Ģ. Eliasa Jelgavas Vēstures un mākslas muzejs.</p> <p>Lai pēc iespējas samazinātu antropogēno ietekmi uz dabas un kultūrvēsturiskajiem objektiem, svarīgs priekšnosacījums ir vides infrastruktūras izveide, kas nodrošina pieejamību, pēc iespējas samazinot apmeklētāju ietekmi vai no īpaši jutīgām un aizsargājamām teritorijām pilsētā tieši novirza apmeklētāju plūsmas.</p>	
U1: Nodrošināt daudzveidīgu un kvalitatīvu kultūras piedāvājumu	
R.3. Saglabāt kultūras mantojumu un radīt nākotnes kultūras mantojumu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vēstures ekspozīciju pilnveidošana un krājumu papildināšana Ģ. Eliasa Jelgavas Vēstures un mākslas muzejā (2016.g.); ✓ Iegādāti tautastērpi deju kolektīviem un koriem (2016.g.); ✓ Papildus ikgadējiem pilsētas pasākumiem noorganizēti IV Vispārīgiem latviešu Dziesmu un mūzikas svētki "Jelgavā – 120", grafiti mākslas festivāls "Spēka zīmes Latvijai", Jelgavas bigbenda 25 gadu jubilejas koncerts un džeza meistarklase, Starptautiskais lielformāta keramikas uguns skulptūru plenērs Jelgavā (2016.g.); ✓ Ģ. Eliasa Jelgavas Vēstures un mākslas muzejā veikti krājumu priekšmetu restaurācijas darbi (2017.g.); ✓ Izstrādāts Ā. Alunāna muzeja pastāvīgās ekspozīcijas dizaina projekts (2017.g.); ✓ papildus ikgadējiem pilsētas pasākumiem noorganizēti IV Vispārīgiem latviešu Dziesmu un mūzikas svētki "Jelgavā – 120", grafiti mākslas festivāls "Spēka zīmes Latvijai", Jelgavas bigbenda 25 gadu jubilejas koncerts un džeza meistarklase, Starptautiskais lielformāta keramikas uguns skulptūru plenērs Jelgavā (2014. – 2016.g.); ✓ Deju lieluzvedums "Manas saknes Zemgalē", Jelgavas bigbenda koncerti reģionos u.c. pasākumi (2017.g.); ✓ 3D multimedijālais uzvedums "No sapņa līdz sapnim...", grafiti mākslas festivāls "Brīvības stāsti" u.c. pasākumi (2018.g.); ✓ Zemgales restaurācijas centra izveide Vecpilsētas ielā 14 (2018.-2021.g.); ✓ Dzīvesziņas un arodu centra izveide Vecpilsētas ielā 2 (2017.-2022.g.); ✓ Sakrālā kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana un attīstība (2018.-2020.g.); ✓ u.c.

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA	REZULTĀTI, SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS, KOMENTĀRI, LIELĀKIE PROJEKTI, AKTIVITĀTES
U2: Nodrošināt daudzveidīgu un kvalitatīvu sporta un aktīvās atpūtas piedāvājumu	
<p>R.7. Nodrošināt konkurētspējīgu nacionālas nozīmes attīstības centra sporta pakalpojumu klāstu un daudzveidīgas aktīvās atpūtas pavadīšanas iespējas</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ izveidots skeitparks pie Jelgavas Ledus halles (2013.g.) un paplašināšana (2016.g.); ✓ atklātās publiskās slidotavas slēgtā jumta konstrukcijas izbūve (2017.g. – 2018.g.); ✓ iegādātas jaunas laivas un airi Jelgavas specializētai peldēšanas skolai (2017.g.); ✓ Atklātas publiskās slidotavas slēgtā jumta konstrukcijas projektēšana un izbūve Pasta salā (2018.g.); ✓ Futbola laukuma izbūve Kārķu ielā (2018.g.); ✓ Lielupes ūdenssporta un ūdenstūrisma bāzes attīstība (2018.-2022.g.); ✓ Sporta halles Mātera ielā 44 infrastruktūras attīstība (2020.g.); ✓ Mūsdienīgu un kvalitatīvu brīvpieejas sporta laukumu izbūve (2014.-2020.g.); ✓ u.c.
U3: Nodrošināt kvalitatīvus un daudzveidīgus tūrisma pakalpojumus, t.sk. izmantojot dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma iespējas	
<p>R.12. Pilnveidot un attīstīt tūrisma infrastruktūru un pašvaldības tūrisma objektu materiāli tehnisko bāzi</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pilsētas tūrisma informatīvās telpas veidošana (2015.-2020.g.); ✓ Jelgavas reģionālais tūrisma centrs sagatavojis un izdevis tūrisma informācijas materiālus, organizējis dažādus pasākumus pilsētas viesiem un iedzīvotājiem, kā arī piedalījies starptautiskajās tūrisma izstādēs Lietuvā, Igaunijā, Tallinā, Vācijā (2014. - 2016.g.); ✓ projekta "Starptautiskais kultūras tūrisma maršruts "Baltu ceļš" īstenošana (2018.g.);
<p>R.13. Nodrošināt kultūrvēsturiskā mantojuma un dabas resursu saglabāšanu un izmantošanu tūrisma attīstībā</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ projekta "Nozīmīga kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana un attīstība kultūras tūrisma piedāvājuma pilnveidošanai Zemgales reģionā" tika restaurētas un pārbūvētas ēkas Vecpilsētas ielā 14 un Krišjāņa Barona ielā 50, veidojot Zemgales restaurācijas centru, veikti restaurācijas darbi arī Jelgavas Sv. Simeona un Sv. Annas pareizticīgo katedrālē un Jelgavas Romas katoļu Bezvainīgās Jaunavas Marijas katedrālē (2018.g.); ✓ Jelgavas Sv. Trīsvienības baznīcas torņa kā tūrisma objekta attīstība – izstrādāts dizaina skiču projekts 3 jaunu ekspozīciju izveidei, jaunu ekspozīciju izveide (2016.-2021.g.); ✓ "Pils salas infrastruktūras attīstība tūrisma un veselības aktivitāšu veicināšanai Jelgavā" īstenošana, izveidota infrastruktūra (skatu tornis, gājēju celiņš, atpūtas vietas u.c.) apmeklētāju plūsmas organizēšanai un antropogēnās slodzes mazināšanai dabas liegumā "Lielupes palienes pļavas" Pils salā (2018.g.); ✓ "Airēšanas bāzes būvniecība, I kārtā "Lielupes krasta nostiprināšana Pils salā, Jelgavā" īstenošana, kura mērķis ir attīstīt ūdens aktivitātes un tūrismu pilsētā (2018.g.); ✓ Izveidot starptautisku tūrisma maršrutu Saules ceļš (2020.-2022.g.).
Rīcībpolitika 4: Mobilitāte un pilsētas sasniedzamība (RP4)	
<p>Transports atstāj vienu lielākajām ietekmēm uz gaisa kvalitāti pilsētā, bet kvalitatīva transporta infrastruktūras savienojamība un pieejamība ir arī viens no svarīgākajiem pilsētvides un ekonomikas attīstības priekšnosacījumiem. Rīcībpolitikas 4 ietvaros ik gadu Jelgavas pilsētā tiek īstenoti projekti, kas uzlabo transporta infrastruktūru pilsētā, t. sk. uzlabo arī gājēju drošību. Tiek ieviesti transporta risinājumi videi draudzīga transporta izmantošanai. Pilsētas sabiedriskā transporta nobraukums 2018.gadā bija 1,98 milj. km, bet 2017.gadā tika izbūvēti velosceļi 1,27 km garumā.</p>	

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA	REZULTĀTI, SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS, KOMENTĀRI, LIELĀKIE PROJEKTI, AKTIVITĀTES
U1: Nodrošināt pilsētas iekšējo un ārējo sasniedzamību, attīstot transporta infrastruktūru un konkurētspējīgus transporta pakalpojumus	
2. Sakārtot un attīstīt pilsētas transporta infrastruktūru	<ul style="list-style-type: none"> ✓ projektā "Transporta infrastruktūras izbūve industriālo teritoriju attīstības nodrošināšanai Jelgavā", veikta Cukura ielas posma rekonstrukcija un Aviācijas ielas posma izbūve, izbūvējot 300 metrus garu jaunu ielas posmu, gājēju un veloceliņus 670 metru garumā, rekonstruējot ielu infrastruktūru 374 m garumā, izbūvētas divas sabiedriskā transporta pieturvietas (sniegts ieguldījums pilsētas infrastruktūrā Pārlielupē - vairāku esošu un topošu ražotņu, sabiedriska objekta – deju centra "Cukurfabrika" un daudzdzīvokļu māju tuvumā) (2014.g.); ✓ Lietuvas šosejas posma no Viskaļu ielas līdz pilsētas administratīvajai robežai asfalta seguma atjaunošana (t.sk. autobusa pieturvietu rekonstrukcija, gājēju celiņu izveide) (2015.g.); ✓ projekta "Satiksmes termināla apkalpošanai nepieciešamās infrastruktūras izveide" ietvaros veikti rekonstrukcijas darbi Zemgales prospekta posmā no Palīdzības līdz Stacijas ielai, Sporta ielas turpinājumā, jaunizbūvēts ielas posms – no Zemgales prospekta virzienā uz Pasta ielu (2015.g.); ✓ veikta Rūpniecības un Atmodas ielas posmu seguma atjaunošana (2017.g.); ✓ veikta starpkvartālu ielu sakārtošana, automašīnu novietošanas vietu labiekārtošana un izbūve (2014. – 2016.g.); ✓ autotransporta stāvlaukuma izbūve pie PII "Lācītis" un automašīnu novietošanas vietu labiekārtošana pie PII "Rotaļa" (2017.g.); ✓ autotransporta stāvlaukuma izbūve pie Jelgavas 5.vidusskolas Aspazijas ielā, pie PII "Rotaļa" (2018.g.); ✓ Miera ielas (Platonas) tilta rekonstrukcija (2019.g.); ✓ Tiek veikta mazo tiltu renovācija un rekonstrukcija (2016.-2021.g.); ✓ Starpkvartālu ielu un sabiedriskā transporta maršruta ielu sakārtošanas programma (2014.-2022.g.); ✓ u. c.
4. Sekmēt integrētu transporta risinājumu ieviešanu un videi draudzīga transporta izmantošanu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Projekta "Elektromobiļu iegāde Jelgavas pilsētas pašvaldības vajadzībām siltumnicefakta gāzu emisiju mazināšanai pilsētā" iegādāti četri jauni elektromobiļi Jelgavas pilsētas pašvaldības autonomo funkciju nodrošināšanai (2014.g.); ✓ paplašināta velosipēdu novietne pie dzelzceļa stacijas, uzstādot 24 veloturētājus (vietas 48 velosipēdiem), ierīkotas velosipēdu novietnes pie Spīdolas ģimnāzijas (vietas 12 velosipēdiem), pie 1.internātpamatskolas (vietas 10 velosipēdiem) un 6.vidusskolas (vietas 20 velosipēdiem) (2017.g.); ✓ izbūvēta velosipēdu novietne pie dzelzceļa pieturas "Cukurfabrika" (vietas 24 velosipēdiem) (2018.g.); ✓ Inteliģentā videonovērošana luksoforu objektu krustojumos (2014.-2020.g.); ✓ Autovadītāju reālā laika informācijas sistēmas izveidošana un elektronisko informatīvo zīmju uzstādīšana (2019.g.); ✓ Energoefektīvā ielu apgaismojuma un inteliģentā apgaismojuma vadības sistēmas izveide (2014.-2021.g.); ✓ Velotransporta infrastruktūras attīstība (2017.-2020.g.); ✓ u.c.
5. Veicināt vides pieejamību cilvēkiem ar funkcionāliem	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Īstenojot vides pieejamības uzlabošanas projektus, uzstādītas 17 autobusu pieturvietu platformas (2014. – 2016.g.); ✓ veikta vides pieejamības uzlabošana sabiedriskā transporta pieturvietās "Romans krogs" uz Lietuvas šosejas, "Asteru iela" uz Aspazijas ielas, "Ganību iela" uz Satiksmes ielas (2018.g.);

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA	REZULTĀTI, SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS, KOMENTĀRI, LIELĀKIE PROJEKTI, AKTIVITĀTES
traucējumiem transporta infrastruktūrā	✓ tiek veikta vides pieejamības uzlabošana sabiedriskā transporta autobusu pieturvietās (2014.-2020.g.).
Rīcībpolitika 5: Kvalitatīva un droša pilsētvide (RP5)	
<p>Rīcībpolitikas 5 ietvaros Jelgavas pilsētā tiek īstenoti projekti un aktivitātes, kas veicina kvalitatīvas un drošas pilsētvides veidošanos un uzturēšanu. Tiek uzlabota dzīvojamo ēku energoefektivitāte, vizuālā pievilcība un veikta iekšpagalmu labiekārtošana. Visvairāk nosiltinātas ēkas bija 2014.gadā – 12, bet 2019.gadā – 4. Tiek nodrošināta zaļo teritoriju pieejamība un attīstīta atpūtas vietu infrastruktūra. Skvēru, parku un iekšpagalmu labiekārtošanas darbi 2014.gadā tika veikti 81 430 m² platībā, 2018.gadā 2 850 m² platībā. Ik gadu tiek īstenotas aktivitātes, lai uzlabotu pilsētas apgaismojuma infrastruktūru un paplašinātu apgaismojuma sistēmas. 2014.gadā apgaismoto ielu īpatsvars, % no ielu kopgaruma atjaunotas/izbūvētas – 2,2%, 2018.gadā – 0,6%. Lai nodrošinātu sabiedrisko kārtību un rūpētos par iedzīvotāju un pilsētas viesu drošību tiek īstenoti dažādi projekti un uzlabota materiāltehniskā bāze. Tiek pilnveidotas virsūdeņu novadīšanas sistēmas un veikti pasākumi, lai samazinātu plūdu riskus. Paplašināta centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu pieejamība. Iedzīvotāju īpatsvars, kuriem ir pieejama centralizētā ūdensapgāde Jelgavas pilsētā 2014.gadā bija - 91,7%, bet 2018.gadā - 94,2%, centralizētā kanalizācija 2014.gadā - 85,9%, bet 2018.gadā - 91,5%. Šķīrto atkritumu apjoma īpatsvars pilsētā 2019.gadā bija 60%. Dalītājā atkritumu apsaimniekošanā pilsētā tiek iesaistītas gan daudzdzīvokļu ēku māsaimniecības, gan individuālo dzīvojamo ēku māsaimniecības. Lai nodrošinātu kvalitatīvus centralizētās siltumapgādes pakalpojumus, pilsētā tiek īstenoti projekti infrastruktūras sakārtošanai un attīstīšanai. Pilsētas iedzīvotājiem pieejama Jelgavas pilsētas interaktīvā karte (www.karte.jelgava.lv), kuras ietvaros iedzīvotāji ērti var komunicēt ar pašvaldību par pamanītām problēmām pilsētvidē un to novēršanu, sekot līdzi plūdu apdraudējuma iespējamībai, pārlūkot satiksmes ierobežojumus un to apbraucamos ceļus, kā arī pieteikties iedzīvotāju agrīnai apziņošanai ārkārtējās situācijās (vienuviet apvienotas vairākas informatīvās iespējas – ziņojumu karte, plūdu karte, satiksmes ierobežojumu info., pieteikšanās agrīnai apziņošanai).</p>	
U1: Sakārtot un attīstīt dzīvojamo fondu, labiekārtot pilsētas teritoriju un rūpēties par drošu un videi draudzīgu dzīves telpu	
2. Uzlabot ēku energoefektivitāti, vizuālo pievilcību un apkārtējo infrastruktūru	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Īstenoti energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi daudzdzīvokļu dzīvojamās mājās (2014.g. – 3, 2015.g. – 5); ✓ veikta pašvaldības daudzdzīvokļu dzīvojamo māju iekšpagalmu labiekārtošana (2015.g – 2, 2016.g. – 5); ✓ pašvaldības iestādes "Jelgavas izglītības pārvalde" ēkas jumta rekonstrukcija (2015.g.); ✓ dzīvojamās mājas Uzvaras ielā 49, Jelgavā jumta seguma nomaiņa (2017.g.); ✓ ar pašvaldības finansiālu atbalstu iedzīvotāji veica daudzdzīvokļu dzīvojamo māju Tērvetes ielā 88, Māras ielā 8, Filozofu ielā 46 un Vīgriežu ielā 39 Jelgavā iekšpagalmu labiekārtošanu (2018.g.); ✓ turpināta Jelgavas nekustamā īpašuma pārvaldes pārraudzībā esošo ēku energoefektivitātes paaugstināšana Lāčplēša ielā 21, Lāčplēša ielā 23, Lāčplēša ielā 17 Jelgavā (2018.g.); ✓ SIA "Jelgavas ūdens" ēku energoefektivitātes paaugstināšana (2019.g.); ✓ dzīvojamo māju kapitālā remonta programma (2014.-2020.g.); ✓ daudzstāvu dzīvojamo māju energoefektivitātes paaugstināšana (2017.g.-2023.g.); ✓ daudzstāvu dzīvojamo māju iekšpagalmu rekonstrukcija (2015.-2021.g.); ✓ attālinātā skaitītāju datu ieguves un pārvaldīšanas sistēmas ieviešana (2016.g.-2020.g.);

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA	REZULTĀTI, SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS, KOMENTĀRI, LIELĀKIE PROJEKTI, AKTIVITĀTES
<p>4. Nodrošināt zaļo teritoriju pieejamību un attīstīt atpūtas vietu infrastruktūru</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ u.c. ✓ Senioru vingrošanas laukums Ozolskvērā; ✓ aktīvās atpūtas zona un bērnu rotaļlaukums Raiņa parkā; ✓ rotaļu laukumi iekšpagalmā Stacijas ielā 13 un Neretas ielā 10; ✓ āra vingrošanas iekārtu laukuma izveidošana un vingrošanas iekārtu uzstādīšana 4.līnijā; ✓ Pasta salas labiekārtošana (2015.-2020.g.); ✓ veikta daudzdzīvokļu dzīvojamo māju Katoļu ielā 6 un Katoļu ielā 8, Jelgavā iekšpagalma labiekārtošana (2017.g.); ✓ veikta rotaļu ierīču (kopā 11) uzstādīšana Loka maģistrālē 5, Garozas ielā 36, Lielā ielā 15A, bērnu rotaļu laukumā Pulkveža Oskara Kalpaka ielā 2 (Ozolskvērā) gumijas segums papildināts ar 7 rotaļu elementiem; ✓ vides objekta "Lietus ļautiņi" uzstādīšana Lāčplēša ielas un Kronvalda ielas krustojumā (2017.g.); ✓ Latvijas Atmodas laika piemiņas vietas "Brīvības ceļš" izveide skvērā pie Ģederta Eliasa Jelgavas vēstures un mākslas muzeja (2017.g.); ✓ izveidots vides objekts "Laika rats", kas veltīts Latvijas simtgadei, un vides objekts "Puķu koks" Driksas ielā pie Studentu teātra (2018.g.); ✓ Lāčplēša ordeņa kavalieru piemiņas vietas izveide (2019.g.); ✓ Atpūtas vietu ierīkošana un attīstība (2015.-2020.); ✓ Mūsdienu prasībām atbilstoša tirgus izveide (2018.-2022.g.); ✓ u.c.
<p>5. Uzlabot pilsētas apgaismojuma infrastruktūru un paplašināt apgaismojuma sistēmu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Pilsētā tiek veikta energoefektīva ielu apgaismojuma, inteligentā apgaismojuma vadības sistēmas izveide, siltumnīcefektu gāzu emisiju samazināšana publisko teritoriju apgaismojuma infrastruktūrā, aprīkojuma un programmu iegāde un uzstādīšana; ✓ Pilsētā uzstādīta energoefektīvā ielu apgaismojuma un inteligentā apgaismojuma vadības sistēma (2014. – 2016.g.); ✓ veikta apgaismojuma līniju rekonstrukcija un izbūvēti jauni apgaismes balsti, kā arī uzlabots apgaismojums gājēju pārejās un krustojumos (2014. – 2016.g.); ✓ veikta ielu apgaismojuma izbūve Bērzu ceļa posmā, Aviācijas ielas posmā, Rubeņu ceļa posmā ielu apgaismojuma rekonstrukcija veikta Akmeņu ielas posmā, Kronvalda ielas posmā, Laimas ielā, kā arī ielu apgaismojuma uzlabošana veikta Pasta salas dienvidu galā pie skatu terases, Uzvaras ielas posmā no Nr.2A līdz Nr.8 (2017.g.); ✓ veikta gājēju pāreju apgaismojuma uzlabošana Asteru ielas - Dambja ielas 2 gājēju pārejās, Dobeles ielā pie krustojuma ar Vecpilsētas ielu, P.Brieža ielā pie krustojuma ar Vārpu ielu, Pērnavas ielā pie krustojuma ar Veco ceļu, Dambja ielā pie krustojuma ar Aspazijas ielu, speciāla apgaismojuma izbūve gājēju pārejai Rūpniecības ielā pie "Elvi", LED apgaismojuma lampas un LED izbūve brauktuvē (2017.g.); ✓ veikta ielu apgaismojuma izbūve Romas ielā no Skuju ielas līdz Vēsmas ielai un Laimas ielā, Kr.Barona ielā no Mātera ielas līdz Uzvaras ielai, 5.līnijā un Agroķīmiķu ielā (2018.g.); ✓ tiek veikta energoefektīvā ielu apgaismojuma un inteligentā apgaismojuma vadības sistēmas izveide (2014.-2021.g.).

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA	REZULTĀTI, SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS, KOMENTĀRI, LIELĀKIE PROJEKTI, AKTIVITĀTES
<p>7. Nodrošināt sabiedrisko kārtību un rūpēties par iedzīvotāju un pilsētas viesu drošību</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Latvijas-Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas projektu – projekta “Ekoloģisko avāriju likvidēšana un vides piesārņojuma mazināšana Lielupes baseina teritorijā” ietvaros izveidota vienota ātrās reaģēšanas komanda ekoloģisko avāriju seku likvidēšanai, bet projekta “Glābšanas komandas izveide plūdu situāciju novēršanai Latvijas un Lietuvas pierobežas teritorijā” ietvaros iegādāti formas tērpi glābšanas komandai, automātiskā ūdens līmeņa un temperatūras monitoringa stacija (2014.g.); ✓ Pašvaldības iestāde “Pilsētsaimniecība” uzsāk dalību projektā “Ikdienas negadījumu un katastrofu novēršana Baltijā”, līdz ar to no 2014.gada tiek apkopoti statistikas dati, iegūstot maksimāli objektīvu un precīzu informāciju gada griezumā gan par notikušajiem negadījumiem pilsētā, gan par apstākļiem, ko cilvēks nespēj ietekmēt, taču, kas, iespējams, bijuši negadījumu veicinoši faktori (2014.-2016.g.); ✓ Jelgavas pilsētas pašvaldības policijas vajadzībām 2015.gadā iegādāts jauna izolatora tipa pārbūvēts un trafarēts mikroautobuss un jauna laiva ar piekaramo dzinēju, 2016.gadā iegādāta jauna pārbūvēta vieglā automašīna. 2017.gadā iegādāti divi jauni izolatora tipa pārbūvēti, trafarēti mikroautobusi un pārbūvēta, trafarēta vieglā automašīna 5 sēdvietām. 2018.gadā iegādāti trīs jauni izolatora tipa pārbūvēti, trafarēti transporta līdzekļi un divi transporta līdzekļi aprīkoti ar GPS sistēmām; ✓ uzsākti Interreg V-A Latvijas-Lietuvas programmas 2014.-2020.gadam trīs projekti, pilnveidoti (1) pilsētas iedzīvotāju kartes pieejamie pakalpojumi, izveidojot interaktīvus informācijas un komunikāciju tehnoloģiju risinājumus, (2) vides risku pārvaldības resursi, lai efektīvi veiktu vides aizsardzības pasākumus, (3) civilās aizsardzības sistēmas pasākumi, nodrošināt operatīvu un efektīvu publisko pakalpojumu sniegšanu un to pielietošanu civilajā aizsardzībā. ✓ uzsākta Interreg V-A Latvijas-Lietuvas programmas 2014.-2020.gadam projekta “Tehniskās bāzes un operatīvo dienestu speciālistu fiziskās kapacitātes uzlabošana Latvijas un Lietuvas pierobežas reģionā” īstenošana, kura ietvaros tiks paaugstināta operatīvo dienestu darbības efektivitāte Zemgales un Šauļu pierobežas reģionos, veicot tehniskās bāzes un operatīvo dienestu speciālistu fiziskās sagatavotības uzlabošanu, lai nodrošinātu pārrobežu sadarbību ārkārtas situācijās (2018.g.); ✓ tiek veikta videonovērošanas sistēmas pilnveidošana un attīstīšana (2017.-2020.g.); ✓ Jelgavas pilsētas pašvaldības policijas (JPPP) ēkas, materiāli tehniskās bāzes un institucionālās kapacitātes uzlabošana (2015.-2020.g.); ✓ Pašvaldības operatīvās informācijas centra (POIC) un civilās aizsardzības struktūru darbības pilnveidošana (2016.-2022.g.); ✓ Civilās aizsardzības sistēmas pilnveidošana Jelgavā un Šauļos (C- system) (2017.-2020.g.); ✓ Vides risku pārvaldības resursu pilnveidošana pierobežas reģionā, lai efektīvi veiktu vides aizsardzības pasākumus (DERMR) (2017.-2019.g.); ✓ u.c.
<p>8. Pilnveidot virsūdeņu novadišanas sistēmu un samazināt plūdu riskus</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ projekta “Jāņa kolektora rekonstrukcija plūdu draudu novēršanai un samazināšanai Jelgavā” ietvaros pabeigta Jāņa kolektora pārbūve posmā no Pasta ielas līdz izlaidei Driksas upē, pārnesot to uz lokāciju Jāņa ielā un Palīdzības ielā, un tādējādi samazinot plūdu risku Jelgavas pilsētas teritorijā, uzlabojot iedzīvotāju dzīves kvalitāti un mazinot vides piesārņojuma riskus (2014.g.);

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA	REZULTĀTI, SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS, KOMENTĀRI, LIELĀKIE PROJEKTI, AKTIVITĀTES
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ veikta lietus ūdens novadišanas sistēmas izbūve Bērzu kapos, atjaunota lietus ūdens kanalizācijas sūkņetava Pulkveža Oskara Kalpaka un Rūpniecības ielu krustojumā (2015.g.); ✓ veikta lietus ūdens kanalizācijas tīklu nomaiņa Dobeles ielas posmā no Uzvaras ielas līdz Pasta ielai, un uzsākts darbs pie inženiertopogrāfiskā izpētes izstrādes Svētes upes caurplūdes atjaunošanai un plūdu apdraudējuma samazināšanai piegulošajās teritorijās (2016.g.); ✓ pabeigta jaunas lietus ūdens sūkņetavas izbūve Atmodas un Asteru ielas krustojumā (2017.g.); ✓ lietus ūdens kanalizācijas sistēmas izbūve Pasta ielā 51, Graudu ielas posmā no Miera ielas līdz Graudu ielai 4a (2017.g.); ✓ izstrādāts rīcības plāns integrētas lietusūdens pārvaldības nodrošināšanai, un būvprojekts "Zaļās infrastruktūras izveidošana Sniega ielas piegulošajās teritorijās"; ✓ plūdu risku apdraudējumu novēršanai Jelgavā veikta "Jelgavas lidlauka poldera dambja rekonstrukcija plūdu draudu novēršanai" (2017.-2020.g.); ✓ "Kompleksu pasākumu īstenošana Svētes upes caurplūdes atjaunošanai un plūdu apdraudējuma samazināšanai piegulošajās teritorijās" (2018.-2020.g.); ✓ esošo lietus ūdens kolektoru rekonstrukcija un sūkņu staciju pārbūve (2014.g.-2020.g.); ✓ tiek veikta virsūdeņu novadišanas sistēmas attīstība un grāvju sistēmas rekonstrukcija individuālās apbūves teritorijās Jelgavas pilsētā(2014.-2020.g.); ✓ tiek veikta virszemes notekūdeņu sistēmas sakārtošana Jelgavas pilsētā(2017.-2021.g.); ✓ u.c.
U:2 Sakārtot un attīstīt publisko infrastruktūru kvalitatīvu komunālo pakalpojumu sniegšanai	
9. Paplašināt centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu pieejamību	<ul style="list-style-type: none"> ✓ projekta "Ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu attīstība Jelgavā, II kārtā" ietvaros veikta ūdensgūtnes Tetele rekonstrukcija, maģistrālā ūdensvada rekonstrukcija 20,3 km garumā, jaunas dzeramā ūdens attīrīšanas stacijas un otrā pacēluma sūkņu stacijas būvniecība, ūdens rezervuāru rekonstrukcija, ūdens tīklu rekonstrukcija un paplašināšana 15,3 km garumā, kanalizācijas tīklu paplašināšana 13,8 km garumā, 5 jaunu KSS izbūve (2014.g.);
10. Paaugstināt dzeramā ūdens kvalitāti centralizētajā ūdensapgādē	<ul style="list-style-type: none"> ✓ projekta "Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība Jelgavā, 3.kārta" ietvaros rekonstruēti un paplašināti ūdensapgādes tīkli 2,8 km garumā un paplašināti kanalizācijas tīkli 6,4 km garumā, izbūvējot 2 jaunas KSS (2015.g.); ✓ projekta "Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība Jelgavā, 4.kārta" ietvaros veikta ūdens tīklu rekonstrukcija un paplašināšana 1,9 km garumā, kanalizācijas tīklu paplašināšana 3,3 km garumā un kanalizācijas sūkņu staciju rekonstrukcija (2015.g.); ✓ Notekūdeņu dūņu lauku paplašināšana Jelgavas pilsētas notekūdeņu attīrīšanas ietaisēs (2015.g.); ✓ turpināta saimnieciskās kanalizācijas un ūdensapgādes tīklu rekonstrukcija, hidrantu un aizbīdņu nomaiņa, kanalizācijas pieslēgumu atdalīšana no koplietošanas kanalizācijas tīkliem, izbūvētas kvalitātes prasībām atbilstoša centralizēta kanalizācija vairākās daudzdzīvokļu dzīvojamās mājās, veikta kanalizācijas tīklu un ūdensapgādes tīklu un pieslēguma vietu izbūve individuālām dzīvojamām ēkām;

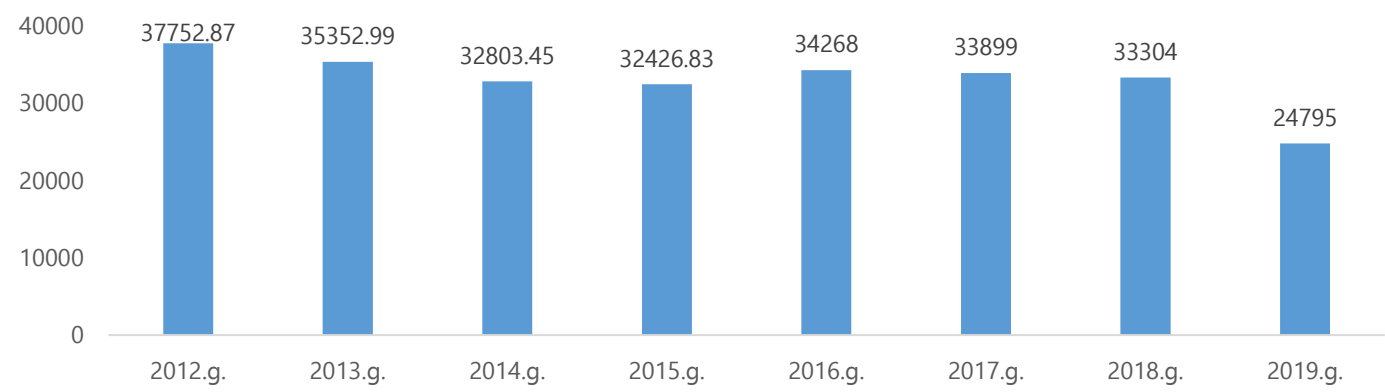
ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA	REZULTĀTI, SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS, KOMENTĀRI, LIELĀKIE PROJEKTI, AKTIVITĀTES
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ SIA "Jelgavas Ūdens" veikusi saimnieciski-fekālās kanalizācijas tīkla pārslēguma izbūvi Mazā Dambja ielā, sadzīves kanalizācijas tīkla pārslēgumu Viesturu un Vārpu ielas krustojumā, ūdensvada tīkla pārbūvi Dobeles ielā no Mazā Dambja ielas līdz Vecpilsētas ielai, kanalizācijas tīkla remontdarbus Vīgriežu ielā un Rūpniecības ielā, ūdensvada izbūvi Pumpura ielas iebrauktuvē uz adresēm Pumpura iela 52, 54, 56 un 58; ✓ SIA "Jelgavas Ūdens" uzsāka Kohēzijas fonda līdzfinansēta projekta "Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība Jelgavā, 5.kārta" īstenošanu 100 Jelgavas ielās. 2017.gada laikā izbūvēti jauni kanalizācijas ārējie maģistrālie inženiertīkli 3,65 km garumā (ar pievadiem 5,4 km), ūdensapgādes ārējie maģistrālie inženiertīkli 0,31 km (ar pievadiem 1,29 km), iegādāta jaunas polimēra sagatavošanas iekārta notekūdens attīrīšanas iekārtām; ✓ SIA "Jelgavas Ūdens" turpināja Kohēzijas fonda līdzfinansēta projekta "Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība Jelgavā, 5.kārta" īstenošanu 100 Jelgavas ielās. Uz 2018.gada decembra beigām projekta ietvaros kopā izbūvēti 17,8 km kanalizācijas ārējie inženiertīkli (ar pievadiem) un 9,4 km ūdensapgādes ārējie inženiertīkli (ar pievadiem); ✓ Saimnieciskās kanalizācijas tīklu atdalīšana no lietus kanalizācijas sistēmas (2015.g.-2025.g.); ✓ Notekūdeņu attīrošo iekārtu tehnoloģiju uzlabošana (2016.-2025.g.); ✓ Kvalitātes prasībām neatbilstošu saimnieciskās kanalizācijas un ūdensapgādes tīklu rekonstrukcija (2014.-2020.g.); ✓ Ūdenssaimniecības sistēmas attīstība Jelgavā (2014.-220.g.). ✓ u.c.
11. Nodrošināt un pilnveidot atkritumu apsaimniekošanu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dalīti vāktu atkritumu savākšanas maršruta izveide un specializētā atkritumu savākšanas transportlīdzekļa iegāde (2018.g.); ✓ Atkritumu konteineru laukuma izbūve Asteru ielā (2017.g.); ✓ Iegādāta viena specializēta ar GPS sistēmu un ar svariem aprīkota atkritumu savākšanas automašīna (2017.g.); ✓ Sadzīves atkritumu apglabāšanas poligona "Brakšņi" (1.kārtas) reaktivācija (2018.g.); ✓ Izveidots animētu infografiku video "Atkritumu šķirošana un apsaimniekošana Jelgavā" (2018.g.); ✓ Jaunu dalīto atkritumu vākšanas (DAV) punktu izveide Jelgavas pilsētā (2017.-2021.g.); ✓ Atkritumu apsaimniekotāju un noslēgto līgumu, saražoto atkritumu apjomu kontroles un uzskaites sistēmas izveide (2018.-2022.g.); ✓ u. c.
12. Nodrošināt kvalitatīvus centralizētās siltumapgādes pakalpojumus	<ul style="list-style-type: none"> ✓ SIA "Fortum Jelgava" projekta "Jelgavas centralizētās siltumapgādes sistēmas energoefektivitātes paaugstināšana, palielinot atjaunojamā kurināmā izmantošanu" īstenošanu, izbūvēja papildus siltumtrasi 2,5 km garumā no koģenerācijas stacijas Rūpniecības ielā līdz maģistrālajiem tīkliem pilsētas centrā Lielajā ielā, izveidojot sūkņu staciju Palīdzības ielā, kā arī pieslēdzot centralizētajiem siltumtīkliem patērētājus Filozofu ielas apkārtnē (2014.g.); ✓ SIA "Fortum Jelgava" projekta "Siltumenerģijas pārvades un sadales sistēmas efektivitātes paaugstināšana Jelgavā" 5.kārtas ietvaros sešos cauruļvadu posmos veica nerenovēto siltumtrašu nomaiņu. No rūpnieciski izolētiem cauruļvadiem izbūvēto siltumtīklu garums - 2788 m (2015.g.); ✓ projekta "Siltumenerģijas pārvades un sadales sistēmas efektivitātes paaugstināšana Jelgavā, 6. kārtas" ietvaros rekonstruēti 3097 m siltumapgādes tīklu un 108 ēkās uzstādīti jauni rūpnieciski izgatavoti automātiskie siltumpunkti (2015.g.);

ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA	REZULTĀTI, SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS, KOMENTĀRI, LIELĀKIE PROJEKTI, AKTIVITĀTES
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ SIA "Fortum Jelgava" siltumenerģijas pārvades un sadales sistēmas efektivitātes paaugstināšana Jelgavā (2018.g.); ✓ SIA "Fortum Jelgava" veic siltumenerģijas pārvades un sadales sistēmas efektivitātes paaugstināšanu Jelgavā un siltumpunktu izbūvi (2018.-2020.g.); ✓ SIA "Fortum Latvia" izbūvēja siltumenerģijas akumulācijas iekārtu Jelgavā (2019.g.); ✓ Thermos - termālās enerģijas resursu modelēšanas un optimizācijas sistēma (ES Horizon 2020) (2017.-2021.g.).
13. Attīstīt un labiekārtot kapsētu teritorijas	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Meža kapu teritorijas paplašināšana - 11 805 m², grunts uzbēršana, lietus ūdens drenāžas sistēmas izbūve, celiņu ierīkošana, daļēja teritorijas labiekārtošana (2017.g., 2018.g.); ✓ Jelgavas pilsētas kapsētu digitalizācija kapsētu informācijas sistēmā "CEMETY" (2019.g.); ✓ Kapsētu paplašināšana un labiekārtošana (2015.-2020.g.).

2. JELGAVAS PILSĒTAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTU ĪSTENOŠANAS IETEKMES NOVĒRTĒJUMA INDIKATORU IZVĒRTĒJUMS

2.1. VIDES (DABAS) FAKTORI

2.1.1. GAISS, TROKSNIS, KLIMATA PĀRMAIŅAS

PLĀNOŠANAS DOKUMENTU/ SIVN UZDEVUMI, PLĀNOTAIS STĀVOKLIS/ NORMATĪVAJOS AKTOS NOTEIKTS	REZULTĀTI, SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS, KOMENTĀRI																		
<p>Nodrošināt gaisa kvalitāti atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.</p>	<p>2012.gadā Jelgavas pilsētā no 748 iekārtām (atskaitās organizācijas valsts pārskatā "2-Gaiss") gaisā novadīja 37 752,87 t izmešu, bet 2019.gadā no 843 iekārtām - 24 795 t izmešu (8. tabula, 3. attēls). Iekārtu skaits pilsētā kopš 2012.gada ir bijis svārstīgs, bet 2018. un 2019.gadā pieaudzis. Piesārņojošo vielu apjoms pilsētā no organizācijām, kuras atskaitās par gaisā novadītajām vielām, pēdējos gados ir ar tendenci samazināties, lai gan iekārtu skaits pieaudzis, kas norāda uz to, ka organizācijas ievieš pasākumus piesārņojošo vielu emisiju samazināšanai (8. tabula, 3. attēls).</p> <p style="text-align: right;">8. tabula. Emitējošo piesārņojošo vielu iekārtu skaits Jelgavas pilsētā²⁷</p> <table border="1" data-bbox="571 657 1988 730"> <thead> <tr> <th>Gads</th> <th>2012.g.</th> <th>2013.g.</th> <th>2014.g.</th> <th>2015.g.</th> <th>2016.g.</th> <th>2017.g.</th> <th>2018.g.</th> <th>2019.g.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Iekārtas</td> <td>748</td> <td>734</td> <td>768</td> <td>809</td> <td>802</td> <td>761</td> <td>815</td> <td>843</td> </tr> </tbody> </table> <p style="text-align: right;">3. attēls. Emitētās piesārņojošās vielas (t/g) Jelgavas pilsētā²⁸</p> <p>2016.gadā par vidē novadīto smaku apjomu Jelgavas pilsētā sāka atskaitīties divi uzņēmumi - SIA "Grindplast" un AS "PET Baltija", kas nodarbojas ar plastmasas otrreizējo pārstrādi. 2019.gadā pilsētā emitētais smaku apjoms bija 2 581 844 560 ouE/g (4. attēls).</p>	Gads	2012.g.	2013.g.	2014.g.	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	2019.g.	Iekārtas	748	734	768	809	802	761	815	843
Gads	2012.g.	2013.g.	2014.g.	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	2019.g.											
Iekārtas	748	734	768	809	802	761	815	843											

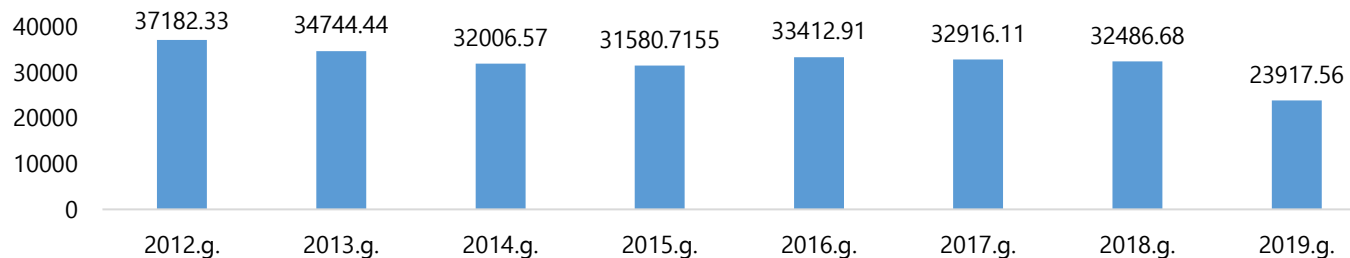
²⁷VSI "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", Organizācijas, kuras atskaitās par piesārņojošo darbību valsts statistiskajā pārskatā "2-Gaiss".

²⁸VSI "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", Valsts statistiskais pārskats "2-Gaiss".

4. attēls. Smaku apjoms Jelgavas pilsētā, ouE/gadā²⁹

Viens no lielākajiem piesārņojošo vielu apjomiem pilsētā veidojas no oglekļa dioksīda (CO₂), kas galvenokārt rodas sadedzināšanas iekārtās. Laika posmā no 2012.gada līdz 2018.gadam CO₂ izmešu apjoms Jelgavas pilsētā ir bijis svārstīgs, bet ar kopējo tendenci samazināties (5.attēls). Salīdzinot 2012.gadu ar 2019.gadu, CO₂ apjoms samazinājies par 13 264,77 tonnām.

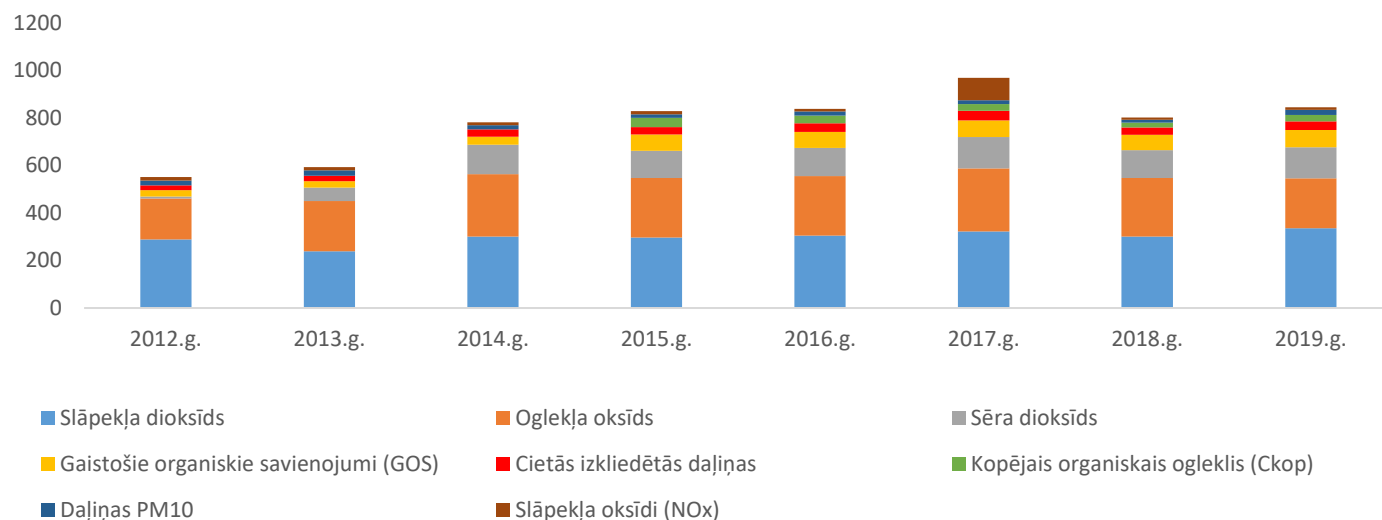

5. attēls. CO₂ apjoms Jelgavas pilsētā, tonnas/gadā³⁰

Citu pēc apjoma lielāko piesārņojošo vielu emisiju apjoms pilsētā ir bijis dažāds (6. attēls). Vidē vairāk tiek novadīts slāpekļa dioksīds un oglekļa oksīds, jo pilsētā kā kurināmais dominē dabas gāze un vielas vidē tiek novadītas galvenokārt no sadedzināšanas iekārtām. Pēdējos gados pilsētā pieaudzis vidē novadīto gaistošo organisko savienojumu apjoms. Pilsētā 2019.gadā lielākos apjomos gaistošos organiskos savienojumus novadījuši uzņēmumi – SIA "LUWO" (26,86 t (mēbeļu ražošana)), SIA "Marks M" (16 t (matraču ražošana)), SIA "SFM Latvia" (7 t (metāla konstrukciju un to sastāvdaļu ražošana)) un AS "Baltijas Gumijas Fabrika" (6 t (gumijas izstrādājumu ražošana)). Kopš 2015.gada pilsētā vērojams arī vidē novadītā kopējā organiskā oglekļa apjoma pieaugums, jo par tā novadīšanu vidē sāka atskaitīties uzņēmums SIA "LUWO", kas nodarbojas ar mēbeļu ražošanu.

²⁹VIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", Valsts statistiskais pārskats "2-Gaiss".

³⁰VIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", Valsts statistiskais pārskats "2-Gaiss".

6. attēls. Gaisu piesārņojošās vielas³¹

Gaisa kvalitāti pilsētā ietekmē emisiju apjoms no sadedzināšanas iekārtām. Siltumapgāde Jelgavas pilsētā tiek nodrošināta ar centralizēto siltumapgādi (nodrošina SIA "Fortum Jelgava") un individuāliem risinājumiem.

Vienā no lielākajām katlu mājām pilsētā, kas atrodas Ganību ielā 71, izmešu apjoms kopš 2014.gada ievērojami samazinājies (7. attēls).

7. attēls. SIA "Fortum Jelgava" katlu mājas Ganību ielā 71, emisiju dinamika, t/g.³²

³¹VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", Valsts statistiskais pārskats "2-Gaiss". Attēlots piesārņojošo vielu apjoms, kas ir lielāks par 10 t/g.

³²VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", Valsts statistiskais pārskats "2-Gaiss".

Pilsētas centrā dzīvojošajiem problēmas rada lielā transporta intensitāte, kas ir trokšņu un gaisa piesārņojuma cēlonis. Sakārtojot un attīstot transporta infrastruktūru, izbūvējot Ziemeļu apvedceļa posmu ar tiltiem pār Driksu un Lielupi un attīstot sabiedrisko transportu, tiks samazināta transporta plūsma caur pilsētas centru un trokšņu līmenis, uzlabota vides kvalitāte (AP 33.lpp.)

2013.gada otrajā pusē SIA "Fortum Latvia" Jelgavā uzsāka kombinētās siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošanu, jeb koģenerāciju. Uzņēmuma darbība ir saistīta arī ar elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanu biomasas koģenerācijas stacijā Jelgavā, Rūpniecības ielā 73A un gāzes koģenerācijas stacijā Ganību ielā 71A.³³ 2013.gadā darbu uzsākot koģenerācijas stacijai Rūpniecības ielā 73A (lielākajai katlu mājai Jelgavā (77 MW)), kurā galvenokārt tiek izmantota šķelda, būtiski samazinājās CO₂ izmeši. Uzņēmuma darbības rezultātā netiek pārsniegti piesārņojošās darbības atļaujās noteiktie emisiju limiti no stacionārajiem piesārņojuma avotiem.³⁴

Jelgavas pilsētā visvairāk siltuma vai elektroenerģijas ražošanai pēc apjoma tiek patērēta šķelda un dabasgāze, bet pēc iekārtu skaita dominē iekārtas, kurās tiek izmantota dabas gāze (9. tabula). 2018.gadā SIA "Fortum Latvia" biokurināmā koģenerācijas stacijā Rūpniecības ielā 73A, izmantoja kā kurināmo arī kūdru.

9. tabula. Izlietotais kurināmais siltuma vai elektroenerģijas ražošanai³⁵

	2014.g.		2015.g.		2016.g.		2017.g.		2018.g.		2019.g.	
	i.sk.	kopā	i.sk.	kopā	i.sk.	kopā	i.sk.	kopā	i.sk.	kopā	i.sk.	kopā
Dabas gāze (tūkst.m ³)	41	4920,3	43	3839,8	40	4537	41	4844,2	43	5043,7	80	6 821,49
Dīzeļdegviela (t)			1	40,8	1	2,9	2	64,2	3	75,5	7	27,95
Koksne (t)	1	77,4	1	110,4	2	92,5	1	88,2	1	182,6	3	256,8
Koksne (pārējais) (t)	6	369,1	7	282,5	5	244,0	6	248,4	6	236,3	14	106,8
Malka (t)	2	244,6	4	487	4	322,9	4	430,6	4	309,9	4	236,73
Ogles (t)	1	509,2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	16
Sašķidrinātā gāze (t)	4	116,9	5	140,7	4	108,7	2	67,6	2	67,4	4	57,704
Šķelda (t)	2	147 667,9	2	140 037,1	2	144 387,8	2	161 556,8	2	130 658,4	2	143 837,3
Granulas (t)	1	104	2	187	2	301	2	263	2	169,2	4	185,7
Kūdra (t)	-	-	-	-	-	-	-	-	1	10039,7	-	-
Cits kurināmais (t)	-	-	-	-	-	-	1	1486,5	1	4615,1	-	-

Pilsētā visā plānošanas periodā īstenoti centralizētās siltumapgādes sakārtošanas un attīstības projekti. 2019.gadā rekonstruēti siltumapgādes tīkli 4054 m garumā un 10 daudzdzīvokļu dzīvojamās ēkās ir uzstādīti jauni automātiskie siltumpunkti, izbūvēta siltumenerģijas akumulācijas iekārta Rūpniecības ielā 73a, rekonstruēti 6 rajonu dzīvojamo māju tehnisko koridoru virszemes siltumtīkli un 6 rajonu ārējie siltumtīkli, rekonstruēto un optimizēto siltumtīklu garums sastāda 3753 m.³⁶

Atjaunojamo energoresursu īpatsvars no kopējiem energoresursiem pilsētas centrālajā siltumapgādē ik gadu palielinās (10. tabula).

³³SIA "Fortum Latvia", www.fortum.lv

³⁴VSI "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", Valsts statistiskais pārskats "2-Gaiss".

³⁵VSI "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", Valsts statistiskais pārskats "2-Gaiss". 1- tūkstoši kubikmetru, 2-tonna.

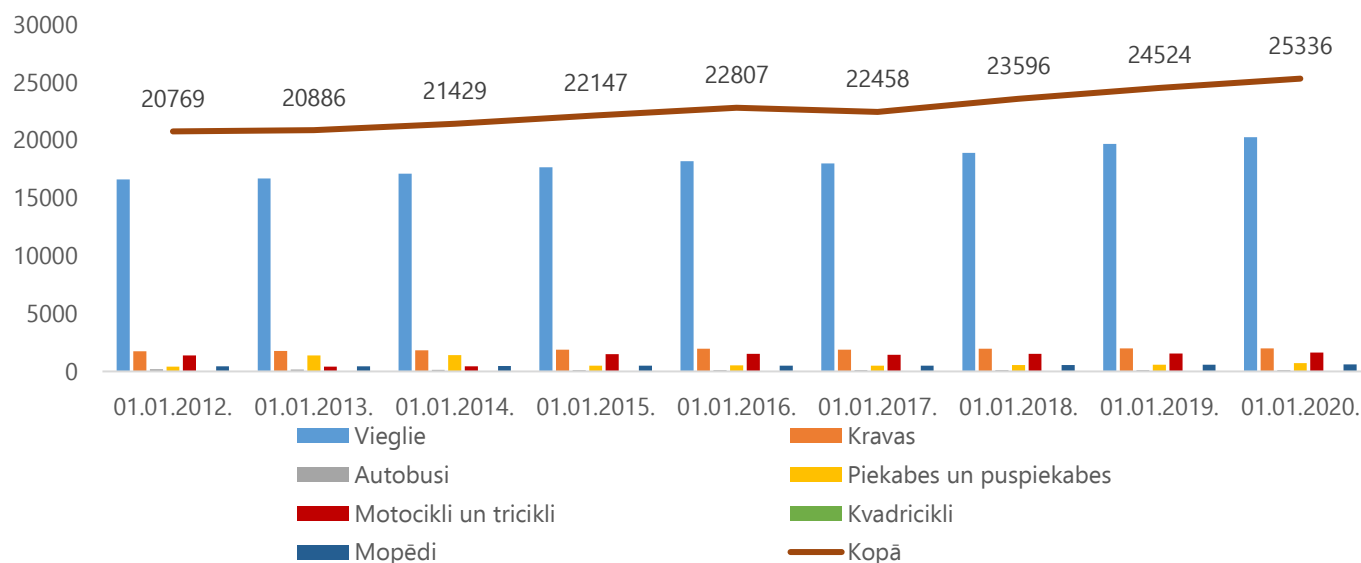
³⁶SIA "Fortum Jelgava", projekti. www.fortum.lv

10. tabula. Atjaunojamo energoresursu īpatsvars no kopējiem energoresursiem pilsētas siltumapgādē³⁷

Gads	2014.g.	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	2019.g.
Atjaunojamo energoresursu īpatsvars	75,33%	76,22%	76,34%	77,5%	78,47%	89%

Jelgavas pilsētas dome, SIA "Fortum Jelgava" un Zemgales reģionālā enerģētikas aģentūra (ZREA) sadarbojas, ieviešot ES Horizon 2020 programmas projektu THERMOS, kura mērķis ir izstrādāt atvērtā koda (open source) programmatūru, kas ļautu pašvaldībām un siltumapgādes uzņēmumiem veikt vienkāršāku un efektīvāku siltumapgādes sistēmas attīstīšanu un plānošanu.

Kā vēl viens no gaisa piesārņojuma un trokšņa līmeņa cēloņiem, īpaši pilsētas centrā ir autotransports. Jelgavas pilsētā 45% ielu ir ar cieto segumu, bet 55% ar šķembu un grants segumu³⁸. Transporta līdzekļu skaits Jelgavas pilsētā pieaug, dominējošie ir vieglie auto. 2020.gada sākumā pilsētā bija reģistrēti 25 336 transportlīdzekļi (8. attēls).

8. attēls. Transportlīdzekļu sadalījums Jelgavas pilsētā³⁹

Satiksmes intensitāte Jelgavas pilsētā uz valsts galvenā autoceļa A8 pēdējos gados ir bijusi svārstīga, atsevišķos gados samazinoties, bet ar kopējo tendenci pieaugt. Satiksmes intensitāte pieaugusi arī uz reģionālās nozīmes autoceļa P98, 2012.gadā uz autoceļa bija 1311 vid.auto sk./dnn, bet 2019.gadā - 3321 vid.auto sk./dnn. Bet uz pārējiem reģionālās

³⁷Pārskats par Jelgavas pilsētas stratēģisko plānošanas dokumentu īstenošanu 2018.g.

³⁸Centrālās statistikas pārvalde, valsts un pašvaldību autoceļu garums un pašvaldību ielu garums statistiskajos reģionos, republikas pilsētās un novados gada beigās (kilometros), www.csb.gov.lv

³⁹CSDD statistika, www.csdd.lv.

nozīmes autoceļiem vidējais auto skaits diennaktī no 2012.gada līdz 2018.gadam arī pieaudzis, bet 2019.gadā vērojama satiksmes intensitātes samazināšanās (11.tabula).

11. tabula. Satiksmes intensitāte Jelgavas pilsētā (vid.auto sk./dnn, %-kravas transports)⁴⁰

ceļa nr.	ceļa nosaukums	no km	līdz km	2012.g.	2013.g.	2014.g.	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	2019.g.
A-8	Rīga - Jelgava - Lietuvas rob.(Meitene)	30.458	46.420	7193	8059	7846	9148	9525	9806	9497	11189
				17%	19%	18%	20%	18%	19%	19%	18%
	46.420	70.472	3128	3222	3093	4697	5080	5141	6002	6758	
			23%	22%	22%	23%	21%	21%	21%	22%	
P93	Jelgava - Iecava	3.278	12.800	3641	-	4647	-	4878	4265	4613	4580
				15%	-	16%	-	19%	19%	9%	11%
P94	Jelgava - Stalģene - Code	1.281	17.300	-	-	-	-	869	-	1100	1100
				-	-	-	-	5%	-	13%	2%
P95	Jelgava - Tērvete - LV robeža (Žagare)	5.693	29.033	1337	-	950	-	1139	1182	1761	1294
				1%	-	23%	-	26%	26%	8%	8%
P97	Jelgava - Dobeles - Annenieki	8.055	8.517	5303	6409	8910	-	10845	9906	11556	10690
				13%	13%	14%	-	22%	10%	6%	8%
		8.517	14.949	4605	4701	5385	6817	6410	6914	6422	6241
				12%	13%	11%	12%	11%	11%	11%	11%
P98	Jelgava (Tušķi) - Tukums	0.000	17.549	1311	1354	1916	1981	2021	2076	2675	3321
				13%	13%	18%	19%	21%	10%	12%	11%
P99	Jelgava - Kalnciems	3.716	23.275	2088	-	-	-	2882	3014	2325	2187
				4%	-	-	-	10%	10%	10%	8%
P100	Jelgava- Dalbe	3.660	10.393	6501	9275	8350	9556	10135	9709	10287	9813
				7%	10%	8%	7%	7%	7%	7%	8%

Lai samazinātu gaisa piesārņojumu no ielām ar grants segumu, pilsētā tiek veikta grants seguma ielu atputekļošana, 2019.gadā - 176 520 m², 2018.gadā - 160 000 m², 2017.gadā - 110 300 m², 2016.gadā - 118 495 m².⁴¹

Izstrādātajā "Rīcības plāns vides trokšņa samazināšanai valsts autoceļu posmiem 2019. - 2023.gadam", plānā nav iekļauti valsts autoceļa posmi, kas šķērso Jelgavas pilsētu.⁴²

⁴⁰VAS "Latvijas Valsts ceļi", satiksmes intensitāte.

⁴¹Jelgavas pilsētas pašvaldības publiskie pārskati, Jelgavas pilsētas pašvaldība.

⁴²Rīcības plāns vides trokšņa samazināšanai valsts autoceļu posmiem 2019.-2023.gadam. VAS "Latvijas Valsts ceļi". 2019.

Ziemeļu apvedceļa posma ar transporta pārvadu (tilta) pār Lielupi un Driksas upi tehniskās projektēšanas un būvniecības darbi tiks uzsākti 2021.gadā. Pabeigts ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums un izdots MK rīkojums Nr. 526 (prot. Nr. 49 42, §) "Par Jelgavas pilsētas pašvaldības paredzētās darbības – transporta pārvada (tilta) izbūves pār Lielupi un Driksas upi Jelgavas pilsētā – īstenošanu" (22.10.2019.).

2016.gadā Jelgavas pilsētā tika veikta "Pilsētvides kvalitātes izvērtēšana un gaisa piesārņojuma zonējuma izstrādāšana Jelgavas pilsētas administratīvajai teritorijai". Galvenais uzdevums bija veikt pilsētvides kvalitātes un gaisa piesārņojuma līmeņa biomonitoringu un sniega ķīmiskās analīzes kurināmā izmešu un autotransporta piesārņojuma īpatsvara noteikšanai pilsētā. Pētījumā izmantotas lihenoidikācijas metodes un salīdzinātas izmaiņas. Tika konstatēts, ka 2016.gadā tīrā gaisa zona pilsētā aizņēma 53,3% jeb 32,1 km² (2006.g. – 49,01%), vidēja gaisa piesārņojuma zona aizņēma 44,0% jeb 26,54 km² (2006.g. - 48,51%), augsta gaisa piesārņojuma zona aizņēma 2,75% jeb 1,66 km² (2006.g. – 2,49%). Pētījumā ieteikts veikt Jelgavas pilsētas apstādījumu inventarizāciju, novērtējumu un papildināšanu, izmantojot pret gaisa piesārņojumu izturīgas koku un krūmu sugas. Gaisa kvalitātes uzlabošanai parkus, skvērus un laukumus ieteicams papildināt ar nelielām strūklakām un ūdens baseiniem.⁴³

Sabiedriskā transporta pakalpojumus Jelgavas pilsētā nodrošina SIA "Jelgavas autobusu parks", kas veic pasažieru pārvadājumus 20 pilsētas nozīmes maršrutos. 2014.gadā noslēdzās desmit gadus ilga programma pilnībā nomainot visus 57 autobusus (visi ar videi draudzīgu izmešu normu EURO5), tiem kļūstot komfortablākiem un ērti pieejamiem māmiņām ar bērnu ratiņiem un cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Ieviesti vairāki bezskaidras naudas norēķinu veidi un atlaides dažādām pasažieru grupām, kā arī par braucienu maksājot ar Jelgavas pilsētas iedzīvotāja karti vai Jelgavas pilsētas skolēna apliecību.⁴⁴ Ik gadu pašvaldība veic autobusu pieturvietu uzturēšanu, modernizējot un sakārtojot pieturvietas pilsētā. Lai gan tiek īstenoti pasākumi, lai uzlabotu sabiedriskā transporta izmantošanu ikdienā, demogrāfijas un citu faktoru dēļ, pasažieru skaits līdz 2018.gadam samazinājās, bet 2019.gadā vērojams neliels skaita pieaugums (12. tabula).

12. tabula. Pilsētas maršrutos pārvadāto pasažieru skaits, milj./gadā⁴⁵

Gads	2014.g.	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	2019.g.
Pasažieru skaits, milj./gadā	3,76	3,39	3,18	2,98	2,88	2,90

Lai veicinātu atjaunojamo energoresursu izmantošanu sabiedriskajā transportā, plānots iegādāties četrus videi draudzīgus sabiedriskos transportlīdzekļus (elektroautobusi) un trīs uzlādes stacijas iekārtas, bet uzņēmums, ar kuru tika noslēgts līgums, neizpildīja saistības līdz noteiktajam termiņam, līdz ar to pašvaldībai nācās pārtraukt līgumu par elektroautobusu piegādi⁴⁶ un atkārtot iepirkumu procedūru.

⁴³Pilsētvides kvalitātes izvērtēšana un gaisa piesārņojuma zonējuma izstrādāšana Jelgavas pilsētas administratīvajai teritorijai, gala atskaite, Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Meža un ūdens resursu zinātniskā laboratorija. 2017.g.

⁴⁴SIA „Jelgavas autobusu parks” vidējā termiņa darbības stratēģija 2016. - 2021.gadam.

⁴⁵Pārskats par Jelgavas pilsētas stratēģisko plānošanas dokumentu īstenošanu 2018.g.

⁴⁶Jelgavas pilsētas pašvaldība, ziņu arhivs, www.jelgava.lv.15.01.2020.

Nepieciešama pilsētas ēku energoefektivitātes uzlabošana un infrastruktūras atjaunošana

(AP 33.lpp.).

No 2007.gada viens no prioritāri risināmajiem jautājumiem ir pašvaldības īpašumā esošo sabiedrisko ēku infrastruktūras uzlabošana, t.sk. šo ēku energoefektivitātes paaugstināšana.

Arī turpmāk tiek plānots veikt energoefektivitātes paaugstināšanu daudzdzīvokļu

Jelgavas pilsētā atrodas dažas elektromobiļu uzlādes stacijas – LLU Tehniskajā fakultātē, viesnīcas "Zemgale" teritorijā Skautu ielā 2, "Hotel Jelgava" Lielā iela 6. Elektrouzlādes punkts izveidots pašvaldības policijai un pilsētsaimniecībai – pašvaldības iestāžu elektromobiļu uzlādei.

Jelgavas pilsētas Satiksmes kustības drošības komisija ir atbalstījusi Ceļu satiksmes drošības direkcijas iniciatīvu trīs vietās Jelgavā izvietot ātrās elektromobiļu uzlādes stacijas - pie tirdzniecības centra "Vivo centrs" Katoļu ielā 18, pie degvielas uzpildes stacijas "Astarte nafta" Rūpniecības ielā 75a un degvielas uzpildes stacijas "Neste" Loka maģistrālē 2a. Plānots, ka uzlādes stacijas tiks izbūvētas 2020. gada otrajā pusē.⁴⁷

Viens no veidiem, kā veicināt videi draudzīgu pārvietošanos pilsētā ir izmantot velotransportu. Jelgavas pilsētā tiek īstenotas aktivitātes, lai uzlabotu un attīstītu veloinfrastruktūru pilsētā. Tiek izbūvēti veloceliņi un velonovietnes (2018.g. velosipēdu novietne pie dzelzceļa pieturas "Cukurfabrika", vietas 24 velosipēdiem). Izveidota viena no modernākajām BMX trasēm Latvijā. Pilsētā darbojas divas velo nomas, kas piedāvā pilsētas velosipēdu nomu. Jelgavas apkārtnes iepazīšanai izveidots velomaršruts "Lielupes kreisais krasts un Svētes paliene". Jelgavas pilsētā kopējais velo celiņu garums ir 24,84 km.⁴⁸

Jelgavas pilsētā ik gadu tiek īstenoti gan pašvaldības ēku, gan daudzdzīvokļu ēku energoefektivitātes uzlabošanas pasākumi, lai veicinātu efektīvāku energoresursu izmantošanu pilsētā.

Māju pārvaldnieki sekmīgi uzsākuši daudzstāvu dzīvojamo māju siltināšanas procesu. Plānošanas periodā no 2007. līdz 2013.gadam veikti dažādi energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi vairāk nekā 100 daudzdzīvokļu mājās, siltinot māju gala sienas, mainot kāpņu telpu logus, siltinot cauruļvadus un veicot citus lokālus darbus, savukārt, pilna atjaunošana un siltināšana veikta 18 ēkās.

Plānošanas periodā no 2014.gada līdz 2019.gada rudenim ir atjaunotas 5 daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas, sagatavošanas stadijā atrodas vairāk nekā 20 māju atjaunošanas projekti. Plānots, ka 2020.gadā tiks atjaunotas 10 daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas.⁴⁹

No 2017.gada tiek veikta pašvaldības līdzfinansējuma piešķiršana energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumu veikšanai daudzdzīvokļu dzīvojamās mājās. Saskaņā ar 2017.gada 27.aprīļa saistošajiem noteikumiem Nr.17-12 "Par Jelgavas pilsētas pašvaldības līdzfinansējumu energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumu veikšanai daudzdzīvokļu dzīvojamās mājās". 2019.gadā tika piešķirts līdzfinansējums daudzdzīvokļu dzīvojamai mājai Dobeles ielā 10 energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumu veikšanai.

Daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes paaugstināšanas valsts atbalsta programmā, kopš programmas sākuma 2016.gadā, ar "ALTUM" atbalstu Jelgavā ir atjaunoti pieci daudzdzīvokļu nami un drīzumā plānots atjaunot vēl 23 SIA "Jelgavas nekustamā īpašuma pārvalde" pārvaldītās ēkas.⁵⁰

Ekonomikas ministrija un Attīstības finanšu institūcija "ALTUM" pilsētā organizēja seminārus par pieejamo ES fondu un valsts atbalstu energoefektivitātes pasākumu īstenošanai daudzdzīvokļu ēkās un uzņēmumu ēkās.

⁴⁷<http://news.lv/Jelgavas-Vestnesis/2019/07/25/jelgava-izveidos-tris-elektroauto-uzlades-stacijas/print>. Autors: Ritma Gaidamoviča. 25.07.2019. Izdevums: Jelgavas Vēstnesis

⁴⁸Pašvaldības dati, 2019.

⁴⁹Pašvaldības dati, 26.06.2020.

⁵⁰ Informācija: Attīstības finanšu institūcija "ALTUM".

dzīvojamās mājas
Jelgavas pilsētā
(AP 26.lpp.)

13. tabula. Attīstības programmas rezultatīvie energoefektivitātes rādītāji⁵¹

	2014.g.	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	2019.g.
Energoefektīvo izglītības iestāžu ēku skaits	18	18	18	18	18	18
Energoefektīvo kultūras un tūrisma iestāžu ēku īpatsvars no kopējā ēku skaita	55%	55%	55%	55%	55%	55%
Energoefektīvo sporta iestāžu ēku īpatsvars no kopējā ēku skaita	40%	40%	40%	40%	40%	40%
Energoefektīvo dzīvojamo ēku skaits (nosiltinātas katru gadu)	12	5	0	1	papildus JNIP ēkām 1 renovēta	4

Lai samazinātu ietekmi uz klimata pārmaiņām, svarīgi, ka ēku energoefektivitātes pasākumus Jelgavas pilsētā bez pašvaldības, īsteno arī citas lielākās organizācijas, kas atrodas pilsētā. Latvijas Lauksamniecības universitāte veikusi energoefektivitātes paaugstināšanu dienesta viesnīcās, Tehniskās fakultātes mācību korpusā Jāņa Čakstes bulvārī 5 u. c., īstenoti Valsts vides dienesta Jelgavas RPV ēkas energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi.

Svarīgi pilsētā ir attīstīt energoefektīvu apgaismojumu.

Jelgavas pilsētā apgaismojuma tīklu garums sastāda 240 km, jeb izvietoti 6220 apgaismes punkti un 75% no visu ielu kopgaruma ir apgaismoti.⁵²

Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta līdzfinansētās aktivitātes "Siltumnīcefektu gāzu emisiju samazināšana pašvaldību publisko teritoriju apgaismojuma infrastruktūrā" 2. un 4.kārtas ietvaros Jelgavas pilsētā 2013. un 2015.gadā tika īstenoti divi projekti, kuru ietvaros veikta ielu apgaismojuma gaismekļu nomaiņa uz LED apgaismojumu, kopā abos projektos tika uzstādīti 1148 gaismekļi, paplašinātas apgaismes līnijas, samazinot elektroenerģijas patēriņu par 60%, un tai pašā laikā nodrošinot labākus apgaismojuma apstākļus ielās. 2019.gadā uzsākta Emisiju kvotu izolācijas instrumenta līdzfinansētā projekta "Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana ar viedajām pilsētvides tehnoloģijām Jelgavā" īstenošana, kurā plānots veikt veco gaismekļu demontāžu un LED gaismekļu montāžu un aprīkošanu ar kontrolieriem, apgaismojuma vadības un gaismekļu vadības blokiem, Stacijas parka apgaismojuma rekonstrukciju.

Ielu apgaismojuma sistēma pilsētā tiek sakārtota un attīstīta, rekonstruēto ielu posmos uzstādot modernus balstus ar jaunākā tipa energoefektīviem gaismas emitējošo diožu gaismekļiem, kā arī, veicot esošo gaismekļu nomaiņu uz energoefektīvu gaismas emitējošo diožu gaismekļiem, bet veiktās investīcijas vēl ir nepietiekams. Kvalitatīvi izgaismotas ielas, laukumi un parki galvenokārt ir nesen rekonstruētos objektos, kā arī gājēju pārejas labi izgaismotas ir atjaunotajās ielās, bet pārējās ielās ir jāturpina sistemātiska gājēju pāreju izgaismošana.⁵³

2017.gada martā Jelgavas pilsētas pašvaldība ieviesa un sertificēja Energo pārvaldības sistēmu saskaņā ar ISO 50001:2012 standartu: definējot energopolitiku, izveidojot energopārvaldības vadības grupu un darba grupu, veicot sistēmā iekļauto

⁵¹Pārskats par Jelgavas pilsētas stratēģisko plānošanas dokumentu īstenošanu 2018.g.

⁵²Jelgavas pilsētas attīstības programma 2014.-2020. Investīciju plāns. Aktualizēts 18.06.2020.

⁵³Jelgavas pilsētas attīstības programma 2014.-2020. Investīciju plāns. Aktualizēts 18.06.2020.

objektu (ēku un publiskā apgaismojuma posmu) energoauditus, sistematizējot enerģijas patēriņa datus sistēmā iekļautajiem objektiem, izveidojot monitoringa sistēmu, katru gadu izstrādājot Energo pārvaldības plānu (istermiņa un vidēja termiņa mērķi un plānotie pasākumi) un katra gada beigās iesniedzot Pārskata ziņojumu. Sistēmas izveides sākumā energopārvaldības sistēmā tika iekļautas 21 pašvaldībai piederoša ēka un divi publiskā apgaismojuma posmi. Kopš energopārvaldības sistēmas ieviešanas sistēma ir paplašināta, 2020.gadā ietverot 24 ēkas (dažos gadījumos - ēku kompleksus) un visus publiskā apgaismojuma posmus, kā arī pilnveidota, lai atbilstu 2018.gada pieņemtajam jaunajam energopārvaldības standartam ISO 50001:2018.⁵⁴

2009.gadā Jelgavas pilsētas domes priekšsēdētājs parakstīja "PILSĒTAS MĒRU PAKTU", kas aizsākts 2008.gadā Eiropā ar mērķi vienot pašvaldības, kas brīvprātīgi apņēmušas sasniegt un pārsniegt ES klimata un enerģētikas mērķus. Saskaņā ar "PILSĒTAS MĒRU PAKTA" vadlīnijām, tika izstrādāts "Jelgavas pilsētas ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plāns 2010.-2020.g.", par kuru izstrādāti trīs monitoringa ziņojumi.

Kā bāzes gads tika izvēlēts 2005.gads, jo par to bija pieejami dati un 2005.gadā Jelgavas pilsētas ražošana, infrastruktūra, vide un sabiedrība bija nostabilizējusies pēc deviņdesmito gadu recesijas. Tika aprēķināts, ka 2005.gadā Jelgavas pilsētas teritorijā CO₂ izmešu daudzums bija 152 302 tonnas. Lai izpildītu Mēru Paktā noteiktos mērķus, CO₂ izmešu daudzums bija jāsamazina par 20%, t. i. – par 30 460 tonnām.

2020.gadā veiktais monitoringa salīdzinot bāzes 2005.gada rādītājus un 2018.gada enerģijas rādītājus, parādīja, ka pilsēta ir attīstījies un patērētās enerģijas daudzums ir pieaudzis no 766 476 MWh uz 833 437 MWh, t.i. par 9% bet CO₂ izmešu daudzums samazinājies no 152 302 t 2005.gadā līdz 109 012 t 2018.gadā, jeb par 28 %.⁵⁵

Pilsētā pēdējo vairāk nekā desmit gadu periodā sniegts būtisks ieguldījums, lai samazinātu CO₂ emisijas. Izbūvēta koģenerācijas stacija, kurā tiek izmantoti atjaunojamie resursi, galvenokārt vietējo piegādātāju šķelda. Pašvaldība renovējusi daudzas pašvaldības izglītības iestāžu un citas pašvaldības īpašumā esošās ēkas, ieviesti LED gaismekļi, iegādāti elektromobilji. Veiksmīgi darbojies SIA "Jelgavas Autobusu parks", kurā kopš 2005.gada sabiedriskajam transportam CO₂ izmeši samazinājušies par 53%.⁵⁶

Monitoringa ziņojumā apkopotie dati parāda, ka lielākais CO₂ emisiju pieaugums pēdējos gados ir privātajam un komerciālajam transportam (CO₂ emisiju pieaugums no 2005.gada – 55%). No kopējā CO₂ emisiju daudzuma autotransports rada – 32%, dzīvojamās ēkas – 29% un rūpniecība - 27%. Līdz šim apkopotie dati tiks izmantoti Jelgavas Ilgtspējīgas enerģētikas un klimata rīcības plāna 2021.–2030.gadam izstrādē un iezīmē jomas, kurās iespējama papildus CO₂ emisiju samazināšana.⁵⁷

⁵⁴Pašvaldības dati.

⁵⁵Kopsavilkums. Monitoringa ziņojums par Jelgavas pilsētas Ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plāna 2010.-2020.gadam ieviešanu. I.Kreicmane, ZREA, 16.04.2020.

⁵⁶Jelgavā samazinājies gaisa piesārņojums. www.jelgava.lv. Jelgavas pilsētas pašvaldības Sabiedrisko attiecību pārvalde.15.05.2020.

⁵⁷Jelgavā samazinājies gaisa piesārņojums. www.jelgava.lv. Jelgavas pilsētas pašvaldības Sabiedrisko attiecību pārvalde.15.05.2020.

NOVĒRTĒJUMS, KOMENTĀRI

Jelgavas pilsētas plānošanas dokumentu īstenošanas SIVN monitoringa pārskata periodā nav konstatētas neatgriezeniskas, būtiskas vai neparedzētas negatīvas ietekmes Jelgavas pilsētā uz gaisa kvalitāti, trokšņa līmeni vai klimata pārmaiņām.

Vidē novadīto kopējo emisiju apjoms Jelgavas pilsētā kopš 2012.gada ir ar tendenci samazināties, lai gan 2017. un 2018.gadā pilsētā pieaudzis iekārtu skaits par kurām atskaitās organizācijas, kas gaisā novada piesārņojošās vielas. Kopš 2016.gada atsevišķi uzņēmumi, kas nodarbojas ar plastmasas pārstrādi, sāka atskaitīties par vidē novadītajām smakām. Lai gan to kopējais apjoms ik gadu pieaug, nav saņemtas pilsētas iedzīvotāju sūdzības par smakām no ražošanas uzņēmumiem. Gaisā novadītā CO₂ apjoms no stacionārajām iekārtām pēdējos gados ir arī tendenci samazināties. Tas varētu būt saistīts gan ar kurināmā izvēles un patēriņa apjomiem, gan organizāciju, kuras atskaitās par emisijām, īstenotajiem pasākumiem, lai samazinātu gaisā novadīto piesārņojošo vielu apjomu. Pilsētā tiek īstenoti centralizētās siltumapgādes sakārtošanas un attīstības projekti, t.sk. 2013.gadā darbu uzsāka koģenerācijas stacija Rūpniecības ielā, kurā galvenokārt tiek izmantota šķelda. Atjaunojamo energoresursu īpatsvars no kopējiem energoresursiem pilsētas siltumapgādē katru gadu palielinās. Jelgavā pēc iekārtu skaita dominē iekārtas, kurās tiek izmantota dabas gāze, līdz ar to gaisā vēl arvien tiek novadīts arī liels apjoms slāpekļa dioksīds un oglekļa oksīds. Pilsētā izveidota infrastruktūra, kas ļauj ērti izmantot šo fosilo kurināmo, bet plānojot pilsētas turpmāko attīstību, būtu vēlams veicināt ieviest jaunas tehnoloģijas, kas ļauj racionālāk izmantot resursus un daudzveidīgāku atjaunojamo energoresursu klāstu siltumenerģijas ražošanai un ražošanas procesu uzturēšanai, lai pēc iespējas samazinātu piesārņojošo vielu daudzuma novadīšanu gaisā.

Pārskata periodā pašvaldības ieguldījums gaisa kvalitātes aizsardzībā un klimata izmaiņu mazināšanai saistās arī ar pašvaldības autoceļu un ielu uzturēšanu, tai skaitā tīrīšanu, novēršot putekļu emisijas, grants seguma ceļu asfaltēšanu un energoefektivitātes pasākumiem ieviešot energoefektīvu ielu apgaismojumu. Ņemot vērā to, ka pilsētā pēc pieejamajiem datiem pieaug gan reģistrēto vieglo auto skaits, gan satiksmes intensitāte uz autoceļa A8 un P98, tas norāda uz to, ka gar ceļiem un ielām palielināsies ietekme uz gaisa un augsnes kvalitāti, kā arī potenciāli pieaugs trokšņa līmenis. Negatīvākā ietekme plānošanas dokumentu īstenošanā tika paredzēta no Ziemeļu tilta būvniecības, kas ietekmētu dabas lieguma "Lielupes palienes pļavas" teritoriju. Monitoringa pārskata periodā tilta būvniecība nav uzsākta, veikts IVN un 2021.gadā tiks uzsākti tehniskās projektēšanas un būvniecības darbi. Turpmāk pilsētas ceļu un ielu infrastruktūra jāattīsta rodot risinājumus drošai un ērtai piekļuvei īpašumiem, uzņēmumiem un sabiedriskajiem objektiem, vienlaicīgi jāveicina tādas infrastruktūras attīstība, kas veicina videi draudzīgāku pārvietošanos, neizmantojot privātos auto – droša un ērta pārvietošanās ar kājām, velosipēdiem vai sabiedrisko transportu.

Ik gadu pašvaldībā tiek īstenoti energoefektivitātes pasākumi, kas saistās ar pašvaldības ēku energoefektivitātes uzlabošanu, bet vēl arvien lielākā daļa pašvaldības ēkas nav renovētas. Jāturpina ieviest energoefektīvu apgaismojumu publiskajās teritorijās un pašvaldības ēkās, kā arī pilsētā ir zema daudzdzīvokļu māju energoefektivitāte.

Kopumā Jelgavas pilsētas pašvaldība savu iespēju robežās ik gadu īsteno pasākumus, kas veicina gaisa kvalitātes uzlabošanu un samazina kopējo ietekmi uz klimata pārmaiņām.

1.4.2. ŪDEŅI

PLĀNOŠANAS DOKUMENTU/ SIVN UZDEVUMI, PLĀNOTAIS STĀVOKLIS/ NORMATĪVAJOS AKTOS NOTEIKTS	REZULTĀTI, SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS, KOMENTĀRI																					
VIRSZEMES ŪDEŅU KVALITĀTE																						
<p>Lielupe ir viena no barības vielām piesārņotākajām lielajām Latvijas upēm, jo tā tek cauri intensīvas lauksaimniecības teritorijām un apdzīvotām vietām. Upes stāvokļa uzlabošanai jāturpina realizēt Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plānā paredzētos pasākumus (AP 35.lpp)</p>	<p>Lielupes upju baseina apgabala apsaimniekošanas plānā 2016. – 2021.gadam iekļautas upes vai to ūdensapgādes baseini, kas atrodas arī Jelgavas pilsētā – Lielupe (L143), Svēte (L108SP, L123), Iecava (L127), Platone (144SP) un Vircava (L147). Upju kvalitāte pēc attiecīgajiem parametriem paraugu un datu ievākšanas stacijās kā vidēja novērtēta – Lielupei, 1 km augšpus Jelgavai, Svētei augšpus Svētes, Iecavas grīvā un Platones grīvā. Slikta kvalitāte novērtēta – Lielupei, 2,5 km lejpus Jelgavai, Svētes grīvā un Vircavas grīvā. Upju ūdens kvalitāti ietekmē gan punktveida, gan izkliedētais piesārņojums, veiktie hidromorfoloģiskie pārveidojumi, kā arī plūdu risks (14. tabula).</p> <p>14. tabula. Lielupes baseina apgabala apsaimniekošanas plāna ūdensobjekti Jelgavas pilsētā⁵⁸</p> <table border="1" data-bbox="556 760 1969 1328"> <thead> <tr> <th>Nosaukums ŪO kods</th> <th>Gads</th> <th>Stacijas nosaukums</th> <th>Kvalitātes klase</th> <th>Slodzes/ ietekme⁵⁹</th> <th>Veicamie pasākumi⁶⁰</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="2">Lielupe L143</td> <td>2018.g.</td> <td>Lielupe, 1 km augšpus Jelgavai</td> <td>Vidēja</td> <td rowspan="2">Punktveida un izkliedētais piesārņojums, plūdu risks</td> <td rowspan="2">- NAI efektivitātes uzlabošana - laba lauksaimniecības prakses ievērošana - buferjoslu ieviešana</td> </tr> <tr> <td>2018.g.</td> <td>Lielupe, 2,5 km lejpus Jelgavai</td> <td>Slikta</td> </tr> <tr> <td>Svēte L108 SP</td> <td>2018.g.</td> <td>Svēte, grīva</td> <td>Slikta</td> <td>Punktveida piesārņojums (piesārņotās vietas) hidromorfoloģiskie pārveidojumi un plūdu risks</td> <td>- centralizēto NAI darbības pilnveidošana, nodrošinot faktisko pieslēgumu izveidi un veicot tiklu paplašināšanu aglomerācijās ar CE>2000, kas ietekmē riska ūdensobjektus (Jelgava) - lietus kanalizācijas sistēmas apsaimniekošanas pilnveidošana - veikt polderu uzturēšanas pasākumus</td> </tr> </tbody> </table>	Nosaukums ŪO kods	Gads	Stacijas nosaukums	Kvalitātes klase	Slodzes/ ietekme ⁵⁹	Veicamie pasākumi ⁶⁰	Lielupe L143	2018.g.	Lielupe, 1 km augšpus Jelgavai	Vidēja	Punktveida un izkliedētais piesārņojums, plūdu risks	- NAI efektivitātes uzlabošana - laba lauksaimniecības prakses ievērošana - buferjoslu ieviešana	2018.g.	Lielupe, 2,5 km lejpus Jelgavai	Slikta	Svēte L108 SP	2018.g.	Svēte, grīva	Slikta	Punktveida piesārņojums (piesārņotās vietas) hidromorfoloģiskie pārveidojumi un plūdu risks	- centralizēto NAI darbības pilnveidošana, nodrošinot faktisko pieslēgumu izveidi un veicot tiklu paplašināšanu aglomerācijās ar CE>2000, kas ietekmē riska ūdensobjektus (Jelgava) - lietus kanalizācijas sistēmas apsaimniekošanas pilnveidošana - veikt polderu uzturēšanas pasākumus
Nosaukums ŪO kods	Gads	Stacijas nosaukums	Kvalitātes klase	Slodzes/ ietekme ⁵⁹	Veicamie pasākumi ⁶⁰																	
Lielupe L143	2018.g.	Lielupe, 1 km augšpus Jelgavai	Vidēja	Punktveida un izkliedētais piesārņojums, plūdu risks	- NAI efektivitātes uzlabošana - laba lauksaimniecības prakses ievērošana - buferjoslu ieviešana																	
	2018.g.	Lielupe, 2,5 km lejpus Jelgavai	Slikta																			
Svēte L108 SP	2018.g.	Svēte, grīva	Slikta	Punktveida piesārņojums (piesārņotās vietas) hidromorfoloģiskie pārveidojumi un plūdu risks	- centralizēto NAI darbības pilnveidošana, nodrošinot faktisko pieslēgumu izveidi un veicot tiklu paplašināšanu aglomerācijās ar CE>2000, kas ietekmē riska ūdensobjektus (Jelgava) - lietus kanalizācijas sistēmas apsaimniekošanas pilnveidošana - veikt polderu uzturēšanas pasākumus																	

⁵⁸ Pārskati par virszemes un pazemes ūdeņu stāvokli. 2014. – 2018.g. LVĢMC.

⁵⁹ Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plānam 2016.-2021.gadam, Pasākumu programmas apkopojums Lielupes upju baseinu apgabalam. LVĢMC.

⁶⁰ Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plānam 2016.-2021.gadam, Pasākumu programmas apkopojums Lielupes upju baseinu apgabalam. LVĢMC.

Svēte L123	2014.g.	Svēte, augšpus Svētes	Vidēja	Pārrobežu un izkliedētais piesārņojums, hidromorfoloģiskie pārveidojumi, plūdu risks	- NAI efektivitātes uzlabošana - mazo HES darbība ietekmes mazināšana
Iecava L127	2014.g.	Iecava, grīva	Ļoti slikta	Punktveida piesārņojums (piesārņotās vietas) hidromorfoloģiskie pārveidojumi	- ūdensteču tīrīšana - videi draudzīga lauksaimniecības meliorācijas sistēmu pārbūve un atjaunošana
	2018.g.	Iecava, grīva	Vidēja		
Platone 144SP	2018.g.	Platone, grīvā	Vidēja	Hidromorfoloģiskie pārveidojumi, plūdu risks, izkliedētais piesārņojums	- ievērot 2 m platu veģetācijas buferjoslu
Vircava L147	2018.g.	Vircava, grīva	Slikta	Pārrobežu un izkliedētais piesārņojums, hidromorfoloģiskie pārveidojumi, plūdu risks	- ievērot 2 m platu veģetācijas buferjoslu - ūdensteču tīrīšana - kontrolēt notekūdeņu apsaimniekošanu decentralizētajās kanalizācijas sistēmās

Jelgavas pilsētā tiek īstenoti pasākumi, lai uzlabotu virszemes ūdeņu kvalitāti.

Ik gadu tiek uzturētas, sakārtotas un attīstītas hidrotehniskās būves (t.sk. vaļējās sistēmas, sūknētavas un lietus ūdeņu attīrīšanas iekārtas, segtās sistēmas), īstenotas ūdenssaimniecības sakārtošanas un attīstības aktivitātes, kas uzlabo notekūdeņu savākšanu un attīrīšanu, lai pilsētā vidē novadītu pēc iespējas mazāk potenciāli neattīrītus notekūdeņus. 2019.gadā Jelgavas pilsētas pašvaldības iestāde "Pilsētsaimniecība" organizējusi lietus ūdens kanalizācijas sūknētavu un notekūdeņu attīrīšanas ietaišu analīžu pārbaudi, sadzīves kanalizācijas un lietus kanalizācijas savstarpējās ietekmes izpēti, lietus ūdens kanalizācijas atvienošanai no sadzīves kanalizācijas - LK pārslēgšana Pionieru, Kazarmes ielas atvienošanas projekta izstrāde un daļēja realizācija, veikta teritorijas sanācijas pasākumu plāna izstrāde Kalnciema ceļā 109.

Izstrādāti saistošie noteikumi Nr. 17-13 "Par Jelgavas pilsētas administratīvajā teritorijā ietilpstošās Lielupes upes daļas un Driksas upes izmantošanu" (19.05.2017.), kuru mērķis ir nodrošināt ilgtspējīgu un racionālu ūdens resursu izmantošanu, kā arī drošu un kontrolētu pasažieru kuģu pakalpojumu sniegšanu un citu komercpārvadājumiem paredzēto kuģošanas līdzekļu satiksmi Jelgavas pilsētas administratīvās teritorijas upju akvatorijā.

2019.gadā izstrādāts tematiskais plānojums "Publisko ūdeņu teritoriju izmantošana Jelgavas pilsētas administratīvajās robežās". Tematiskā plānojuma mērķis bija izvērtēt publisko ūdeņu Jelgavas pilsētas teritorijā un tiem piegulošās teritoriju faktisko izmantošanu, pieejamību un kuģošanas iespējas, kā arī izstrādāt risinājumus turpmākajām ūdens teritoriju un piegulošo krastmalu izmantošanas iespējām.

Pilsētā tiek veikta bebru dambju aizsprostu likvidēšana, ūdenszāļu pļaušana Lielupes upes krastā, meliorācijas sistēmu uzturēšanas darbi.

Lai uzlabotu novada ūdensobjektu stāvokli, jāņem vērā izstrādāto Lielupes upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plānu un tajā noteiktos pasākumus, kā arī Tematiskajā plānojumā iekļautos priekšlikumus publisko ūdeņu plānošanas un izmantošanas uzlabošanai.

PELDVIETAS

Pilsētas iedzīvotāji ir iecienījuši atpūtu pie ūdeņiem. Nepieciešams turpināt Lielupes krastu ainavisko sakārtošanu, paredzot kvalitatīvu atpūtas vietu, t.sk. peldvietu, izveidošanu (AP 34.lpp.)

Jelgavas pilsētā atrodas divas oficiālās peldvietas⁶¹ - Lielupes labā krasta peldvieta (Jelgavas peldvieta) un Lielupes kreisā krasta peldvieta "Pasta salas peldvieta", bet kopumā Lielupes krastos Jelgavas pilsētas teritorijā, bez oficiālajām pludmalēm ir identificētas vairāk nekā 50 iedibinātas peldvietas.⁶²

2014.gadā Lielupes labā krasta peldvietā Jelgavā pēc pēdējo četru peldsezonu novērojumu datiem, peldvietas ilglaicīgā ūdens kvalitāte tika novērtēta kā izcilas kvalitātes peldvieta.⁶³ 2019.gadā arī Lielupes labā krasta peldvieta Jelgavā tika novērtēta kā izcilas kvalitātes peldvieta, bet Lielupes peldvieta "Pasta salas peldvieta" kā labas kvalitātes peldvieta.⁶⁴

Neoficiālajā peldvietās Jelgavas pilsētā netiek organizētas ūdens kvalitātes pārbaudes.⁶⁵

Oficiālajās peldvietās tiek veikti labiekārtošanas un uzturēšanas darbi - pirms peldsezonas sākuma pavasarī ar ūdenslīdēju palīdzību tiek veikta upes gultnes tīrīšana (Lielupes upes gultne Krasta ielā un Pasta salā, 7500 m²), peldvietu aprīkojuma uzturēšana un izvietošana, uzstādītas glābēju mājas un ūdenī izvietotas bojas, notiek ūdenszāļu pļaušana u. c. 2019.gadā ūdenszāļu pļaušana tika veikta Lielupes upes krasta peldvietu zonās, Driksas upes labajā krasta un Zvaigžņu diķī.⁶⁶

Pilsētā tiek uzturētas arī dažas iedzīvotāju iecienītas atpūtas vietas pie ūdens – Zvaigžņu diķis, Gulbju diķis un Kārniņu diķis.⁶⁷

ŪDENSSAIMNIECĪBA

Uz 2011.gadu ar dzeramo ūdeni centralizēti tika apgādāti 94% patērētāju (AP 40.lpp.)

Jelgavas pilsētas centralizētās ūdensapgādes zonā iedzīvotāju īpatsvars no 2014. līdz 2019.gadam pieaudzis par 3%, bet tieši Jelgavas pilsētā iedzīvotāju īpatsvars, kuriem pieejama centralizētā ūdensapgāde pieaudzis par 3,6% (15. tabula).

15. tabula. Iedzīvotāju īpatsvars, kuriem ir pieejama centralizētā ūdensapgāde⁶⁸

Gads	2014.g.	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	2019.g.
Iedzīvotāju īpatsvars, %	95,7%	96,1%	96,1%	96,5%	97,6%	98,7%
	ūdēnsapgādes zonā vai 91,7%	ūdēnsapgādes zonā vai 92%	ūdēnsapgādes zonā vai 92%	ūdēnsapgādes zonā vai 93,2%	ūdēnsapgādes zonā vai 94,2%	ūdēnsapgādes zonā vai 95,3%
	Jelgavas pilsētas teritorijā	Jelgavas pilsētas teritorijā	Jelgavas pilsētas teritorijā	Jelgavas pilsētas teritorijā	Jelgavas pilsētas teritorijā	Jelgavas pilsētas teritorijā

⁶¹Peldūdens monitorings. LV VM Veselības inspekcija, www.vi.gov.lv.

⁶²Tematiskais plānojums "Publisko ūdeņu teritoriju izmantošana Jelgavas pilsētas administratīvajās robežās", Jelgava. 2019.

⁶³Pārskats par peldvietu ūdens kvalitāti un uzraudzību 2014.gada peldsezonā. Veselības inspekcija. 2014.

⁶⁴Pārskats par peldvietu ūdens kvalitāti un uzraudzību 2014.gada peldsezonā. Veselības inspekcija. 2019.

⁶⁵Peldvietu ūdens kvalitāte neoficiālajās peldvietās 2020.gada peldsezonā. Veselības inspekcija. 2020.

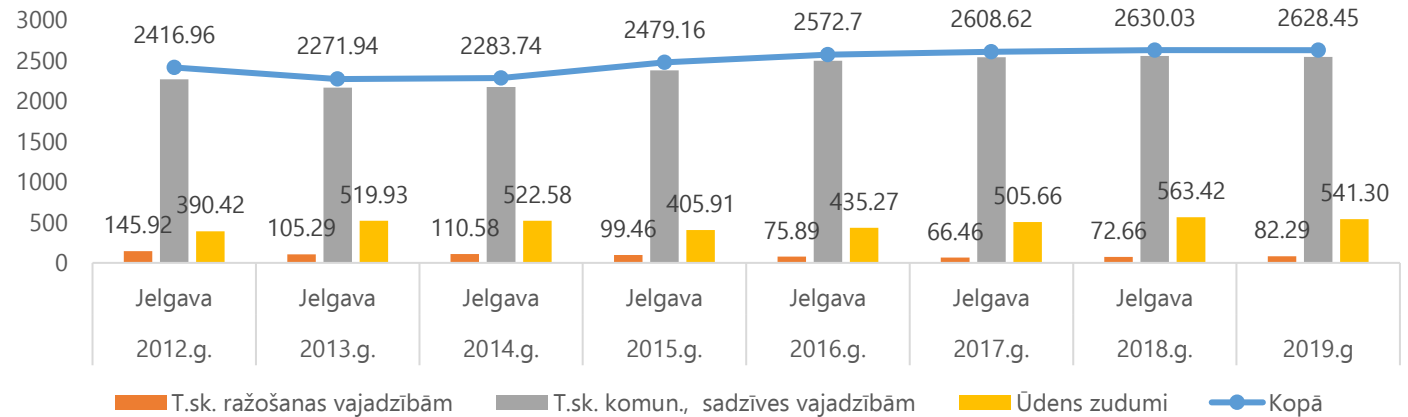
⁶⁶Jelgavas pilsētas pašvaldības iestādes "Pilsētsaimniecība" 2019.gada publiskais pārskats.

⁶⁷Jelgavas pilsētas pašvaldības iestāde "Pilsētsaimniecība, www.pilsētsaimnieciba.lv

⁶⁸Pārskats par Jelgavas pilsētas stratēģisko plānošanas dokumentu īstenošanu 2018.g.

Kopējais centralizētā ūdensvada tīklu garums uz 2019.gada sākumu bija ir 227 060 metri, no tiem ūdensvada maģistrāles – 174 700 m, ūdensvada māju pievadi – 42 503 m un ūdensvada iekškvartāla tīkli – 9 858 m.⁶⁹

Kopējais ūdens patēriņš Jelgavas pilsētā pieaug, kā lielākais ūdens ieguvējs pilsētā ir SIA "Jelgavas ūdens", kas nodrošina centralizēto ūdens apgādi pilsētā, 2018.gadā 2390,5 tūkst.m³/gadā (91%). Lielākā daļa patērētā ūdens pilsētā tiek izmantota komunālajām un sadzīves vajadzībām. Ūdens zudumi pieauguši 2017. un 2018.gadā, bet 2019.gadā samazinājušies (9. attēls).

9. attēls. Ūdens lietošana Jelgavas pilsētā tūkst. m³⁷⁰

Jelgavas pilsētai padotā ūdens kvalitāte ir ļoti mainīga un atkarīga no ūdens parametriem urbemos - ūdenim ir raksturīgs paaugstināts dzelzs un sulfātu saturs, cietība. (AP 40.lpp.)

Uz 2011.gadu centralizēti kanalizācijas pakalpojumi tika nodrošināti 85% patērētāju (AP 40.lpp.)

Pārskatos par dzeramā ūdens kvalitāti un uzraudzību no 2013.gada līdz 2019.gadam, 2013.gadā Jelgavas pilsētas iedzīvotājiem joprojām tika piegādāts zemākas kvalitātes ūdens, kurā tika pārsniegtas noteiktās sulfātu un dzelzs normas koncentrācijas. 2014.gadā Jelgavas pilsētas ūdens apgādes sistēmās uz pusi samazinājās neatbilstošo ūdens paraugu skaits, kas skaidrojams ar to, ka Jelgavas pilsētas ūdensapgādes sistēmā 2014.gada maijā tika uzsākta ūdens apstrāde jaunajās attīrīšanas iekārtās, bet vienā paraugā tika konstatēts dzeramā ūdens mikrobioloģiskais piesārņojums. 2016.gadā paaugstināts sulfātu saturs tika konstatēts tikai vienā paraugu ņemšanas vietā. 2015., 2017., 2018. un 2019.gadā Jelgavas ūdensapgādes sistēmā netika konstatētas neatbilstības.⁷¹

2011.gadā pilsētas kanalizācijas tīklu kopgarums bija 165,3 km⁷², bet 2019.gada sākumā Jelgavas pilsētas kanalizācijas tīklu kopgarums pieaudzis līdz 209,8 km, no tiem kanalizācijas kolektori – 54 763 m, kanalizācijas maģistrāles – 89 335 m, kanalizācijas māju izvadi – 36 507 m, kanalizācijas iekškvartālu tīkli – 25 510 m un kanalizācijas spiedvadi – 16 580 m.⁷³

⁶⁹SIA "Jelgavas ūdens", ūdens apgādes sistēma, www.ju.lv.

⁷⁰LVGMC, "2- Ūdens" publisko atskaišu kopsavilkums, www.meteo.lv

⁷¹Pārskati par dzeramā ūdens kvalitāti un uzraudzību. Veselības inspekcija.

⁷²Jelgavas pilsētas attīstības programma 2014.-2020. Esošās situācijas raksturojums.

⁷³SIA "Jelgavas ūdens", kanalizācijas sistēma, www.ju.lv.

Salīdzinot ar ūdensvadu tīklu kopgarumu, kanalizācijas sistēma ir nepietiekami attīstīta, lai nodrošinātu visu centralizētai ūdensapgādei pieslēgto patērētāju notekūdeņu aizvadišanu. Jāturpina nodalīt lietus ūdens un saimnieciskās kanalizācijas sistēmas, jāpaplašina pakalpojumu pieejamība iedzīvotājiem (AP 39.lpp.)

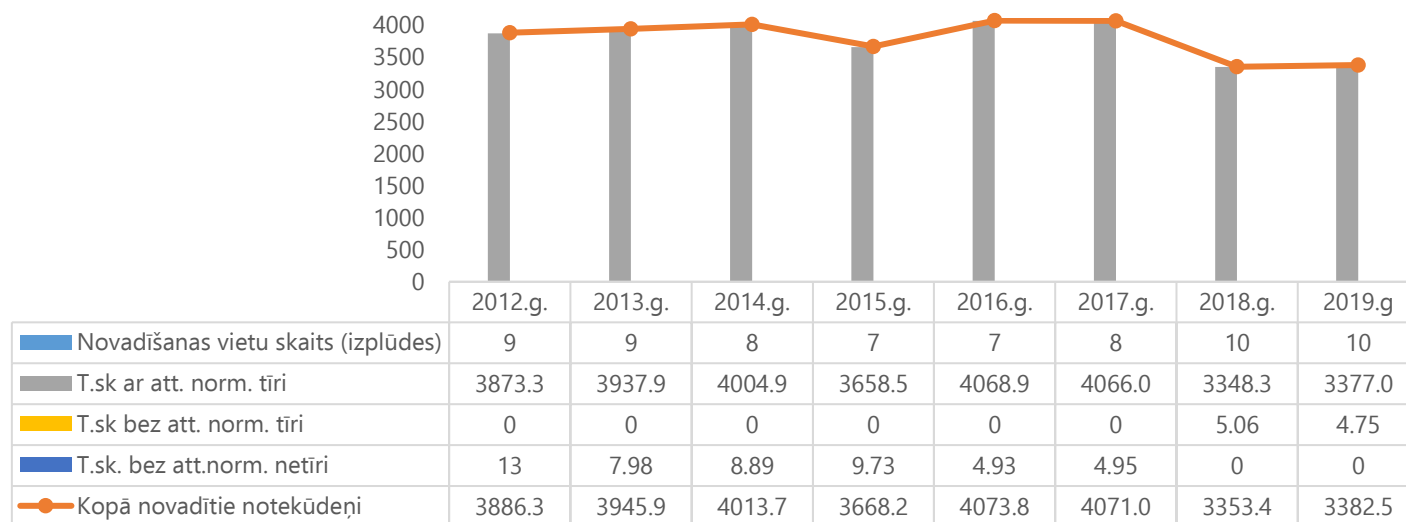
Pilsētā pēdējos gados pieaudzis arī ar centralizēto kanalizāciju nodrošināto iedzīvotāju īpatsvars, 2014.gadā Jelgavas pilsētas teritorijā – 85,9%, bet 2019.gadā jau 93,2% (16. tabula).

16. tabula. Iedzīvotāju īpatsvars, kuriem ir pieejama centralizētā kanalizācija⁷⁴

Gads	2014.g.	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	2019.g.
Iedzīvotāju īpatsvars, %	90,3% aglomerācijā vai 85,9% Jelgavas pilsētas teritorijā	91,4% aglomerācijā vai 87% Jelgavas pilsētas teritorijā	91,4% aglomerācijā vai 87% Jelgavas pilsētas teritorijā	93,7% aglomerācijā vai 89,6% Jelgavas pilsētas teritorijā	95,7% aglomerācijā vai 91,5% Jelgavas pilsētas teritorijā	97,4% aglomerācijā vai 93,2% Jelgavas pilsētas teritorijā

Lai gan pilsētā pēdējos gados būtiski pieaudzis kanalizācijas tīklu kopgarums un iedzīvotāju īpatsvars, kuriem ir pieejama centralizētā kanalizācija, vēl aizvien sistēma nav pietiekami attīstīta, lai nodrošinātu visu centralizētai ūdensapgādei pieslēgto patērētāju notekūdeņu aizvadišanu.

Kopā vidē novadīto notekūdeņu apjoms no 2012.gada līdz 2017.gadam novadā ir bijis samērā vienmērīgs, bet 2018. un 2019.gadā vērojama kopējā notekūdeņu apjoma samazināšanās. Vidē pamatā tiek novadīti attīrīti normatīvi tīri notekūdeņi, tikai no 0,1 līdz 0,3% novadīti bez attīrīšanas normatīvi netīri notekūdeņi, bet 2018. un 2019.gadā pēc pieejamajiem datiem, vidē no organizācijām, kuras atskaitās par ūdens novadīšanu Jelgavas pilsētā nav novadīti netīri notekūdeņi (10. attēls).

10. attēls. Ūdens novadīšana vidē tūkst. m³⁷⁵

⁷⁴Pārskats par Jelgavas pilsētas stratēģisko plānošanas dokumentu īstenošanu 2018.g.

⁷⁵LVGMC, "2- Ūdens" publisko atskaišu kopsavilkums

Kopējais paliekošais piesārņojums Jelgavas pilsētā pēc notekūdeņu attīrīšanas no 2012. līdz 2014.gadam pieauga, bet 2015.gadā samazinājās, 2016.gadā un 2017.gadā pieauga, bet 2018.gadā un 2019.gadā kopējais paliekošais piesārņojums, kas novadīts vidē samazinājies. Vidē visvairāk tiek novadīts ĶSP (2019.g. – 61%), bet tā apjoms pēdējos gados samazinās. Bez ĶSP vidē tiek novadīts lielāks apjoms Nkop (2014.g.-14%), suspendētās vielas (2019.g. – 9%) un BSP (2019.g. – 8%)(17. tabula).

17. tabula. Paliekošais piesārņojums Jelgavas pilsētā pēc notekūdeņu attīrīšanas t/g⁷⁶

	2012.g.	2013.g.	2014.g.	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	2019.g.
Piesārņojuma dati	250.11	263.02	283.11	219.33	232.80	255.41	242.04	234.17
Suspendētās vielas	17.75	19.83	17.62	15.06	17.71	21.00	16.19	20.15
BSP5	13.22	14.05	24.51	12.97	20.40	20.68	14.09	17.80
ĶSP	166.05	184.54	188.50	154.45	153.80	149.14	147.39	142.21
Naftas produkti	0.08	0.08	0.05	0.03	0.09	0.08	0.07	0.16
Pkop	1.86	1.61	0.95	0.12	1.08	1.02	0.88	1.09
P-PO4	1.20	0.50	0.16	0.74	0.24	0.15	0.20	0.27
Nkop	28.53	25.48	31.32	25.74	23.95	25.86	36.50	32.72
N-NH4	2.23	1.18	2.26	0.72	1.65	4.88	12.72	3.95
N-NO2	0.25	0.29	0.39	0.21	0.38	0.46	0.95	0.74
N-NO3	18.94	15.45	17.09	9.17	13.27	31.96	12.97	14.92
Pb	0	0	0	0	0.01	0.01	0	0.03
Cr	0	0	0.06	0	0.02	0.02	0.01	0.01
Zn	0	0	0.08	0.07	0.13	0.11	0.05	0.09
Ni	0	0	0.03	0.01	0.03	0.02	0.01	0.009
Cu	0	0	0.05	0.03	0.03	0.01	0	0.005

Jelgavas pilsētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas ar kopējo projektēto jaudu 24 200 m³ notekūdens diennaktī pilnībā tika rekonstruētas un nodotas ekspluatācijā 2006.gadā. Pilsētas kanalizācijas sistēma uz NAI vidēji novada 9 – 12 000 m³ notekūdens diennaktī. Lai samazinātu dūņu radītās smakas emisiju no NAI, 2015.gada maijā uzbūvēti 3 slēgti atūdeņoto dūņu glabāšanas angāri.⁷⁷

Jelgavas pilsētas NAI darbojas ar augstu attīrīšanas efektivitāti un ūdens kvalitātes testēšanas rezultāti liecina par labu notekūdens attīrīšanas rezultātu, jo noteiktās maksimāli pieļaujamās piesārņojošo vielu koncentrācijas nekad nav pārsniegtas. Attīrītie notekūdeņi tiek novadīti Driksas upē un novadītā ūdens kvalitāte tiek regulāri pārbaudīta. Darbojas Jelgavas NAI ūdens kvalitātes kontroles laboratorija, kas divas reizes nedēļā veic galveno piesārņojošo vielu koncentrāciju

⁷⁶LVGMC, "2- Ūdens" publisko atskaišu kopsavilkums

⁷⁷SIA "Jelgavas ūdens", Jelgavas NAI, www.ju.lv.

noteikšanu upē izplūstošajam ūdenim, kā arī katru dienu tiek veiktas testēšanas analīzes, lai kontrolētu attīrīšanas procesa pareizu norisi. Upē izplūstošā ūdens kvalitātes kontrole divas reizes mēnesī tiek veikta LATAK akreditētā laboratorijā.⁷⁸

Veicot ūdeņu kvalitātes monitoringu 500 m leņpus Jelgavas pilsētas NAI, Driksas upē, Jelgavas pilsētas NAI attīrīto notekūdeņu efektivitāte ir atbilstoša normatīvo aktu prasībām (18.tabula).

18. tabula. Pieņemošo ūdeņu kvalitātes monitoringa rezultāti leņpus no emisijas vietas – Jelgavas pilsētas NAI Driksas upē⁷⁹

Parametrs	SV	BSP _s	ĶSP	N _{kop}	P _{kop}
Norma	<35 mg/l	<25 mg/l	<125 mg/l	<15 mg/l	<2 mg/l
2012.g.	4,1-8,6	1,9-2,8	33-55	1,14-2,13	0,093-0,13
2013.g.	7-15	0,77-3,6	31-55	2,24-2,57	0,129-0,154
2014.g.	3,5-5,7	1,8-5,7	0-2,7	0-3,3	0,1 -0,19
2015.g.	3,8-6	1,9-2,7	-	-	0,059-0,23
2016.g.	1,3-9,2	1,6-2,1	-	-	0,129-0,144
2017.g.	2,3-10	1,23-4,4	-	-	0,089- 0,093
2018.g.	3,1-9	1,8-2,5	-	-	0,069-0,177
2019.g.	5,9-12,4	2,9-3,1	-	-	0,092-0,134

Jelgavas pilsētas centralizētās kanalizācijas infrastruktūras attīstība, uzlabojot pieejamo resursu izmantošanu un apsaimniekošanu, rada priekšnosacījumus pilsētas ekonomiskajai izaugsmei, vienlaicīgi novēršot vides kvalitātes samazināšanos.

Uzņēmums SIA "Jelgavas ūdens" 2017.gadā saņēma veicināšanas balvu "Izaicinājums ceļā uz "Zaļās izcilības balvu".⁸⁰

Jau no 2014.gada pašvaldība realizē pašvaldības līdzfinansējuma piešķiršanu pieslēgumu izbūvei īpašumiem, kas atrodas pie izbūvētajiem centralizētajiem kanalizācijas tīkliem. Saskaņā ar Jelgavas pilsētas domes 29.05.2014. lēmumu Nr.7/5 "Par fizisku un juridisku personu līdzdalību ielas kanalizācijas tīklu un to pieslēguma vietu izbūvē Jelgavas pilsētas administratīvajā teritorijā" un 31.01.2019. saistošajiem noteikumiem Nr.19-2 "Par Jelgavas pilsētas pašvaldības līdzfinansējuma piešķiršanu dzīvojamo māju pieslēgšanai centralizētajai kanalizācijas sistēmai" un aicināja iedzīvotājus noslēgt līgumu par līdzdalību ielas kanalizācijas tīklu un pieslēguma vietu izbūvei.

Īstenojot ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu rekonstrukciju un attīstību, Jelgavas pilsētā ir samazināta neefektīva ūdens resursu izmantošana, noplūdes un pietiekoši neattīrītu notekūdeņu noplūšanu vidē, samazinot gruntsūdeņu piesārņojumu un sabiedrības veselības riskus.

⁷⁸SIA "Jelgavas ūdens", Jelgavas NAI, www.ju.lv.

⁷⁹LVGMC, "2- Ūdens" valsts statistikas pārskats.

⁸⁰Zemgales reģionālā vides pārvalde, 22.04.2020.

LIETUS ŪDENĪ

<p>Neattīrītu lietusūdeņu nokļūšana ūdenstilpēs, upju piesārņotība un teritoriju pārpurvošanās ir daļa no Jelgavas prioritārajām problēmām. (AP 42.lpp.)</p>	<p>Jelgavas pilsētas pašvaldība apsaimnieko 22 lietus ūdens kanalizācijas sūkņētavas un 10 lietus notekūdeņu attīrīšanas ietaises. Pilsētā vēl arvien ir vairākas kombinētās sistēmas - valējo grāvju sistēma darbojas kopā ar lietus ūdeņu kanalizācijas sistēmu. Palikuši vecie pašteces lietus ūdens kolektori ar lielu izbūves dziļumu ("Jāņa" kolektors, "Jēkaba" kolektors, "Miķelsona" kolektors, "Smiltnieku" kolektors), līdz ar to palu laikā ūdens no upes plūst kanalizācijas tīklu sistēmā, applūdinot tās. Pilsētā ir 17 lietus ūdens kolektori ar izlaidēm upēs (9 aprīkoti ar pretplūdu aizbīdņiem vai aizvāriem). 17 caurtekas ir aprīkotas ar mehāniskām klapēm vai nažveida aizbīdņiem.</p> <p>Grāvju sistēma atsevišķās vietās nav pilnīga, daudzos privātīpašumos tās nav sakārtotas un apsaimniekotas. Problemātiskākā situācija ir bijušo mazdārziņu rajonos (Lediņu ielas rajons, Sieramuižas, 1.līnijas, Tērvetes ielas), kur pakāpeniski tiek atjaunoti ceļu grāvji, tomēr vietām esošā apbūve traucē izveidot tehniski precīzas grāvju sistēmas.</p> <p>Jelgavas pilsētas reljefa ietekmē pat neliels grāvja vai caurtekas aizsprostojums ietekmē salīdzinoši lielu pilsētas teritoriju, veicinot tās pārpurvošanos. Neveicot kolektoru rekonstrukciju un pārbūvi, pilsētas zemākās teritorijas netiks aizsargātas pret applūšanu palu laikā.⁸¹</p> <p>Tiek sakārtotas esošās un izbūvētas jaunas lietus ūdens kanalizācijas sistēmas, kā arī lietus ūdens kanalizācijas sūkņu stacijas veicot ielu infrastruktūras uzlabošanu. Izbūvēti vai pārbūvēti daudzstāvu dzīvojamo māju iekšpagalmu lietus ūdens kanalizācijas ārējie tīkli. Saimnieciskās kanalizācijas tīkli tiek atdalīti no lietus kanalizācijas sistēmas.</p> <p>Jelgavas pilsētas lietus ūdens kanalizācijas sistēmas rekonstrukcijas un virsūdeņu novadišanas sistēmas sakārtošanas ietvaros tiek plānots turpināt esošo lietus ūdens kolektoru rekonstrukciju un sūkņu staciju pārbūvi, virsūdeņu novadišanas sistēmas attīstību un grāvju sistēmas rekonstrukciju individuālās apbūves teritorijās un veikt virszemes notekūdeņu sistēmas sakārtošanu.</p> <p>Kā prioritārie pasākumi Jelgavas pilsētā ir esošo lietus ūdens kolektoru (Jēkaba, Miķelsona, Atmodas un Savienības ielas) rekonstrukcijas turpināšana, lietus ūdeņu kolektoru, attīrīšanas ietaišu, sūkņu staciju, aizvaru u.c. saistīto infrastruktūras objektu rekonstrukcija.⁸²</p>
--	---

PLŪDU RISKS

<p>34% no pilsētas teritorijas ir pakļauta augstam applūšanas riskam. Jelgavas teritorijas līdzenais reljefs un zemes virsmas augstuma atzīmes ir</p>	<p>Jelgavas pilsētas teritorija ir noteikta par nacionālās nozīmes plūdu riska teritoriju, kurā apdraudēto iedzīvotāju skaits – 39250, apdraudētās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas - Lielupes palienes pļavas (kopā ar Svētes palieni 265 ha platībā), vairākas nacionālās nozīmes kultūras iestādes (A.Alunāna muzejs, Jelgavas pilsētas vēsturiskais centrs, Sv. Annas luterāņu baznīca, Jelgavas reālskola, Dzīvojamā ēka "Villa Medem" ar dārzu, Jelgavas pils ar parku, Sv.Trīsvienības baznīcas tornis). Jelgavas pilsētas teritoriju applūšana rodas gan spēcīgu lietusgāžu ietekmē, kas rodas nepietiekamu dabisko un inženierbūvju drenāžu spēju rezultātā, gan pavasara plūdu un ledus sastrēgumu laikā Lielupes posmā augšpus Gātes un līdz</p>
---	--

⁸¹Jelgavas pilsētas attīstības programma 2014.-2020. Investīciju plāns. Aktualizēts 18.06.2020.

⁸²Jelgavas pilsētas attīstības programma 2014.-2020. Investīciju plāns. Aktualizēts 18.06.2020.

cēlonis augstam
gruntsūdens līmenim,
kas rada papildus slodzi
pilsētas kanalizācijas
sistēmai, īpaši pavasara
plūdu laikā
(AP 35.lpp.)

ar to Jelgavas pilsēta ir viena no apdraudētākajām vietām, kura gandrīz katru gadu cieš no plūdiem, ko rada ledus sastrēgumi, kas visbiežāk novērojami Teteles – Staļģenes posmā (11. attēls).⁸³

Plūdu samazināšanai Jelgavas pilsētā tika īstenots projekts "Jāņa kolektora rekonstrukcija plūdu draudu novēršanai un samazināšanai Jelgavā" (2013.-2015.g), lai samazinātu plūdu risku un līdz ar to uzlabotu pilsētas iedzīvotāju dzīves kvalitāti, kā arī samazinātu vides piesārņojuma riskus.

Pilsētā noslēdzies projekts "Jelgavas lidlauka poldera dambja pārbūve plūdu draudu novēršanai", kura ietvaros tika pārbūvētas Jelgavas lidlauka poldera dambja slūžas, sakārtota virszemes ūdens novades sistēma 1.līnijas rajonā, pārbūvēts Slokas ielas novadgrāvis, Lapskalna ielā izbūvēts lietus ūdens kolektors, veikta saimnieciskās kanalizācijas tīklu pārbūve un atjaunots asfaltbetona segums. Samazināts kaitējuma risks pilsētas iedzīvotāju dzīvē, veselībai un īpašumiem, uzlabojot dzīves kvalitāti 38 409 Jelgavas pilsētas iedzīvotājiem, samazinot aplūšanas risku arī piecām piesārņotām vietām 5,41 km² teritorijā.

Pilsētā tiek īstenots projekts "Kompleksu pasākumu īstenošana Svētes upes caurplūdes atjaunošanai un plūdu apdraudējuma samazināšanai piegulošajās teritorijās", kura rezultātā tiks uzlabota dzīves kvalitāte 2665 Jelgavas pilsētas iedzīvotājiem, samazināti aplūšanas riski vienai piesārņotai vietai 4,05 km² teritorijā. Projekta ietvaros 2020.gada martā noslēdzās būvdarbi objektā "Zaļās infrastruktūras izveidošana Sniega ielas piegulošajās teritorijās, Jelgavā".

Ik gadu tiek veikti hidrotehnisko būvju uzturēšanas pasākumi, t.sk. vaļejo sistēmu apsaimniekošana (grāvju apauguma likvidēšana, caurteku nomaiņa, grāvju pārtīrīšana u. c.).

Svarīgi Jelgavas pilsētā arī turpmāk apzināt un identificēt plūdu riskam pakļautās teritorijas, kas palīdz pēc iespējas samazināt plūdu negatīvo ietekmi uz cilvēku veselību, vidi un infrastruktūru. Plūdu riska teritorijās ir svarīgi noteikt stingras prasības notekūdeņu savākšanas sistēmām un ūdens novadīšanas tīkliem, lai piesārņojums nenonāktu dzeramā ūdens akās, virszemes un pazemes ūdensobjektos.

NOVĒRTĒJUMS, KOMENTĀRI

Īstenojot attīstības plānošanas dokumentus, Jelgavas pilsētā nav konstatētas virszemes ūdensobjektu stāvokļa būtiskas izmaiņas, bet kopumā tiek vērtēts, ka tiem ir pozitīva ietekme, jo izdoti saistošie noteikumi, izstrādāts tematiskais plānojums un tiek attīstīta ūdenssaimniecības infrastruktūra, kas vērsta uz to, lai samazinātu pilsētas antropogēno ietekmi un uzlabotu virszemes ūdens stāvokli.

2017.gadā izstrādāti saistošie noteikumi Nr. 17-13 "Par Jelgavas pilsētas administratīvajā teritorijā ietilpstošās Lielupes upes daļas un Driksas upes izmantošanu" (19.05.2017.) un 2019.gadā izstrādāts tematiskais plānojums "Publisko ūdeņu teritoriju izmantošana Jelgavas pilsētas administratīvajās robežās".

Kopējais ūdens patēriņš Jelgavas pilsētā ir ar tendenci pieaugt, to ietekmē ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstīšana un jaunu pieslēgumu veidošanās. Lielākais ūdens ieguvējs pilsētā ir SIA "Jelgavas ūdens". 2019.gadā centralizētā ūdensapgāde bija pieejama 95,3% Jelgavas pilsētas teritorijas (98,7% ūdensapgādes zonā). Kopš 2014.gada, kad tika uzstādītas jaunas ūdens attīrīšanas iekārtas, Jelgavas ūdensapgādes sistēmā tikai divas reizes tika konstatētas neatbilstības dzeramā ūdens paraugos (2014. un 2016.g.).

⁸³Sākotnējais plūdu riska novērtējums 2019. -2024.gadam. LVGMC.2019.

Vidē novadīto notekūdeņu apjoms pilsētā pēdējos gados ir bijis samēra vienmērīgs, tam samazinoties 2018. un 2019.gadā. Lai gan 2018. un 2019.gadā notekūdeņu apjoms, kas novadīts vidē ir samazinājies, pieaudzis notekūdeņu novadīšanu vietu skaits. Notekūdeņu apjoma samazināšanās varētu būt skaidrojama ar notekūdeņu uzskaites sistēmas uzlabošanu, kā arī kanalizācijas sistēmas infrastruktūras attīstīšanu un notekūdeņu noplūžu vidē novēršanu. Pilsētā kopš 2014.gada pieaudzis arī ar centralizēto kanalizāciju nodrošināto iedzīvotāju īpatsvars pilsētas teritorijā, 2019.g. - 93,2%. 2018. un 2019.gadā vērojama arī paliekošā piesārņojuma samazināšanās, kas tiek novadīts vidē. Jelgavas pilsētas NAI darbojas ar augstu attīrīšanas efektivitāti, notekūdens attīrīšanas rezultātā netiek pārsniegtas maksimāli pieļaujamās piesārņojošo vielu koncentrācijas. Veicot ūdeņu kvalitātes monitoringu 500 m leņķus Jelgavas pilsētas NAI, Driksas upē, Jelgavas pilsētas NAI attīrīto notekūdeņu efektivitāte ir atbilstoša normatīvo aktu prasībām.

Kopš 2014.gada pašvaldība realizē pašvaldības līdzfinansējuma piešķiršanu pieslēgumu izbūvei īpašumiem, kas atrodas pie izbūvētajiem centralizētajiem kanalizācijas tīkliem. 2019.gada izdoti pašvaldības saistošie noteikumi Nr.19-17 "Par decentralizēto kanalizācijas pakalpojumu sniegšanas un uzskaites kārtību Jelgavas pilsētas pašvaldībā". Lai gan pilsētā pēdējos gados būtiski pieaudzis kanalizācijas tīklu kopgarums un iedzīvotāju īpatsvars, kuriem ir pieejama centralizētā kanalizācija, vēl aizvien sistēma nav pietiekami attīstīta, lai nodrošinātu visu centralizētai ūdensapgādei pieslēgto patērētāju notekūdeņu aizvadīšanu. Pašvaldībai jāturpina kanalizācijas sistēmas sakārtošana un paplašināšana, kā arī jānodrošina arvien vairāk iedzīvotājus pieslēgties izbūvētajiem maģistrālajiem tīkliem.

Jelgavas pilsētā izveidotas divas oficiālās peldvietas, kuras ir labiekārtotas un tajās regulāri tiek veiktas ūdens kvalitātes pārbaudes. 2019.gadā Lielupes labā krasta peldvieta Jelgavā tika novērtēta kā izcilas kvalitātes peldvieta, bet Lielupes peldvieta "Pasta salas peldvieta" kā labas kvalitātes peldvieta. Bez oficiālajām pludmalēm pilsētā ir identificētas vairāk nekā 50 iedibinātas peldvietas, kurās netiek organizētas ūdens kvalitātes pārbaudes.

Jelgavas pilsētas teritorija ir noteikta par nacionālās nozīmes plūdu riska teritoriju. Lai samazinātu plūdu risku pilsētā īstenoti vairāki projekti - "Jāņa kolektora rekonstrukcija plūdu draudu novēršanai un samazināšanai Jelgavā" (2013.-2015.g.), "Jelgavas lidlauka poldera dambja pārbūve plūdu draudu novēršanai" (2020.g.), "Kompleksu pasākumu īstenošana Svētes upes caurplūdes atjaunošanai un plūdu apdraudējuma samazināšanai piegulošajās teritorijās" (2018.-2020.g.). Ik gadu tiek veikti hidrotehnisko būvju uzturēšanas pasākumi, t.sk. vaļejo sistēmu apsaimniekošana (grāvju apauguma likvidēšana, caurteku nomaiņa, grāvju pārtīrīšana u. c.). Kā viena no prioritārajām Jelgavas pilsētas problēmām, kura jārisina arī turpmāk, būs mūsdienu prasībām atbilstošas virsūdeņu novadīšanas sistēmas attīstīšana.

Lai novērtētu plānošanas dokumentu un to ietvaros veikto pasākumu ietekmi uz virszemes ūdensobjektiem pilsētā ir nepieciešams ilgāks laika posms, jo realizētie projekti nevar īsā laika periodā novērst jau vairāku gadu desmitu laikā radušos vēsturisko piesārņojumu un antropogēno ietekmi uz ūdensobjektiem, bet samazina vai novērš no jauna veidojošā piesārņojuma nokļūšanu tajos.

Pilsētas ekonomiskā attīstība ir svarīgs priekšnosacījums, lai varētu īstenot finansiāli apjomīgus projektus, kas pēc iespējas samazina notekūdeņu un plūdu ietekmi gan uz ūdensobjektiem, gan iedzīvotāju drošību un veselību, gan pilsētas infrastruktūru. Kā arī jāņem vērā tas, ka pieaugot pilsētas ekonomiskajai attīstībai, pieaug arī nepieciešamība pēc infrastruktūras un objektiem (atbilstošas jaudas NAI (NAI vidējā esošā dienas noslodze - 37,8%, nākotnes vidējā noslodze - 43,6%⁸⁴), kanalizācijas un ūdensapgādes tīkli, ūdensobjektu ūdensmalu labiekārtošana u. c.), kas spēj nodrošināt antropogēnās slodzes samazināšanu uz vidi, t.sk. ūdensobjektiem un iedzīvotāju veselību.

⁸⁴Notekūdeņu apsaimniekošanas investīciju plāns 2021. – 2027.gadam. SIA "Ismade".

11. attēls. Aplūstošās teritorijas Jelgavas pilsētā

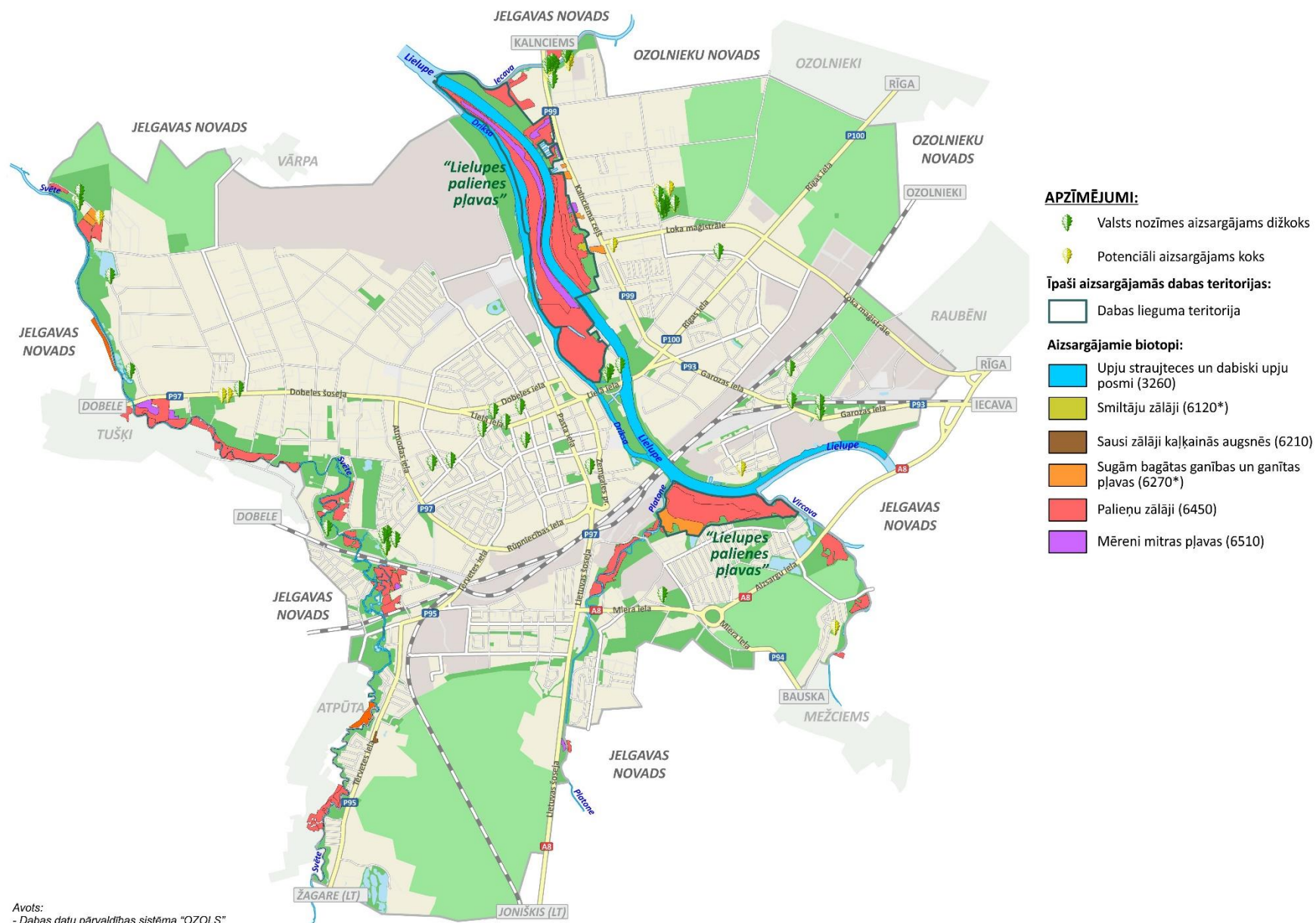
1.4.3. DABA

PLĀNOŠANAS DOKUMENTU/ SIVN UZDEVUMI, PLĀNOTAIS STĀVOKLIS/ NORMATĪVAJOS AKTOS NOTEIKTS	REZULTĀTI, SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS, KOMENTĀRI
ĪPAŠI AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS	
<p>Labiekārtoto atpūtas vietu un infrastruktūras trūkums izraisa paaugstinātu un nekontrolētu antropogēno slodzi uz teritoriju (dabas liegumu "Lielupes palienes pļavas" (AP 35.lpp.)</p> <p>Perspektīvā pilsētas Ziemeļu apvedceļa trase šķērsos dabas lieguma „Lielupes palienes pļavas” teritoriju aptuveni Pils salas vidū. Pirms būvdarbu uzsākšanas būvniecībai būs jāveic ietekmes uz vidi novērtējums un ietekmes uz <i>Natura 2000</i> teritoriju novērtējums (AP 35.lpp.)</p>	<p>Jelgavas pilsētā atrodas viena īpaši aizsargājama dabas teritorija (ĪADT) – dabas liegums "Lielupes palienes pļavas". ĪADT aizņem 271,5 ha jeb 4,5% no pilsētas teritorijas.⁸⁵</p> <p>Dabas datu pārvaldības sistēmā "Ozols" Jelgavas pilsētā uzskaitīti 60 aizsargājami koki, no tiem valsts nozīmes – 41, potenciāli – 18, bet vienam kokam nav definēta vērtību kategorija. Dabas pieminekļa statuss noteikts 41 kokam.⁸⁶</p> <p>Īpaši aizsargājami biotopi Jelgavas pilsētā aizņem 394 ha, no tiem plašākās teritorijas aizņem Palieņu zālāji (6459) (211,16 ha, 53,6%) un Upju straujtes un dabiski upju posmi (3260) (145,82, 37%), sastopamas arī Mēreni mitras pļavas (6510), Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas (6270*), Eitrofas augsto lakstaugu audzes (6430), Sausi zālāji kaļķainās augsnēs (6210), Smiltāju zālāji (6120*) (12. attēls).⁸⁷</p> <p>Lai organizētu apmeklētāju plūsmu un būtiski mazinātu apmeklētāju radīto slodzi uz Pils salu, kas ir daļa no dabas lieguma "Lielupes palienes pļavas" teritorijas, īstenots projekts "Pils salas infrastruktūras attīstība tūrisma un veselības aktivitāšu veicināšanai Jelgavā". Projekta mērķis - organizēt apmeklētāju plūsmu un mazināt antropogēno slodzi dabas liegumā "Lielupes palienes pļavas", saglabājot īpaši aizsargājamās dabas vērtības un attīstot kvalitatīvu infrastruktūru tūrisma un veselības aktivitāšu veicināšanai Pils salā, Jelgavā. Projekta ietvaros izbūvēts skatu tornis, grants celiņš līdz skatu tornim, atpūtas vietas izveide pie skatu torņa, 3 informācijas stendu un 5 marķējuma stabu uzstādīšana, apmeklētāju informēšana un uzskaites nodrošināšana dabas lieguma "Lielupes palienes pļavas" Pils salā, kas ietver apmeklētāju skaitīšanas ierīces uzstādīšanu, veselības takas izveidošana.</p> <p>Ziemeļu apvedceļa posmam ar transporta pārvadu (tilta) pār Lielupi un Driksas upi tehniskās projektēšanas un būvniecības darbi tiks uzsākti 2021.gadā. Veikts ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums un izdots MK rīkojums Nr. 526 (prot. Nr. 49 42, §) "Par Jelgavas pilsētas pašvaldības paredzētās darbības – transporta pārvada (tilta) izbūves pār Lielupi un Driksas upi Jelgavas pilsētā – īstenošanu" (22.10.2019.).</p>

⁸⁵LPS Latvijas pašvaldību savienība, strukturēti dati. 2018.g.

⁸⁶Dabas datu pārvaldības sistēmā "Ozols". 03.04.2020.

⁸⁷Dabas datu pārvaldības sistēmā "Ozols". 03.04.2020.

12. attēls. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, biotopi un reģistrētie aizsargājami koki

ZAĻĀS TERITORIJAS

Kvalitatīvas pilsētvides veidošanā svarīga loma ir labi koptiem un iedzīvotājiem pieejamiem parkiem, skvēriem, iekškvartālu un ielu stādījumiem. Lai veicinātu vides kvalitātes paaugstināšanos pilsētā un aizsargātu dzīvojamo namu kvartālus no piesārņojuma un trokšņiem, jāveido zaļo stādījumu aizsargjoslas gar dzelzceļa un augstas intensitātes autoceļiem, kā arī teritorijām ar paaugstinātu piesārņojuma līmeni (rūpnīcu, ražotņu, autotransporta uzņēmumu, autostāvvietu teritorijas)

Jelgavas teritorijā atrodas 14 parki un skvēri. JPPI "Pilsētsaimniecība" uztur pilsētas zālienu, kura kopējā platība ir 402,24 ha, no tiem 47,24 ha ir parku un izglītības iestāžu teritorijas.⁸⁸

Jelgavas pilsētā ik gadu tiek veikti labiekārtošanas darbi, kuru rezultātā pilsētā palielinās labiekārtoto teritoriju platības (19. tabula).

19. tabula. Skvēru, parku un iekšpagalmu labiekārtošanas darbi, m²/gadā Jelgavas pilsētā⁸⁹

	2014.g.	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	2019.g.
m²/gadā	81430	0*	180	822.59	2850	310,25

Lai uzlabotu pilsētas estētisko vidi, ik gadu pilsētas puķu dobēs tiek iestādītas vairāk nekā 65 800 vasaras puķes. Pilsētā vasarā tiek izvietoti vairāk nekā 120 puķu podi, kas uzstādīti pilsētas apgaismes stabos un 244 zemie podi, kuros tiek iestādītas vairāk nekā 1800 vasaras puķes.⁹⁰ Pilsētā tiek uzstādīti dažādi vides objekti – metāla skulptūra "Ritenis – soliņš", "Puķu koks", "Lietus ļautiņi", "Laika rats" u. c. Ik gadu pilsētā tiek papildināti ielu apstādījumi (2019.g – 21 gab., 2018.g. – 36 gab., 2017.g. – 44 gab., 2016.g-48 gab.).⁹¹

Pašvaldībā no 2015.gada tiek īstenota programma "Jelgavas pilsētas pašvaldības līdzfinansējuma piešķiršana daudzdzīvokļu dzīvojamām mājām piesaistīto zemesgabalu labiekārtošanai", kuras ietvaros tiek saņemts pašvaldības līdzfinansējums rotaļlaukumu izveidei, lietus ūdens novadīšanas sistēmu, brauktvju, ietvju stāvlaukumu vai apgaismojuma būvdarbiem un citiem labiekārtošanas darbiem. Šajā periodā kopumā līdzfinansēta 10 pagalmu labiekārtošana, 6 bērnu rotaļu laukuma ierīkošana un/vai uzlabošana, 7 pagalmos lietus ūdens novadīšanas sistēmu izbūve un/vai uzlabošana, 5 iebraucamo ceļu atjaunošana, 2 autostāvlaukumu ierīkošana, 1 atkritumu konteineru novietošanas laukuma ierīkošana.⁹²

NOVĒRTĒJUMS, KOMENTĀRI

Pārskata periodā Jelgavas pilsētā īstenotas aktivitātes, lai samazinātu antropogēno ietekmi uz dabas lieguma "Lielupes palienes plavas" teritoriju (īstenots projekts "Pils salas infrastruktūras attīstība tūrisma un veselības aktivitāšu veicināšanai Jelgavā" un veikts ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums ziemeļu apvedceļa posmam ar transporta pārvadu (tilta) pār Lielupi un Driksas upi). Tiek veicināta pilsētas vides kvalitātes paaugstināšanās, t.sk. sniegts atbalsts daudzdzīvokļu dzīvojamām mājām piesaistīto zemesgabalu labiekārtošanā.

⁸⁸Jelgavas pilsētas pašvaldības iestāde 'Pilsētsaimniecība', <https://www.pilsetsaimnieciba.lv/infrastruktura/pilsetas-zalas-zonas/>.

⁸⁹Pārskats par Jelgavas pilsētas stratēģisko plānošanas dokumentu īstenošanu 2018.g.

*2016.g. rīkots metu konkurss "Vides mozaika" piecu vides objektu izveidošana skvērā aiz kultūras nama, viens objekts 36 m².

⁹⁰Jelgavas pilsētas pašvaldības iestāde 'Pilsētsaimniecība', <https://www.pilsetsaimnieciba.lv/infrastruktura/pilsetas-zalas-zonas/>.

⁹¹Jelgavas pilsētas pašvaldības publiskie pārskati

⁹²Pašvaldības dati.

1.4.3. ZEME

<p>PLĀNOŠANAS DOKUMENTU/ SIVN UZDEVUMI, PLĀNOTAIS STĀVOKLIS/ NORMATĪVAJOS AKTOS NOTEIKTS</p>	<p>REZULTĀTI, SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS, KOMENTĀRI</p>
<p>PIESĀRŅOTĀS VIETAS</p>	
<p>Pilsētas teritorijā atrodas 73 vietas, kas Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu datu bāzē reģistrētas kā potenciāli piesārņotas. Vislielākā potenciāli piesārņoto vietu koncentrācija ir pilsētas centrālajā daļā un ziemeļaustrumu daļā (AP 36. lpp.)</p>	<p>No 2013.gada "Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu sarakstā" nav mainījies piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu skaits Jelgavas pilsētā. Sarakstā atrodas viena piesārņota vieta – rekultivētā bijusī šķidro toksisko atkritumu izgāztuve "Kosmoss", 73 potenciāli piesārņotas vietas un 11 vietas nav piesārņotas (apzinātas vai pilnībā attīrītas vietas) (13. attēls).⁹³ Pilsētā sakārtota potenciāli piesārņotā vieta - likvidētās un nojauktās Jelgavas cukurfabrikas teritorija.⁹⁴</p> <p>Pašvaldības saistošo noteikumu Nr.17-23 "Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu un grafiskās daļas apstiprināšana" 120. punktā noteikts: "Pirms būvdarbu uzsākšanas piesārņotā vai potenciāli piesārņotā teritorijā jāveic piesārņojuma samazināšanas un kontroles pasākumi atbilstoši plānotajai teritorijas izmantošanai saskaņā ar Valsts vides dienesta reģionālās vides pārvaldes norādījumiem."</p> <p>Pilsētā darbojas pieci A kategorijas piesārņojošās darbības operatori (SIA "ZN METALS", AS "PET Baltija", AS "Latvijas piens", SIA "FORTUM Latvija" un SIA "FORTUM Jelgava"), 57 B kategorijas piesārņojošās darbības operatori un 96 C kategorijas piesārņojošās darbības operatori (14. attēls).⁹⁵</p> <p>Šo uzņēmumu darbība tiek uzraudzīta un kontrolēta normatīvo aktu noteiktajā kārtībā Valsts vides dienestam sadarbojoties ar pašvaldību. Saistībā ar izsniegtajām atļaujām ārkārtas situācijas un piesārņošanas gadījumi nav fiksēti.⁹⁶</p> <p>Pilsētā atrodas vēsturiskas rūpnieciskās teritorijas, kuras daļēji kļuvušas par degradētajām teritorijām, bet ar ES fondu atbalstu pašvaldība sakārto un attīsta transporta un inženiertehnisko infrastruktūru šajās industriālajās teritorijās, līdz ar to veicinot uzņēmējdarbības vides sakārtošanu un radot priekšnosacījumus agrāko ražošanas objektu un degradēto teritoriju atjaunošanai. Sadarbībā ar Ozolnieku novada pašvaldību veiksmīgi risināta Rubeņu ceļa industriālās zonas inženiertehniskās infrastruktūras attīstība, savukārt, sadarbībā ar uzņēmējiem plānots sakārtot Smiltnieku un Graudu ielas tehnisko infrastruktūru. 2018.gadā uzsākta industriālas degradētās teritorijas revitalizācija pie Lielupes, kvartālā starp Garozas, Prohorova un Neretas ielām.⁹⁷</p>

⁹³LVGMC "Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs".

⁹⁴Pašvaldības informācija.

⁹⁵Zemgales reģionālā vides pārvalde, 22.04.2020.

⁹⁶Pašvaldības informācija.

⁹⁷Jelgavas pilsētas attīstības programma 2014.-2020. Investīciju plāns. Aktualizēts 18.06.2020.

Avots:
- Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs
(Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs)

APZĪMĒJUMI:

Piesārņotās vietas:

- 1 Šķidro toksisko atkritumu izgāztuve
- 2. ceļu pārvaldes tehnikas novietne
- 3 A/S „Latvijas dzelzceļš” Dzelzceļa remonta serviss, Jelgavas nodāja
- 4 AS "Rital»
- 5 AS "Zemgales piens" katlu māja
- 6 ATK-19
- 7 Augu slimību laboratorija
- 8 Autobusu parks
- 9 Autoserviss
- 10 Autotransporta uzņēmums
- 11 Bijusī PSRS armijas teritorija - karaspēka daļa
- 12 Bijušais DUS "Zemgales nafta"
- 13 Bitumena bāze
- 14 Būvmateriālu kombināts
- 15 CRBP-2 ražošanas bāze
- 16 Dārzniecība "Miezīte»
- 17 Degvielas uzpildes stacija
- 18 DET lauku tīklu ražošanas bāze
- 19 DET tehniskā bāze
- 20 DUS "Astarte nafta»
- 21 DUS "Dinaz»
- 22 DUS "K Degviela»
- 23 DUS "Lukoil»
- 24 DUS "Neste»
- 25 DUS "CIRCLE-K»
- 26 Dzelzceļa mašīnu stacija

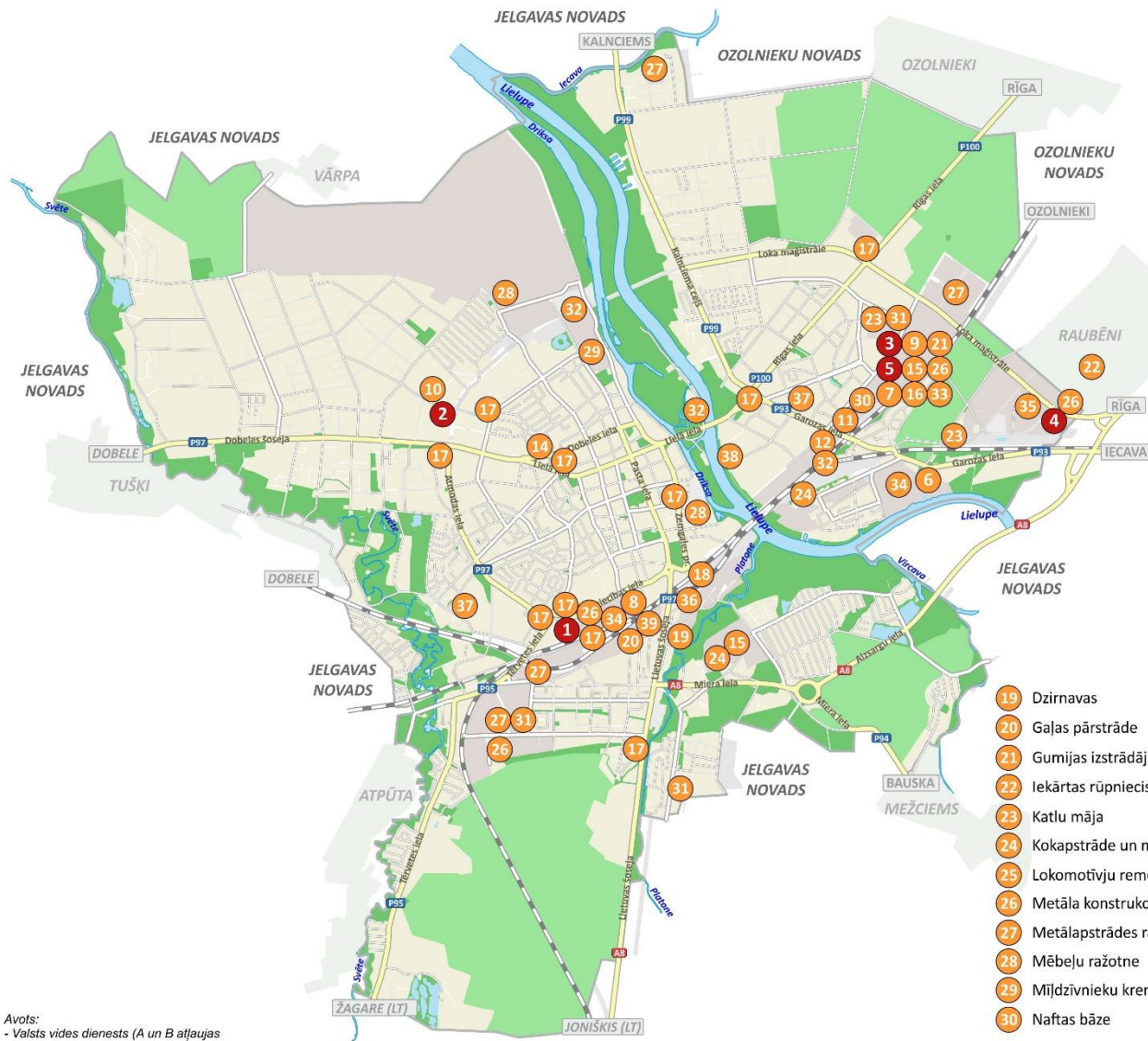
- 27 Enerģoceltnieks
- 28 Galantērijas fabrika "Lielupe»
- 29 Gaļas kombināts
- 30 Garāžu kooperatīvs
- 31 Izgāztuve
- 32 Jelgavas cietums
- 33 Jelgavas cukurfabrikā
- 34 Jelgavas dzelzceļa stacija
- 35 Jelgavas dzirnavas
- 36 Jelgavas Maiznieka katlu māja
- 37 Jelgavas mašīnbūves rūpnīca
- 38 Jelgavas mašīnbūves rūpnīcas filiāle
- 39 Jelgavas Zieds
- 40 Katlu māja
- 41 KULK ražošanas bāze
- 42 Ķīmiskā tīrītava
- 43 Latvijas Keramikā
- 44 Lauksaimniecības mašīnu rūpnīca
- 45 Lauktehnika
- 46 Lidlauks
- 47 Latvijas Lauksaimniecības Universitātes dārzniecība
- 48 Latvijas Lauksaimniecības Universitātes tehnisko apkopju punkts
- 49 Lokomotīvu depo
- 50 Mehāniskais ceļš
- 51 Metālapstrādes ceļš
- 52 Mikroautobusu rūpnīca "RAF»
- 53 Naftas bāze "Danforts»

- 54 Notekūdeņu attīrīšanas iekārta
- 55 OC-78/1 noliktavas
- 56 Pansionāta "Jelgava" katlu māja
- 57 Piestātne
- 58 Plastmasas izstrādājumu ražotne
- 59 Preču stacija
- 60 SIA "Ārods" siltumnīcas
- 61 SIA "Signum" ceļa zīmju ražotne
- 62 SIA "AUTOHIM" auto ķīmijas ražotne

- 63 SIA „EIBE” mēbeļu ražošana
- 64 SIA Ceļu būvniecības sabiedrība „IGATE”, asfaltbetona rūpnīca
- 65 SIA "MADARA" ražošanas iecirknis
- 66 SIA "OAK", kokapstrāde un mēbeļu ražošana
- 67 SIA "Stram", metālu gultu ražošana un apstrāde
- 68 SPK ķīmiskā tīrītava
- 69 Šauļu rampa
- 70 Tipogrāfija

- 71 UBAK Jelgavas bāze
- 72 V/U "Latsēklas"
- 73 VAS "Latvijas dzelzceļš" kravu pārvadājumu pārvaldes Rīgas ekspluatācijas iecirknis
- 74 VAS "Latvijas dzelzceļš" Nekustamā īpašuma pārvaldes Jelgavas būvju un teritoriju apsaimniekošanas iecirknis (BTAI-3)
- 75 Zemgales kurināmais
- 76 Zemgales metāls
- 77 Zemessardzes 52. bataljons, Aizsardzības ministrijas valdījuma objekts

13. attēls. Piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas Jelgavas pilsētā

Avots:
- Valsts vides dienests (A un B atļaujas
piesārņojošo darbību veicēji)

APZĪMĒJUMI:

**A kategorijas piesārņojošās
darbības veicēji (pēc iekārtas veida):**

- 1 Biokurināmā koģenerācijas stacija
- 2 Katlu māja
- 3 Metālu izstrādājumu galvanizācija
- 4 Piena pārstrāde un ražotne
- 5 Plastmasas atkritumu pārstrāde un otrreizējo izejvielu ražotne

**B kategorijas piesārņojošās
darbības veicēji (pēc iekārtas veida):**

- 6 Akmeņogļu, koksnes un koksnes granulų uzglabāšana, sagatavošana, pārstrāde
- 7 Asfalta ražotne
- 8 Atkritumu pārkraušanas stacija
- 9 Atkritumu pieņemšanas punkts
- 10 Atkritumu šķirošanas un pārkraušanas centrs
- 11 Autoķīmijas ražotne
- 12 Automašīnu remonta uzņēmums
- 13 Atkritumu pieņemšanas punkts
- 14 Ādu mīcēšanas un apstrādes ražotne
- 15 Betona ražotne
- 16 Bīstamo atkritumu uzglabāšanas vieta
- 17 Degvielas un gāzes uzpildes stacija
- 18 Dzelzceļa (Jelgavas) stacija
- 19 Dzirnava
- 20 Gaļas pārstrāde
- 21 Gumijas izstrādājumu ražotne
- 22 Iekārtas rūpnieciskai metālu apstrādei
- 23 Katlu māja
- 24 Kokapstrāde un mēbeļu ražotne
- 25 Lokomotīvu remonta centrs
- 26 Metāla konstrukciju ražotne
- 27 Metālapstrādes ražotne/uzņēmums
- 28 Mēbeļu ražotne
- 29 Mīļdzīvnieku krematorija
- 30 Naftas bāze
- 31 Nolietoto transportlīdzekļu apstrādes uzņēmums
- 32 Notekūdeņu attīrīšanas iekārta
- 33 Plastmasas atkritumu apstrādes iekārta un atkritumu uzglabāšanas laukums
- 34 Plastmasas atkritumu pārstrāde/pārstrādes ražotne
- 35 Plastmasas cauruļu ražotne
- 36 Rapša un graudu pirmapstrādes un uzglabāšanas komplekss
- 37 Slimnīca
- 38 Tīrīšanas līdzekļu un kosmētikas produktu ražotne
- 39 Valsts autoceļu uzturēšanai nepieciešamo materiālu uzglabāšana un sāls maisījuma gatavošana

14. attēls. A un B kategorijas piesārņojošo darbību veicēju iekārtas Jelgavas pilsētā⁹⁸

⁹⁸Valsts vides dienesta Zemgales reģionālās vides pārvaldes dati, 22.04.2020.

ĀTKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA

Atkritumu poligonā "Brakšķi" tiek apglabāti 43% no kopējā atkritumu apjoma (57% tiek šķiroti).
AP Investīciju plāns (9.lpp.)

Atkritumu apsaimniekošanu Jelgavas pilsētā veic SIA "Zemgales EKO" un pilsētā darbojas trīs dalīto atkritumu savākšanas laukumi – Salnas ielā 20, Paula Lejiņa ielā 6 un Ganību ielā 84. Uzņēmums 2016.gadā saņēma apbalvojumu "Zaļās izcilības balva" (atkritumu apsaimniekošanas jomā par dalīto atkritumu savākšanas laukumu P.Lejiņa ielā 6 un Salnas ielā 20, Jelgavā, darbību).

Iedzīvotāji pilsētā bez maksas var nodot papīru, plastmasu (PET pudeles, plēves iepakojumu, sadzīves ķīmijas un kosmētikas plastmasas pudeles, big bag maisus u. c.), stiklu, metālu, elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumus, luminiscētās lampas un dārza atkritumus. Organiskos atkritumus Jelgavas iedzīvotāji var nodot atkritumu apsaimniekotājam vai nogādāt uz diviem dalīto atkritumu vākšanas punktiem pilsētā (Salnas ielā 20, Paula Lejiņa ielā 6 vai Ganību ielā 84). Par noteiktu samaksu dalīto atkritumu vākšanas laukumos pieņem arī vieglo automašīnu nolietotās riepas. Pilsētā izveidoti vairāk kā 100 dalītās atkritumu vākšanas punkti, kuros iedzīvotāji var bez maksas nodot šķirotos atkritumus (15. attēls).

Sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Jelgavas pilsētā veic SIA "Jelgavas komunālie pakalpojumi". Bez sadzīves atkritumu konteineriem, uzņēmums piedāvā māsaimniecībām pakalpojumu bezmaksas savākt izlietotā papīra, kartona, plastmasas, metāla iepakojuma, makulatūru un stiklu, piedāvājot konteinerus, kurus novietot māsaimniecības īpašumā.

2019.gadā Jelgavas pašvaldībā savāktas 24675,62 tonnas atkritumu, pēdējos gados lielākais savāktais atkritumu daudzums pilsētā bija 2018.gadā – 25450,9 t. Pilsētā samazinās nešķirotu sadzīves atkritumu apjoms. Tiek nodots lielāks apjoms bioloģiski noārdāmo atkritumu, nolietotas riepas, stikls un stikla iepakojums, papīra un kartona iepakojums u. c. (20. tabula).

20. tabula. Savāktais atkritumu daudzums (t) Jelgavas pilsētas pašvaldībā⁹⁹

	2016.g.	2017.g.	2018.g.	2019.g.*
Bioloģiski noārdāmi atkritumi	585.78	885.35	918	767.14
Koksne, kas neatbilst 200137 klasei	563.8	303.04	370.3	72.08
Luminiscētās spuldzes un citi dzīvsudrabu saturoši atkritumi	3.02	-	3	3.28
Metāla iepakojums	2.44	3.9	2.41	1.81
Metāli	78.44	12.11	9.6	6.61
Nederīgas iekārtas, kuras satur citus bīstamus komponentus, nevis 160209, 160210, 160211 un 160212 klasē minētos	66.35		71.48	96.55
Nešķiroti sadzīves atkritumi	22536.38	21644.39	21675.41	20729.36
Nolietotas riepas	43.84	82.5	188.78	67.96
Papīrs un kartons	38.36	34.74	26.63	18.74
Plastmasa	38.11	15.74	-	
Plastmasas iepakojums	-	-	4.6	2.16
Stikla iepakojums	103.34	343.7	375.02	477.81

⁹⁹LVGMC pārskats "3-Atkritumi".* Dati par 2019.gadu varbūt nepilnīgi.

Stikls	32.66	382.92	400.08	399.26
Ielu tīrīšanas atkritumi	-	180.2	87.16	23.56
Jauktais iepakojums	-	667.83	900.8	1444.4
Papīra un kartona iepakojums	-	419.59	414.24	461.41
Azbestu saturoši būvmateriāli		-	2.26	
Baterijas un akumulatori, kuri ir iekļauti 160601, 160202 vai 160203 klasē, un nešķirotas baterijas un akumulatori, kuri satur minētās baterijas un akumulatorus	-	-	1.13	0.95
Koka iepakojums	-	-	-	102.54
Kopā	24092.52	24976.01	25450.9	24675.62

2018.gadā tika izstrādātas septiņas animētas infografikas, t.sk. "Atkritumu šķirošana un apsaimniekošana Jelgavā". Šķirotu atkritumu īpatsvars Jelgavas pilsētā 2019.gadā - 60% (21. tabula).

21. tabula. Šķirotu atkritumu apjoma īpatsvars Jelgavas pilsētā, %¹⁰⁰

	2014.g.	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	2019.g.
Īpatsvars %	14%	11%	66%	62%	60%	60%

Dalītajā atkritumu apsaimniekošanā pilsētā tiek pilnībā iesaistītas visas daudzdzīvokļu ēku mājsaimniecības un individuālo dzīvojamo ēku mājsaimniecības (22. tabula).

22. tabula. Dalītajā atkritumu apsaimniekošanā iesaistīto mājsaimniecību īpatsvars Jelgavas pilsētā, %¹⁰¹

	2014.g.	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	2019.g.
Īpatsvars %	N/D	N/D	100% daudzdzīvokļu ēku mājsaimniecības 94,4% individuālo dzīvojamo ēku mājsaimniecības	100% daudzdzīvokļu ēku mājsaimniecības 100% individuālo dzīvojamo ēku mājsaimniecības	100% daudzdzīvokļu ēku mājsaimniecības 100% individuālo dzīvojamo ēku mājsaimniecības	100% daudzdzīvokļu ēku mājsaimniecības 100% individuālo dzīvojamo ēku mājsaimniecības

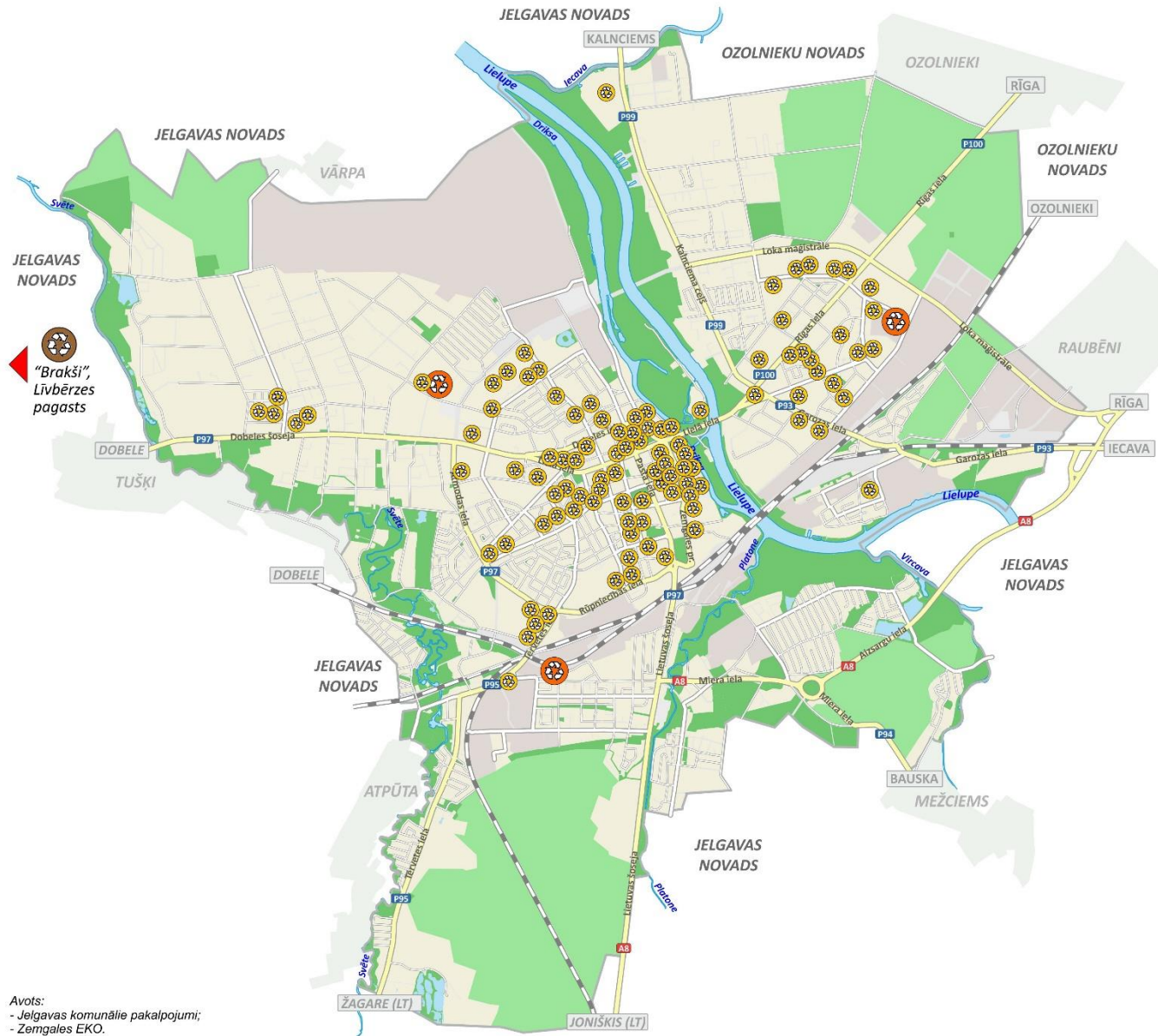
Pilsētā īstenojot aktivitātes atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstībai, tiek veicināta efektīvas atkritumu apsaimniekošanas sistēmas izveidošana, kā arī dalītas atkritumu savākšanas sistēmas pilnveidošana. Lai samazinātu kopējo radīto atkritumu daudzumu, t.sk. nešķirotu atkritumu apjomu, jāturpina pilnveidot iedzīvotāju zināšanas par atkritumu šķirošanu un nodošanu pārstrādei, kā arī par videi draudzīgāku materiālu izmantošanu ikdienā un iespējām samazināt radīto atkritumu apjomu mājsaimniecībās.

¹⁰⁰Pārskats par Jelgavas pilsētas stratēģisko plānošanas dokumentu īstenošanu 2018.g.

*2016.g. rīkots metu konkurss "Vides mozaika" piecu vides objektu izveidošana skvērā aiz kultūras nama, viens objekts 36 m².

¹⁰¹Pārskats par Jelgavas pilsētas stratēģisko plānošanas dokumentu īstenošanu 2018.g.

*2016.g. rīkots metu konkurss "Vides mozaika" piecu vides objektu izveidošana skvērā aiz kultūras nama, viens objekts 36 m².

Avots:
 - Jelgavas komunālie pakalpojumi;
 - Zemgales EKO.

APZĪMĒJUMI:

- Šķirošanas stacija un poligons "Brakši»
- Atkritumu savākšanas laukums
- Dalīto atkritumu vākšanas punkts

15. attēls. Atkritumu šķirošanas infrastruktūra Jelgavas pilsētā

INVAZĪVO AUGU TERITORIJAS

Jelgavas pilsētā astoņās zemes vienībās reģistrētas Sosnovska latvāņu invadētās platības, 2009.gadā – 2 teritorijas 0,05 ha platībā, bet 2019.gadā – 6 teritorijas 1,75 ha platībā. Plašākās teritorijas pilsētā atrodas starp Krasta ielu un Peldu ielu (16. attēls).¹⁰²

Jelgavas pilsētas pašvaldības iestāde "Pilsētsaimniecība" veic pašvaldības teritoriju uzturēšanu, t.sk. katru gadu apkopo un sūta informāciju Valsts augu aizsardzības dienestam par Jelgavas pilsētā apzinātajām latvāņu augšanas vietām, kā arī organizē teritoriju pļaušanu. Latvāņu apkarošanai pilsētas teritorijā izmanto ziedu čemura nogriešanu un nopļaušanu ar traktorvilkmes vai ar rokām darbināmu tehniku.¹⁰³

16. attēls. Reģistrētās latvāņu invadētās teritorijas Jelgavas pilsētā

¹⁰²Valsts augu aizsardzības dienests, www.vaad.gov.lv. 02.04.2020.

¹⁰³Jelgavas pilsētas pašvaldības iestādes "Pilsētsaimniecība" informācija.

NOVĒRTĒJUMS, KOMENTĀRI

Nav konstatēts, ka plānošanas dokumentu īstenošana būtu radījusi negatīvu ietekmi uz zemes resursiem Jelgavas pilsētā.

No 2013.gada "Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu sarakstā" nav mainījies Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra datu bāzē uzrādīto piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu skaits Jelgavas pilsētā, kas norāda uz to, ka nepieciešama saraksta pārskatīšana un aktualizēšana, jo, piemēram, ir sakārtota piesārņotā vieta - bīstamo atkritumu izgāztuve "Kosmoss" un likvidētās un nojauktās Jelgavas cukurfabrikas teritorija.

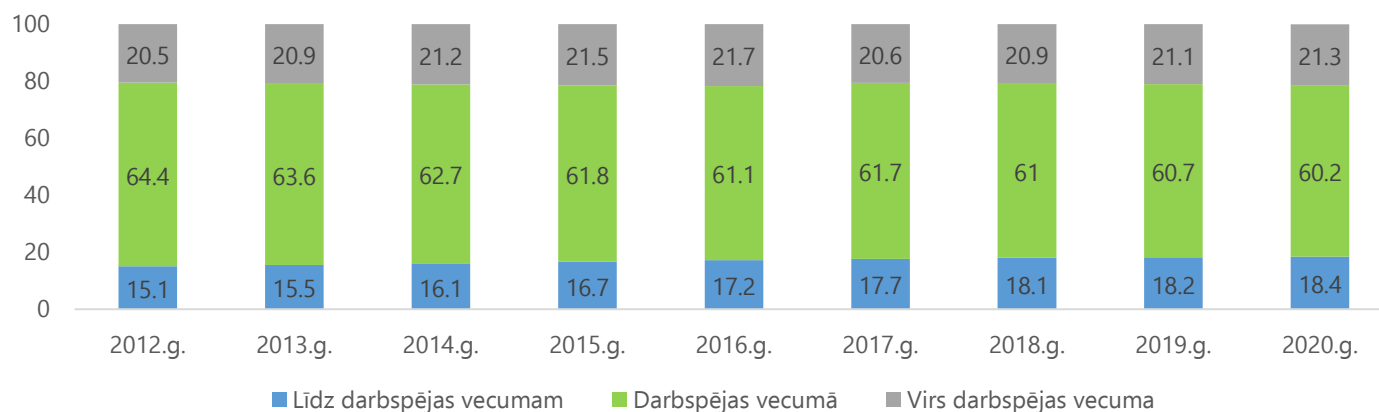
Ar ES fondu atbalstu pašvaldība sakārto un attīsta transporta un inženiertehnisko infrastruktūru degradētās industriālajās teritorijās pilsētā, līdz ar to veicinot uzņēmējdarbības vides sakārtošanu un radot priekšnosacījumus agrāko ražošanas objektu un degradēto teritoriju atjaunošanai.

Atkritumu saimniecība plānošanas dokumentu īstenošanas laikā attīstījies un atstāj būtisku pozitīvu ietekmi uz vidi. Ņemot vērā to, ka ir jau izveidota atkritumu šķirošanas sistēma, kā arī 100% daudzdzīvokļu ēku māsaimniecības un 100% individuālo dzīvojamo ēku māsaimniecības var iesaistīties dalītajā atkritumu apsaimniekošanā, bet svarīgi ir veicināt šķiroto atkritumu īpatsvara palielināšanos pilsētā, kas 2019.gadā sastādīja – 60%. Nepieciešams veikt iedzīvotāju izglītošanas pasākumus par atkritumu šķirošanu un samazināšanu, kā arī jāuzlabo atkritumu apsaimniekotāju sniegto pakalpojumu kvalitāte un piedāvājums.

2.2. SOCIĀLEKONOMISKIE FAKTORI

PLĀNOŠANAS DOKUMENTU/ SIVN UZDEVUMI, PLĀNOTAIS STĀVOKLIS/ NORMATĪVAJOS AKTOS NOTEIKTS	REZULTĀTI, SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS, KOMENTĀRI																																																																	
<p>Jelgavas iedzīvotāju skaita izmaiņas ir cieši saistītas ar kopējiem demogrāfiskajiem procesiem valstī. Lielais emigrācijas vilnis iedzīvotāju skaitu ietekmē būtiskāk nekā negatīvais dabiskais pieaugums. Līdz ar to, pieaugot Jelgavas iedzīvotāju skaitam, tas notiktu uz citu Latvijas teritoriju rēķina, jo iedzīvotāju migrācijas saldo Latvijā tuvākajos gados vēl aizvien būs negatīvs (AP, pašreizējās situācijas raksturojums, 12.lpp.)</p>	<p>Līdz 2019.gadam Jelgavas pilsētā iedzīvotāju skaits apskatītajā periodā no 2012.gada samazinājās, bet 2020.gada sākumā vērojams iedzīvotāju skaita pieaugums, ko veicinājis pozitīvais migrācijas saldo, arī dabiskā pieauguma negatīvais rādītājs 2019.gadā samazinājies aptuveni trīs reizes, salīdzinot ar 2018.gadu (23. tabula).</p> <p style="text-align: right;">23. tabula. Iedzīvotāju skaits un tā izmaiņas Jelgavas pilsētā¹⁰⁴</p> <table border="1" data-bbox="558 553 1974 987"> <thead> <tr> <th>Gads</th> <th>Iedzīvotāju skaits gada sākumā</th> <th>Gada vidējais iedzīvotāju skaits</th> <th>Dabiskais pieaugums</th> <th>Migrācijas saldo</th> <th>Iedzīvotāju skaita izmaiņas</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2012.g.</td> <td>58 332</td> <td>58 053</td> <td>-25</td> <td>-534</td> <td>-559</td> </tr> <tr> <td>2013.g.</td> <td>57 773</td> <td>57 553</td> <td>-32</td> <td>-409</td> <td>-441</td> </tr> <tr> <td>2014.g.</td> <td>57 332</td> <td>57 256</td> <td>45</td> <td>-197</td> <td>-152</td> </tr> <tr> <td>2015.g.</td> <td>57 180</td> <td>57 117</td> <td>-88</td> <td>-39</td> <td>-127</td> </tr> <tr> <td>2016.g.</td> <td>57 053</td> <td>56 898</td> <td>-41</td> <td>-269</td> <td>-310</td> </tr> <tr> <td>2017.g.</td> <td>56 743</td> <td>56 563</td> <td>12</td> <td>-372</td> <td>-360</td> </tr> <tr> <td>2018.g.</td> <td>56 383</td> <td>56 178</td> <td>-179</td> <td>-232</td> <td>-411</td> </tr> <tr> <td>2019.g.</td> <td>55 972</td> <td>56 017</td> <td>-54</td> <td>144</td> <td>90</td> </tr> <tr> <td>2020.g.</td> <td>56 062</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table> <p>Jelgavas pilsētā iedzīvotāju īpatsvars līdz darbības vecumam pēdējos gados ir svārstīgs, bet robežās no 20,5% līdz 21,7%. 2020.gada sākumā iedzīvotāju īpatsvars līdz darbības vecumam pilsētā sastādīja 21,3%. Iedzīvotāju īpatsvars darbības vecumā samazinās, 2012.gadā – 64,4%, bet 2020.gada sākumā – 60,2%. Pilsētā pieaug iedzīvotāju īpatsvars virs darbības vecuma, 2012.gadā – 15,1%, bet 2020.gada sākumā – 18,4% (17. attēls).</p>						Gads	Iedzīvotāju skaits gada sākumā	Gada vidējais iedzīvotāju skaits	Dabiskais pieaugums	Migrācijas saldo	Iedzīvotāju skaita izmaiņas	2012.g.	58 332	58 053	-25	-534	-559	2013.g.	57 773	57 553	-32	-409	-441	2014.g.	57 332	57 256	45	-197	-152	2015.g.	57 180	57 117	-88	-39	-127	2016.g.	57 053	56 898	-41	-269	-310	2017.g.	56 743	56 563	12	-372	-360	2018.g.	56 383	56 178	-179	-232	-411	2019.g.	55 972	56 017	-54	144	90	2020.g.	56 062	-	-	-	-
Gads	Iedzīvotāju skaits gada sākumā	Gada vidējais iedzīvotāju skaits	Dabiskais pieaugums	Migrācijas saldo	Iedzīvotāju skaita izmaiņas																																																													
2012.g.	58 332	58 053	-25	-534	-559																																																													
2013.g.	57 773	57 553	-32	-409	-441																																																													
2014.g.	57 332	57 256	45	-197	-152																																																													
2015.g.	57 180	57 117	-88	-39	-127																																																													
2016.g.	57 053	56 898	-41	-269	-310																																																													
2017.g.	56 743	56 563	12	-372	-360																																																													
2018.g.	56 383	56 178	-179	-232	-411																																																													
2019.g.	55 972	56 017	-54	144	90																																																													
2020.g.	56 062	-	-	-	-																																																													

¹⁰⁴ Iedzīvotāju skaits un tā izmaiņas statistiskajos reģionos, republikas pilsētās, novadu pilsētās un novados, Centrālās statistikas pārvalde, www.csb.gov.lv.

17. attēls. Iedzīvotāju skaits pēc darbības grupas gada sākumā Jelgavas pilsētā¹⁰⁵

Veselības aprūpes pakalpojumus Jelgavas pilsētā nodrošina SIA "Jelgavas poliklīnika", SIA "Jelgavas pilsētas slimnīca", vairāki medicīnas centri, zobārstniecības prakses, ģimenes ārstu prakses u. c.

2019.gadā Jelgavas pilsētā bija 33,4 ārsti uz 10 000 iedzīvotāju un strādāja 187 ārstniecības personas (24. tabula). 2019.gadā pilsētā visvairāk samazinājies medicīnas māsu skaits¹⁰⁶.

24. tabula. Ārstniecības personu skaits Jelgavas pilsētā 2012. – 2019.gadam¹⁰⁷

Teritorija		2012.g.	2013.g.	2014.g.	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	2019.g.
Jelgava	Ārstu skaits	182	188	133	188	188	184	192	187
	uz 10 000 iedzīvotāju	31.5	32.8	23.3	33.0	33.1	32.6	34.3	33.4
Latvijā	uz 10 000 iedzīvotāju	32.5	34.8	34.7	34.7	34.8	34.6	34.2	32.8

Trūcīgo ģimeņu un personu skaits Jelgavas pilsētā pēdējos gados samazinās, 2014.gadā - 1252 trūcīgās ģimenes, bet 2019.gadā – 361. Trūcīgās personas statuss 2014.gadā – 2787, bet 2019.gadā – 575 (25. tabula). To varētu būt veicinājuši bezdarba līmeņa samazināšanās pilsētā un darba samaksas pieaugums.¹⁰⁸

¹⁰⁵Iedzīvotāju skaits un tā izmaiņas statistiskajos reģionos, republikas pilsētās, novadu pilsētās un novados, Centrālās statistikas pārvalde, www.csb.gov.lv.

¹⁰⁶Veselības statistikas datubāze. <https://statistika.spkc.gov.lv/18.08.2020>.

¹⁰⁷Veselības statistikas datubāze. <https://statistika.spkc.gov.lv/18.08.2020>.

¹⁰⁸Jelgavas pilsētas pašvaldības 2018.gada publiskais pārskats.

25. tabula. Trūcīgo ģimeņu un personu skaits Jelgavas pilsētā¹⁰⁹

	2014.g.	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	2019.g.
Trūcīgās ģimenes	1252	933	665	563	452	361
Trūcīgās personas	2787	1965	1323	1058	811	575

Lai gan Jelgavas pilsētā tiek īstenotas aktivitātes, lai uzlabotu transporta infrastruktūru un satiksmes drošību, saistībā ar transporta līdzekļu skaita un satiksmes intensitātes pieaugumu, pēdējos gados ceļu satiksmes negadījumu skaits pilsētā pieaug, lielākais negadījumu skaits ar cietušajiem bija 2014., 2016. un 2018.gadā. 2019.gadā vidēji uz 1000 iedzīvotājiem Latvijā bija 10,9 ceļu satiksmes negadījumi, bet Jelgavas pilsētā nedaudz mazāk kā vidēji Latvijā – 10,4. Bojā gājušo skaits kopš 2015.gadā ir samazinājies, bet ievainoto, t.sk. smagi ievainoto skaits ir svārstīgs (26. tabula).

26. tabula. Ceļu satiksmes negadījumu sadalījums Jelgavas pilsētā¹¹⁰

Gads	CSNg (kopā)	CSNg ar cietušajiem	Gājuši bojā	Ievainoti	T.sk. smagi ievainoti
2012.g.	420	70	2	100	1
2013.g.	434	72	5	75	2
2014.g.	451	90	4	97	4
2015.g.	472	72	1	84	3
2016.g.	542	87	2	101	2
2017.g.	529	68	1	77	3
2018.g.	574	87	2	100	3
2019.g.	584	81	0	98	6

Jelgavas pilsētas pašvaldības teritorijā 2019.gadā bija 42 izglītības iestādes - 21 pirmsskolas izglītības iestādes, 13 vispārējās pamatzglītības un vidējās izglītības iestādes, 3 profesionālās izglītības iestādes, 4 profesionālās ievirzes izglītības iestādes, 1 interešu izglītības iestāde.¹¹¹

Izglītojamo skaits pilsētā pieaug pirmsskolas izglītības iestādēs, kā arī skolēnu skaits pieaug arī vispārīzglītojošajās dienas skolās, bet 2019.gadā vērojams skolēnu skaita neliels samazinājums (27. tabula).

27. tabula. Izglītojamo skaits izglītības iestādēs Jelgavas pilsētā¹¹²

	2014.g.	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	2019.g.
Bērnu skaits pirmsskolas izglītības iestādēs	2926	3039	3048	3293	3345	3345
Skolēnu skaits vispārīzglītojošās dienas skolās	6634	6929	6982	7021	7036	7011

Kultūras pasākumu skaits kopumā pilsētā pēdējos gados pieaudzis (izņemot 2015.g.), 2019.gadā pilsētā notika 353 kultūras pasākumi. Augstākais kultūras pasākumu apmeklētāju skaits pilsētā pēdējos gados bija 2018.gadā, kad kultūras pasākumus pilsētā apmeklēja 531 719 apmeklētāju (28. tabula) un Jelgavā tika rīkoti vairāki valsts nozīmes kultūras pasākumi par godu

Latvijas simtgadei. Vieni no apmeklētākajiem pasākumiem pilsētā ir "Starptautiskais ledus skulptūru festivāls Jelgavā" un "Jelgavas pilsētas svētki".

28. tabula. Kultūras pasākumu un apmeklētāju skaits Jelgavas pilsētā¹¹³

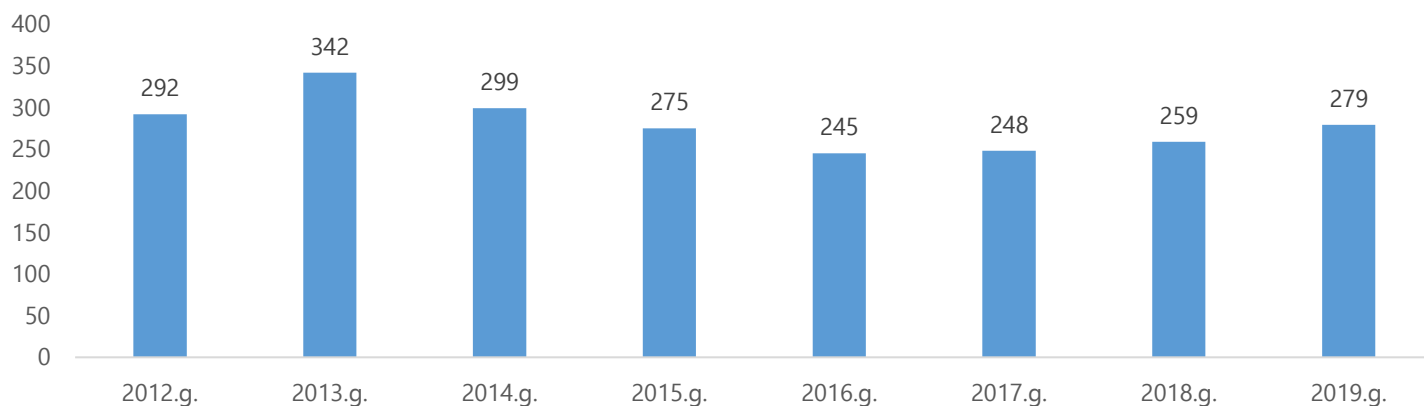
	2014.g.	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.	2019.g.
Kultūras pasākumu apmeklētāju skaits	325 356	477 271	401 018	506 580	531 719	442 454
Kultūras pasākumu skaits	324	295	316	337	346	353

2.3. EKONOMISKIE FAKTORI

Tautsaimniecības attīstība

Pilsētas ekonomiskā izaugsme, iedzīvotāju labklājības līmeņa pieaugums un kvalitatīvas dzīves vides attīstība ir cieši saistīta ar uzņēmējdarbības jomu. Attīstoties dažādām uzņēmējdarbības nozarēm, veidojas pieprasījums pēc infrastruktūras attīstības un daudzveidīgiem pakalpojumiem.

Uzņēmumu reģistrā reģistrēto subjektu skaits Jelgavas pilsētā pēdējos gados viszemākais bija 2016.gadā, kad tika reģistrēti – 245 subjekti, bet no 2017.gada vērojams reģistrēto subjektu pieaugums, 2019.gadā sasniedzot – 279 (18. attēls).

18. attēls. Subjektu reģistrācijas dinamika Jelgavas pilsētā Uzņēmumu Reģistra reģistros¹¹⁴

Pēc aktīvo uzņēmumu skaita sadalījuma pa darbības veidiem 2012.gadā Jelgavas pilsētā dominēja uzņēmumi, kas nodarbojās ar kravu pārvadājumiem pa autoceļiem (146), automobiļu apkope un remonts (92), uzskaites, grāmatvedības, audita un revīzijas

¹⁰⁹Jelgavas pilsētas pašvaldības 2019.gada publiskais pārskats.

¹¹⁰Ceļu satiksmes drošības direkcija, statistika. www.csdd.lv

¹¹¹Jelgavas pilsētas pašvaldības 2019.gada publiskais pārskats.

¹¹²Pārskats par Jelgavas pilsētas stratēģisko plānošanas dokumentu īstenošanu 2018.g.

¹¹³Jelgavas pilsētas pašvaldības 2019.gada publiskais pārskats.

¹¹⁴Lursoft statistika, Subjektu reģistrācijas dinamika Uzņēmumu Reģistra reģistros sadalījumā pa to tiesiskajām formām.

pakalpojumi; konsultēšana nodokļu jautājumos (85), dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība (84). 2019.gadā pēc darbības veida pilsētā dominēja jau dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecības uzņēmumi (187), kravu pārvadājumi pa autoceļiem (171), automobiļu apkope un remonts (147), sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana (122).¹¹⁵

Lielākais industriālais parks SIA "NP Jelgavas biznesa parks" atrodas Aviācijas ielā 18, kurā savu darbību veic 16 uzņēmēji.¹¹⁶

2019.gadā uzņēmumi ar lielāko apgrozījumu Jelgavas pilsētā¹¹⁷:

- ✓ SIA "Elagro Trade" – 158 933 237 eiro (graudu, sēklu, neapstrādātas tabakas un lopbarības vairumtirdzniecība);
- ✓ SIA "Agerona" - 90 035 867 eiro (graudu, sēklu, neapstrādātas tabakas un lopbarības vairumtirdzniecība);
- ✓ AS "PET Baltija" – 37 221 70 eiro (citu plastmasas izstrādājumu ražošana);
- ✓ SIA "AKG THERMOTECHNIK LETTLAND" – 33 047 007 eiro (detalju un piederumu ražošana mehāniskajiem transportlīdzekļiem);
- ✓ SIA "Piena Partneri"- 24 616 871 eiro (piena, piena produktu, olu un pārtikas tauku un eļļu vairumtirdzniecība).

Ārvalstu ieguldījumi Latvijā reģistrēto uzņēmumu pamatkapitālos sadalījumā pa nozarēm Jelgavas pilsētā vislielākos ieguldījumus snieguši – elektroenerģijas ražošanā, būvniecības projektu izstrādāšanā, plastmasas plātņu, lokšņu, cauruļu un profilu ražošanā, piena pārstrādē un siera ražošanā, kakao, šokolādes, konfekšu un citu cukuroto konditorejas izstrādājumu ražošanā u. c.¹¹⁸

Jelgavas pilsētā dominē komercsabiedrības, kuru skaits ik gadu pieaug un fiziskas personas - saimnieciskās darbības veicējas, kuru skaits ik gadu ir bijis svārstīgs (29. tab.).

29. tabula. Ekonomiski aktīvi uzņēmumi Jelgavas pilsētā¹¹⁹

	Fiziskas personas - saimnieciskās darbības veicējas	Zemnieku un zvejnieku saimniecības	Individuālie komersanti	Komersabiedrības (tirgus sektors)	Fondi, nodibinājumi un biedrības (tirgus sektors)	Komersabiedrības (ārpus tirgus sektors)	Fondi, nodibinājumi un biedrības (ārpus tirgus sektors)	Valsts budžeta iestādes	Pašvaldību budžeta iestādes
2013.g.	1 133	18	287	1 825	-	5	252	4	19
2014.g.	1 257	17	271	1 936	-	5	271	4	18
2015.g.	1 346	14	257	2 071	24	5	260	4	18
2016.g.	1 630	14	251	2 108	29	5	254	4	19
2017.g.	1 508	11	223	2 137	30	5	234	4	19
2018.g.	1 365	11	210	2 209	24	5	256	4	19

¹¹⁵Lursoft statistika, aktīvo uzņēmumu skaits sadalījumā pa darbības veidiem.

¹¹⁶Nodarbinātības valsts aģentūra. Darba un sadzīves apstākļi. www.nva.gov.lv

¹¹⁷Lursoft statistika, uzņēmumi ar lielāko gada apgrozījumu. 18.08.2020.

¹¹⁸Lursoft statistika, ārvalstu ieguldījumi Latvijā reģistrēto uzņēmumu pamatkapitālos sadalījumā pa nozarēm.

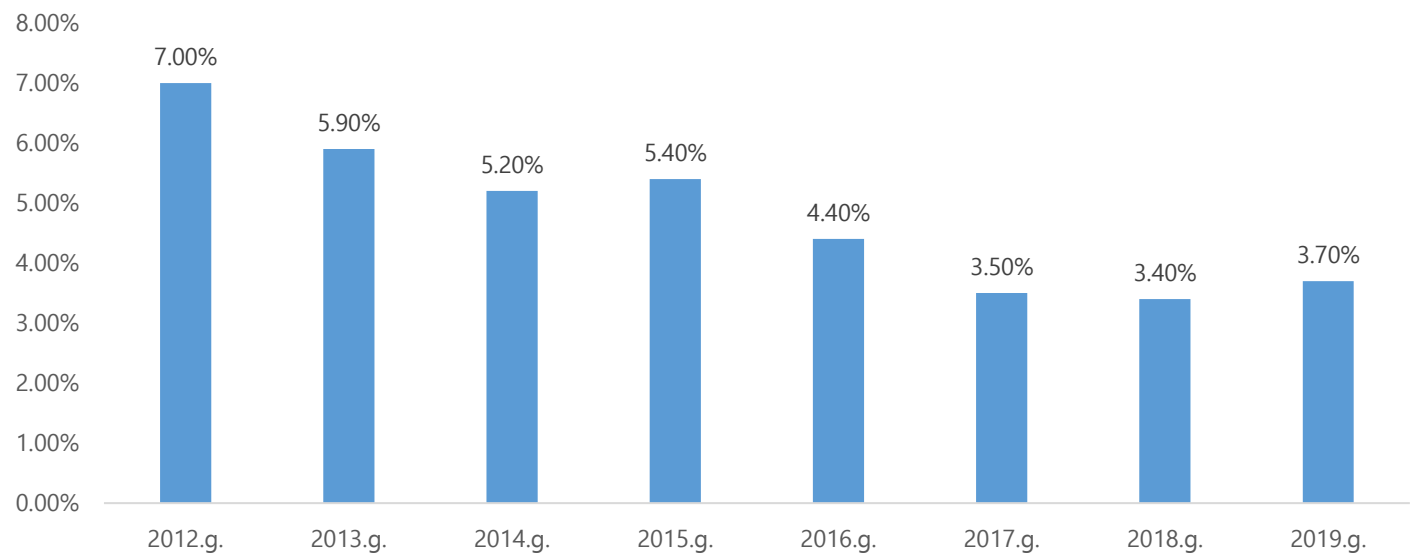
¹¹⁹Centrālās statistikas pārvalde, Ekonomiski aktīvi uzņēmumi statistiskajos reģionos, republikas pilsētās un novados, 18.08.2020.

Pēc nodarbināto skaita Jelgavas pilsētā dominē uzņēmumi, kuros strādā no 0 līdz 9 darbiniekiem, šādu uzņēmumu skaits pilsētā pieauga no 2013.gada līdz 2015.gadam, bet 2017. un 2018.gadā samazinājās. 2018.gadā pieaudzis uzņēmumu skaits, kuros tiek nodarbināti 10 – 19, 20 – 49, un 50 - 249 darbinieki. Pilsētā no 2016.gada divos uzņēmumos tiek nodarbināti vairāk kā 250 darbinieki (30. tabula).

30. tabula. Tirgus sektora ekonomiski aktīvi uzņēmumi Jelgavā sadalījumā pa uzņēmumu lieluma grupām pēc nodarbināto skaita¹²⁰

	2013.g.	2014.g.	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.
0-9	3 010	3 249	3 482	3 809	3 665	3 556
10-19	129	111	104	104	124	133
20-49	77	78	85	78	79	83
50-249	46	42	40	39	39	45
250+	1	1	1	2	2	2

Bezdarba līmenis Jelgavas pilsētā kopš 2012.gada kopumā ir ar tendenci samazināties. Zemākais bezdarba līmenis pilsētā bija 2018.gadā – 3,4 %, bet 2019.gadā nedaudz palielinājies, par 0,3% (19. attēls).

19. attēls. Bezdarba līmenis % Jelgavas pilsētā¹²¹

¹²⁰Centrālās statistikas pārvalde. Tirgus sektora ekonomiski aktīvi uzņēmumi statistiskajos reģionos, pilsētās un novados sadalījumā pa uzņēmumu lieluma grupām pēc nodarbināto skaita. 18.08.2020.

¹²¹Reģionālās attīstības indikatoru modulis. NVA dati. www.raim.gov.lv

GALVENIE SECINĀJUMI UN IETEIKUMI

1. Plānošanas dokumentos plānoto aktivitāšu īstenošanas monitoringā attiecīgajā pārskata periodā pilsētā nav konstatētas negatīvas, neatgriezeniskas, būtiskas vai neparedzētas ietekmes uz dabas un iedzīvotāju dzīves vidi.
2. Īstenojot plānotās aktivitātes ir sabalansēta infrastruktūras, vides aizsardzības, teritorijas labiekārtošanas, izglītības, sporta, veselības u. c. jomu sakārtošana un attīstība Jelgavas pilsētā.
3. Nozīmīgākās ietekmes uz vidi galvenokārt veidojas īstenojot infrastruktūras projektus (ūdenssaimniecības, ceļu/ielu u. c.), kas bija īslaicīgas būvdarbu veikšanas gaitā (putekļi, troksnis, vibrācija).
4. Jelgavas pilsēta virzās uz Jelgavas ilgtermiņa attīstības stratēģiskā mērķa sasniegšanu - nodrošināt ilgtspējīgu Jelgavas ekonomiskās un sociālās vides attīstību, iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanu izmantojot pieejamos resursus un pozicionēt pilsētu kā Zemgales plānošanas reģiona, Latvijas un Eiropas Savienības attīstības centru. Pilsēta tiek virzīta uz ilgtermiņa prioritāšu sasniegšanu, t.sk. īstenojot pasākumus, lai veidotu pilsētu ar mūsdienīgu un ilgtspējīgu dzīves vidi.
5. Vidēja termiņa mērķu sasniegšana tiek veicināta īstenojot aktivitātes Attīstības programmas ietvaros. Vairāku gadu garumā ieguldītas būtiskas investīcijas pilsētvides un iedzīvotāju labklājības uzlabošanai, bet kā turpmākie vides izaicinājumi pilsētā vēl arvien tiek noteikti – degradēto teritoriju revitalizācijas pasākumi, saimnieciskās kanalizācijas sakārtošana un attīstība, virsūdeņu novadīšanas sistēmu uzlabošana, palielināt šķīrto atkritumu apjomu, paaugstināt ēku energoefektivitāti, modernizēt apgaismes sistēmu, attīstīt sabiedrisko transportu un centralizētās siltumapgādes sistēmu.
6. Attīstot pilsētu kā Zemgales plānošanas reģiona, Latvijas un Eiropas Savienības attīstības centru, kā viens no mērķiem turpmākajai pilsētas attīstībai ir kļūt klimatneitrālai. Svarīgi pilsētā, kurā nozīmīgu ietekmi uz pilsētvidi atstāj autotransports, attīstīt infrastruktūru, kas veicina vairāk izmantot videi draudzīgākas pārvietošanās iespējas. Turpināt īstenot pasākumus, kas ierobežo lielāku izmešu transporta kustību pilsētas centrā un dzīvojamās zonās. Izvērtēt iespēju pilsētā ieviest mazizmešu vai bezizmešu zonas, kurās tiek aizliegta noteikta izmešu apjoma autotransporta iebraukšana.
7. Monitoringa veikšanai bija nepieciešama informācija no dažādām valsts institūcijām, Jelgavas pilsētas domes struktūrvienībām un pašvaldības uzņēmumiem par vairāku gadu periodu, kas ne vienmēr var nodrošināt kvalitatīvus datus un apgrūtina pilnīgu SIVN monitoringa veikšanu. Atsevišķos gadījumos sniegtā informācija var būt nepilnīga un nesalīdzināma. Pēdējos gados Jelgavas pilsētas pašvaldība, ik gadu, izstrādājusi pārskatus par Jelgavas pilsētas stratēģisko plānošanas dokumentu īstenošanu, kuros apkopoti rādītāji, kas noder monitoringa izstrādei. Ieteikums izstrādājot nākošos pilsētas plānošanas dokumentus, to SIVN un monitoringus, iekļaut rādītājus, kuri jau tikuši apkopoti no 2014.gada, kā arī nosakot jaunus rādītājus, apkopot tos un iekļaut ikgadējo dokumentu novērtēšanas pārskatos.

IZMANTOTIE INFORMĀCIJAS AVOTI

1. A un B kategorijas piesārņojošo darbību veicēju iekārtas Jelgavas pilsētā. Valsts vides dienesta Zemgales reģionālās vides pārvaldes dati, 22.04.2020.
2. Jelgavas pilsētas attīstības programma 2014.-2020. Esošās situācijas raksturojums.
3. Jelgavas pilsētas attīstības programma 2014.-2020. Investīciju plāns. Aktualizēts 18.06.2020. Jelgavas pilsētas pašvaldība.
4. Jelgavas pilsētas ilgtermiņa attīstības stratēģija 2007.-2020.gadam, aktualizētā redakcija - 23.05.2013, Jelgavas pilsētas domes sēdē, lēmums Nr.5/4.
5. Jelgavas pilsētas pašvaldības publiskie pārskati. Jelgavas pilsētas pašvaldība.
6. Jelgavas pilsētas teritorijas plānojuma 2009.-2021.gadam grozījumi, 1.paskaidrojuma raksts. Jelgavas pilsētas pašvaldība. 2017.g.
7. Jelgavas pilsētas teritorijas plānojuma 2009.-2021.gadam grozījumi, redakcija 1.1. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi. Jelgavas pilsētas pašvaldība. 2017.g.
8. Kopsavilkums. Monitoringa ziņojums par Jelgavas pilsētas Ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plāna 2010.-2020.gadam ieviešanu. I.Kreicmane, ZREA, 16.04.2020.
9. Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plānam 2016.-2021.gadam, Pasākumu programmas apkopojums Lielupes upju baseinu apgabalam. LVĢMC.
10. Notekūdeņu apsaimniekošanas investīciju plāns 2021. – 2027.gadam. SIA "Ismade". Gala ziņojums. 01.06.2020.
11. Pārskati par Jelgavas pilsētas stratēģisko plānošanas dokumentu īstenošanu. Jelgavas pilsētas pašvaldība.
12. Pārskati par virszemes un pazemes ūdeņu stāvokli. 2014. – 2018.g. LVĢMC.
13. Pilsētvides kvalitātes izvērtēšana un gaisa piesārņojuma zonējuma izstrādāšana Jelgavas pilsētas administratīvajai teritorijai, gala atskaite, Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Meža un ūdens resursu zinātniskā laboratorija. 2017.g.
14. Rīcības plāns vides trokšņa samazināšanai valsts autoceļu posmiem 2019.-2023.gadam. VAS "Latvijas Valsts ceļi". 2019.g.
15. Sākotnējais plūdu riska novērtējums 2019. -2024.gadam. LVĢMC. 2019.g.
16. Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums lokālplānojumam zemesgabaliem Zemgales prospektā 19a, Sporta ielā 2b un Sporta ielā 2c Jelgavā. SIA "Enviroprojekts", 2019.
17. Tematiskais plānojums "Publisko ūdeņu teritoriju izmantošana Jelgavas pilsētas administratīvajās robežās", Jelgava. 2019.g.
18. Transporta pārvada (tilta) izbūve pār Lielupi un Driksas upi Jelgavas pilsētā Aktualizētais ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums. SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment", 2020.g.
19. Transporta pārvada (tilta) izbūves pār Lielupes un Driksas upi Jelgavas pilsētā. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums. SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment", 2019.g.

INTERNETA RESURSI:

1. Ceļu satiksmes drošības direkcija, transportlīdzekļu sadalījums pa pilsētām un novadiem, www.csdd.lv
2. Centrālās statistikas pārvalde Eksploatācijā pieņemtās ēkas statistiskajos reģionos un republikas pilsētās, tūkst. m², eksploatācijā pieņemto jauno dzīvokļu skaits un platība statistiskajos, valsts pašvaldību autoceļu garums un pašvaldību ielu garums, iedzīvotāju skaits un tā izmaiņas, ekonomiski aktīvi uzņēmumi, tirgus sektora ekonomiski aktīvi uzņēmumi statistiskajos reģionos, pilsētās un novados sadalījumā pa uzņēmumu lieluma grupām pēc nodarbināto skaita statistiskajos reģionos, republikas pilsētās un novados., www.csb.gov.lv.
3. Dabas datu pārvaldības sistēma "Ozols", www.ozols.gov.lv/pub 03.04.2020.
4. Jelgavas pilsētas pašvaldības iestāde "Pilsētsaimniecība", realizētie projekti www.pilsetsaimnieciba.lv
5. IVN, projekti, Vides pārraudzības valsts birojs. www.vpvb.gov.lv. 21.05.2020.
6. Jelgavas pilsētas pašvaldība, ziņu arhīvs, www.jelgava.lv.15.01.2020.
7. Jelgavas pilsētas pašvaldības iestāde 'Pilsētsaimniecība', <https://www.pilsetsaimnieciba.lv/infrastruktura/pilsetas-zalas-zonas/>.
8. Jelgavas pilsētas pašvaldības iestādes "Pilsētsaimniecība" 2019.gada publiskais pārskats. www.pilsetsaimnieciba.lv
9. Jelgavā samazinājies gaisa piesārņojums. Jelgavas pilsētas pašvaldības Sabiedrisko attiecību pārvalde. www.jelgava.lv.15.05.2020.
10. Latvijas pašvaldību savienība, strukturēti dati. 2018.g. <https://blis.lps.lv/lv/struktureti-dati>
11. Lursoft statistika. Subjektu reģistrācijas dinamika Uzņēmumu Reģistra reģistros sadalījumā pa to tiesiskajām formām, aktīvo uzņēmumu skaits sadalījumā pa darbības veidiem, uzņēmumi ar lielāko gada apgrozījumu, ārvalstu ieguldījumi Latvijā reģistrēto uzņēmumu pamatkapitālos sadalījumā pa nozarēm. www.lursoft.lv
12. Nodarbinātības valsts aģentūra. Darba un sadzīves apstākļi. www.nva.gov.lv
13. Reģionālās attīstības indikatoru modulis. NVA dati. www.raim.gov.lv
14. SIA "Jelgavas ūdens", ūdens apgādes sistēma, kanalizācijas sistēma. www.ju.lv.
15. SIA "Jelgavas autobusu parks" vidējā termiņa darbības stratēģija 2016. - 2021.gadam. www.jap.lv
16. SIA "Fortum Jelgava", projekti. www.fortum.lv
17. Valsts statistiskie pārskati "2-Gaiss", "2- Ūdens", "Atkritumi" VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs"
18. VAS "Latvijas Valsts ceļi", satiksmes intensitāte valsts autoceļos (galvenajos, reģionālajos, www.lvceli.lv
19. Veselības inspekcija, Peldūdens monitorings un informācija par peldvietu ūdens kvalitāti, www.vi.gov.lv.
20. Veselības inspekcijas Sabiedrības veselības uzraudzības un kontroles departamenta Sabiedrības veselības uzraudzības nodaļas pārskati par dzeramā ūdens kvalitāti un uzraudzību, <http://www.vi.gov.lv>.
21. Veselības statistikas datubāze. <https://statistika.spkc.gov.lv/18.08.2020>.
22. VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", Derīgo izrakteņu reģistrs, www.meteo.lv
23. VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs, www.meteo.lv
24. Zemes sadalījums zemes lietošanas veidos, statistika no kadastra. Valsts zemes dienests. www.vzd.gov.lv

Jelgavas pilsētas Dome,

Lielā iela 11,

Jelgava, LV-3001,

tālr. 63005522, 63005537

e-pasts: dome@dome.jelgava.lv

SIA "Reģionālie projekti",

Rūpniecības iela 32b

Rīga, LV-1045,

tālr. 67320809,

e-pasts: birojs@rp.lv.